

ISSN 1428-3107

**BIULETYN INFORMACYJNY
WYŻSZEJ SZKOŁY PEDAGOGICZNEJ
W CZĘSTOCHOWIE
5 / 2001**

DZIŚ W NUMERZE

Podniosłe chwile

Trzeba działać, by poprawić los

OD REDAKCJI

Spotkaliśmy się z opinią, że w słowie „Od Redakcji” lubimy pofilozofować. No cóż, nie wstydzimy się przyznać, że lubimy pofilozofować nie mniej, jak lubimy społeczność naszego Instytutu Filozoficzno-Historycznego. Dlatego też dziś „pofolgujemy sobie” i obu słabościom poświęcimy nieco miejsca w dzisiejszym wydaniu. Wydaniu ostatnim przed okresem wakacyjnym, na który wszyscy czekają, niezależnie od faktu, że tegoroczny kalendarz obdarował nas długimi weekendami i tym samym dał sposobność do chwil wytchnienia i podróży. Jako przedwakacyjne przesłanie dla naszych Czytelników przytoczmy myśl św. Augustyna (354–430), filozofa i teologa, głównego autorytetu filozofii chrześcijańskiej do XIII w.: *Pamiętaj o tym, że twoje swobodne i wolne od zajęć chwile obciążone są największymi zadaniami i odpowiedzialnością.*

SPIS TREŚCI

NIEPOWTARZALNE SPOTKANIA	3
BYLIŚMY W SEJMIE	5
DZIESIĘCIOLECIA, PO DZIESIĘCIOKROĆ	22
<i>Premier na dziesięcioleciu Komitetu Badań Naukowych</i>	22
<i>Jubileusz X-lecia Instytutu Filozoficzno-Historycznego</i>	23
<i>Debaty o gwiazdach i sile grawitacji na górskich szlakach</i>	28
<i>Bal historyków</i>	29
<i>Nieco starsze koleżanki</i>	30
PRZESZEDŁ DO HISTORII	31
RAPORT O STANIE BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ WSP	34
MIASTO PIELGRZYMUJĄCYCH	45
WYWIAD MIESIĄCA	47
POŻEGNANIE	51
WIZYTY – REWIZYTY	52
GŁOS NALEŻY DO MŁODZIEŻY	55
SPORT	63
POPRAWIĆ LOS	70
BĘDZIE LEPIEJ	74
ROKU JUBILEUSZOWEGO FINAL	76
MAJOWE GRANIE	77
OFERTA DAAD	79
LUBIMY PODRÓŻE	80
NOWOŚCI WYDAWNICZE	85
DOKUMENTY	87

Wolne od zajęć chwile wybiera większość z nas w porze letniej. Ale dla niektórych początek lata to okres wzmożonego wysiłku. Jedni studenci kończą sesje, liczna ich grupa kończy studia, inni podejmują zabiegi o pozyskanie indeksu. W każdym wypadku to szczególne natężenie prac zarówno dla wykładowców, jak i młodzieży. To także szczególne spiętrzenie zadań dla licznej grupy administracji, uwikłanej zadaniowo w proces rekrutacji i rutynowe czynności Dziekanatów. Z każdym rokiem przeżywamy coraz większy ruch przedrekrutacyjny. Stanowisko informacyjne uruchomił Samorząd Studencki. Nowe techniki wspomagają przepływ informacji. W gmachu głównym

tablica świetlna, umieszczona na parterze budynku, wyświetla zestaw informacji dla kandydatów. Młodzież korzysta też z internetu. I do redakcyjnej skrzynki trafiło zapytanie z serii rekrutacyjnej. Jakże nie odpowiedzieć, mimo i tak licznych zadań, nieznannej Dance z Podhala, która pyta o szczegóły rekrutacji i sympatycznie pozdrawia. Ot, dobrodziejstwa internetu!

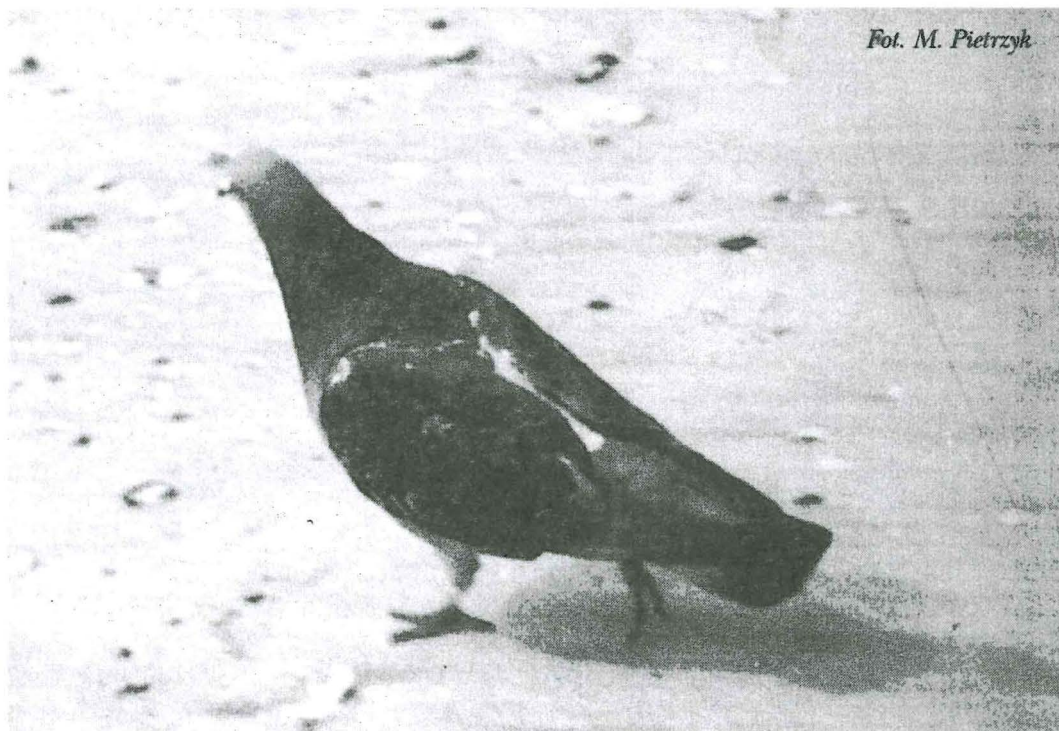
Okres lata będzie też okresem napięcia dla wszystkich sojuszników utworzenia państwowego Uniwersytetu Częstochowskiego. Zapadną decyzje: będzie czy nie będzie? Losy ważą się w Sejmie i stosownych gremiach. Jeśli nawet tego lata nie zapadną pozytywne dla sprawy decyzje, starajmy się wejść w następne dziesięciolecie Uczelni wyposażeni w motywację wzmocnienia pozycji Uczelni dewizą S. Adalberga, zaczerpniętą z księgi przysłów: *Za lata zbieraj na zimę*. Zbierajmy więc nasze dokonania, wzmocniajmy nasz gmach i czekajmy – ale nie beczynn timer – chwili, gdy wiecha oznajmi zwieńczenie końca budowy. *Jest powiastka między ludem: wszystko trzeba zdobyć trudem!*

Redaktor Naczelny

*Do zobaczenia po wakacyjnej przerwie!
Miłego wypoczynku, opromienionego
słońcem i serdecznością*

życzy

Rektor i Redakcja

Fot. M. Pietrzyk

*Gdzie by się tu wybrać?
– Skoro nie mogę polecieć daleko, będę cieszyć się ze spacerów.*

NIEPOWTARZALNE SPOTKANIA

W poprzednim numerze czwartą stroną poświęciliśmy wyróżnieniu, jakie spotkało Rektora naszej Uczelni. Był to zwiastun dzisiejszej notki, bowiem wówczas prezentowaliśmy zawiadomienie Prezesa Akademii (Albert Schweitzer Academy of Medicine) prof. Kazimierza Imielińskiego o przyznaniu prof. dr. hab. Ryszardowi Szwedowi Złotego Medalu Alberta Schweitzera, równocześnie przybliżając – w wypowiedzi prof. dra hab. dra h.c. Stefana Folarona – postać filozofa, teologa, lekarza i muzyka w jednej osobie, czyli Alberta Schweitzera. Uroczystość na Zamku Królewskim odbyła się 5 maja 2001 r. w czasie Międzynarodowego Sympozjum „Medycyna na Początku III Tysiąclecia. Medycyna, Humanizm, Pokój”.

We wstępie programu prof. Kazimierz Imieliński, Prezes Polskiej Akademii Medycyny pisze:

Pokój jest wartością fundamentalną, jak życie i wolność. W historii człowieka zawsze jednak istniały wojny jako sposób rozwiązywania konfliktów i uzyskiwania dominacji. Żadna z dotychczasowych prób zapobiegania wojnom, odwołująca się do rozumu człowieka, nie przyniosła trwałych efektów. Przyszła wojna nuklearna może stać się katastrofą dla istnienia człowieka. Trzeba więc dokonać wielkiego przełomu i zmienić drogi myślenia człowieka. Albert Schweitzer przekonywał, że trzeba zmienić sposób myślenia człowieka, jak to miało miejsce w Epoce Renesansu. Trzeba zmienić mentalność człowieka na skalę Nowego Renesansu.

Program był niezwykle bogaty. Przytoczymy go, bowiem świadczy o randze imprezy i wyróżnienia, jakie stało się udziałem Rektora naszej Uczelni.

Po powitaniu gości odczytano przesłania od:

Dr h.c. Rheny Schweitzer-Miller z USA, jedynej córki Alberta Schweitzera, Honorowej Prezydent Albert Schweitzer World Academy of Medicine;

prof. dr, dr h.c.mult. Richarda Robertsa, USA, laureata Nagrody Nobla z zakresu medycyny, wiceprezydenta Albert Schweitzer World Academy of Medicine;

prof. dr, dr h.c.mult. Bernarda Lowna, USA, akceptanta Pokojowej Nagrody Nobla, wiceprezydenta Albert Schweitzer World Academy of Medicine.

Następnie odbyła się uroczystość nadania tytułów Doctor honoris causa pięciu wybitnym lekarzom:

prof. dr med., dr h.c.mult. Christiaan Barnard, Kapsztad, Republika Południowej Afryki;

prof. dr med., dr h.c.mult. Eugene Chazov, Moskwa, Rosja, b. minister zdrowia ZSRR za czasów Gorbaczowa, dyrektor generalny Kardiologicznego Centrum Badawczego Rosyjskiej Akademii Nauk Medycznych;

prof. dr med., dr h.c.mult. Mircea Ifrim, Rumunia, Wice-rektor Uniwersytetu w Arad, dziekan Wydziału Medycznego Uniwersytetu w Oradea, wiceprezydent Rumuńskiej Akademii Nauk Medycznych;

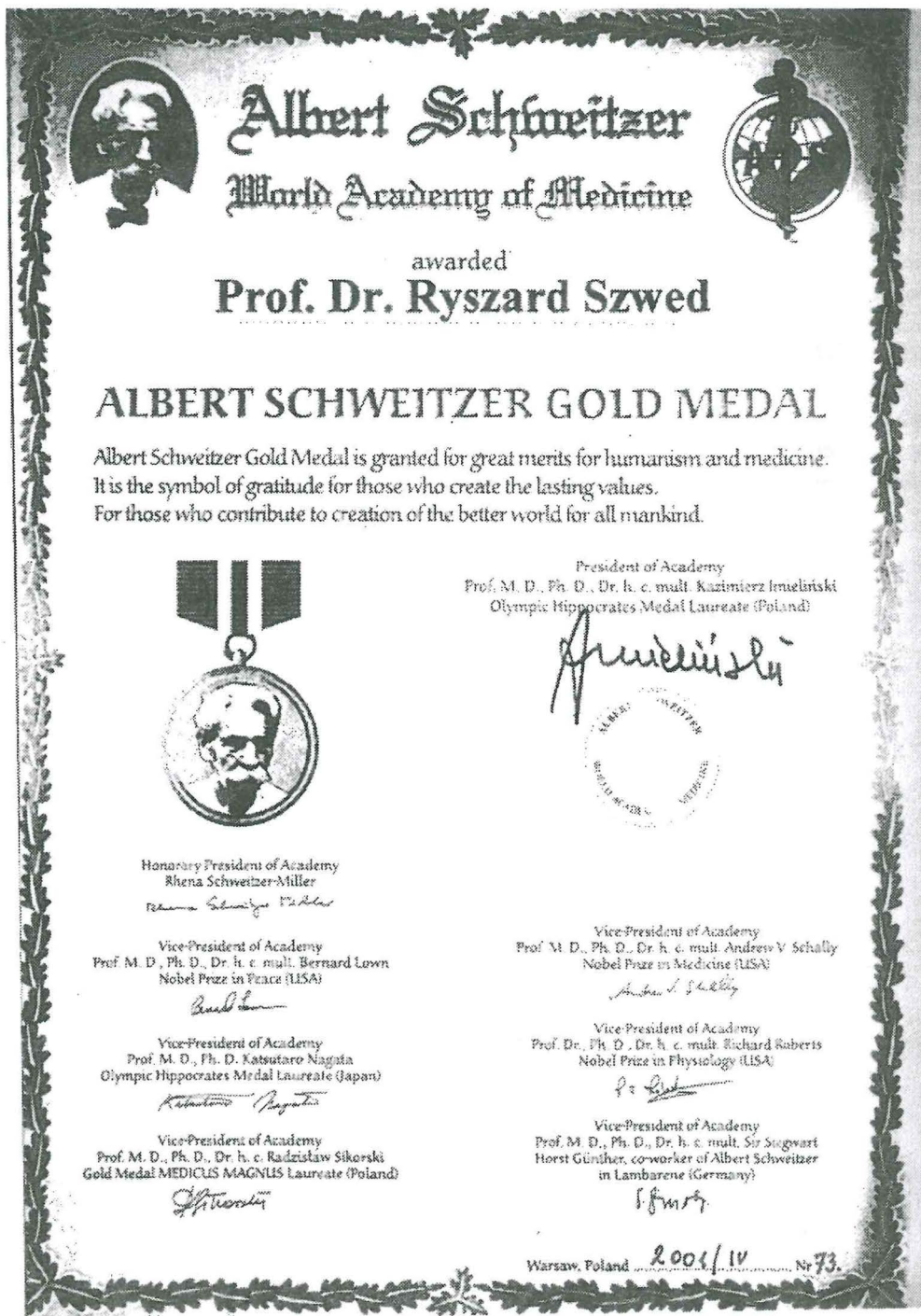
prof. dr med. Yuichiro Matsuura, Hiroszima, Japonia, b. dziekan Wydziału Medycznego Uniwersytetu w Hiroszynie;

gen. prof. dr hab., dr h.c.mult. Marian Garlicki, Warszawa, Polska, b. rektor Śląskiej Akademii Medycznej, b. rektor Wojskowej Akademii Medycznej.

Tytuł Profesor honoris causa otrzymał wybitny psycholog prof. dr psych., dr h.c.mult. Francis Desart, Namur, Belgia, b. Sekretarz Generalny International Association of Educators for World Peace, wice-rektor Universite Francophone International w Brukseli za wybitną aktywność na rzecz humanizmu i wychowania dla pokoju.

Po wręczeniu dyplomów nowo przyjętym członkom Akademii nastąpiła dekoracja Złotym Medalem Alberta Schweitzera rektorów i dziekanów polskich wyższych uczelni, którzy pierwsi – w odpowiedzi na „Apel o pokój poprzez zmianę mentalności człowieka” – wprowadzili filozofię Alberta Schweitzera do programu kształcenia w swych uczelniach. Podejmując decyzję humanizacji programów kształcenia zgodną ze wskazaniem Alberta Schweitzera stali się pionierami Nowego Renesansu rozpoczynając programową zmianę mentalności człowieka w imię pokoju i poprawy współżycia międzyludzkiego. Nazwiska tych rektorów i dziekanów wpisane zostały do Złotej Księgi Albert Schweitzer World Academy of Medicine.

Po przerwie udekorowano 34 zagranicznych rektorów i dziekanów za wybitne zasługi dla humanizmu i medycyny, wręczono także dyplomy Mecenatom Akademii, a ramach I Sesji Plenarnej XIII Międzynarodowego Sympozjum pt. „Medycyna na początku III Tysiąclecia. Medycyna, humanizm, pokój” wysłuchano wykładów trzech światowych autorytetów w dziedzinie medycyny. Wygłosili je: prof. Christiaan Barnard, prof. Eugene Chazov i prof. Yuichiro Matsuura.

Albert Schweitzer
World Academy of Medicine

awarded
Prof. Dr. Ryszard Szwed

ALBERT SCHWEITZER GOLD MEDAL

Albert Schweitzer Gold Medal is granted for great merits for humanism and medicine. It is the symbol of gratitude for those who create the lasting values. For those who contribute to creation of the better world for all mankind.

President of Academy
Prof. M. D., Ph. D., Dr. h. c. mult. Kazimierz Imieliński
Olympic Hippocrates Medal Laureate (Poland)

Kazimierz Imieliński

Honorary President of Academy
Rhena Schweitzer-Miller

Vice-President of Academy
Prof. M. D., Ph. D., Dr. h. c. mult. Bernard Lown
Nobel Prize in Peace (USA)

Bernard Lown

Vice-President of Academy
Prof. M. D., Ph. D. Katsutaro Nagata
Olympic Hippocrates Medal Laureate (Japan)

Katsutaro Nagata

Vice-President of Academy
Prof. M. D., Ph. D., Dr. h. c. Radziszaw Sikorski
Gold Medal MEDICUS MAGNUS Laureate (Poland)

Radziszaw Sikorski

Vice-President of Academy
Prof. M. D., Ph. D., Dr. h. c. mult. Andrew V Schally
Nobel Prize in Medicine (USA)

Andrew V Schally

Vice-President of Academy
Prof. Dr., Ph. D., Dr. h. c. mult. Richard Roberts
Nobel Prize in Physiology (USA)

Richard Roberts

Vice-President of Academy
Prof. M. D., Ph. D., Dr. h. c. mult. Sir Stigwart
Horst Günther, co-worker of Albert Schweitzer
in Lambarene (Germany)

Stigwart Horst Günther

Warsaw, Poland 2001/IV Nr 73

Imponująca była lista gości zagranicznych. Sześćdziesięciu trzech wybitnych ludzi (w programie wymieniono nie tylko tytuły naukowe, ale i pełnione funkcje czy zajmowane stanowiska), członków Polskiej Akademii Medycyny, Członków Albert Schweitzer World Academy of Medicine przyjechało z tak wielu zakątków świata, że trudno tu je wyciszyć.

Również w poprzednim numerze zapowiadaliśmy awans naszego artysty-pedagoga. Postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2001 r. Nr 115-7-01 Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał tytuł naukowy profesora sztuk plastycznych Panu Grzegorzowi Banaszkiwiczowi. Uroczystość wręczenia aktu nominacji odbyła się 18 maja 2001r.

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Szanowny Pan
Grzegorz BANASZKIEWICZ

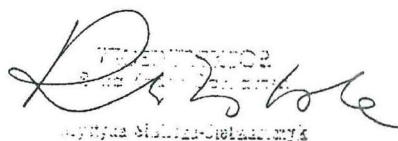
Postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2001 r.
nadaję Panu tytuł naukowy profesora sztuk
plastycznych.

Aleksander Kwaśniewski

Za zgodność z oryginałem.

Warszawa, dnia 18 kwietnia 2001 r.

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
Aleksander Kwaśniewski

Obu Panom Profesorom serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów i wyróżnień.

BYLIŚMY W SEJMIE

Ten tytuł dla swojej wypowiedzi w dzisiejszym wydaniu „Res Academicae” dała p. Elżbieta Jazłowiecka, przewodnicząca Samorządu Uniwersytetu Trzeciego Wieku, przekazując relację o pobycie słuchaczy UTW w Sejmie. Ale oddajmy pierwszeństwo relacjom świadczącym o zaistnieniu „naszej sprawy”, sprawy Uniwersytetu Częstochowskiego, na trybunie sejmowej.

Oto kronikarskie odnotowania wydarzeń.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Druk nr 2858

Warszawa, 11 kwietnia 2001 r.

III kadencja

Pan

Maciej Płażyński

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 29 ust. 2 Regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

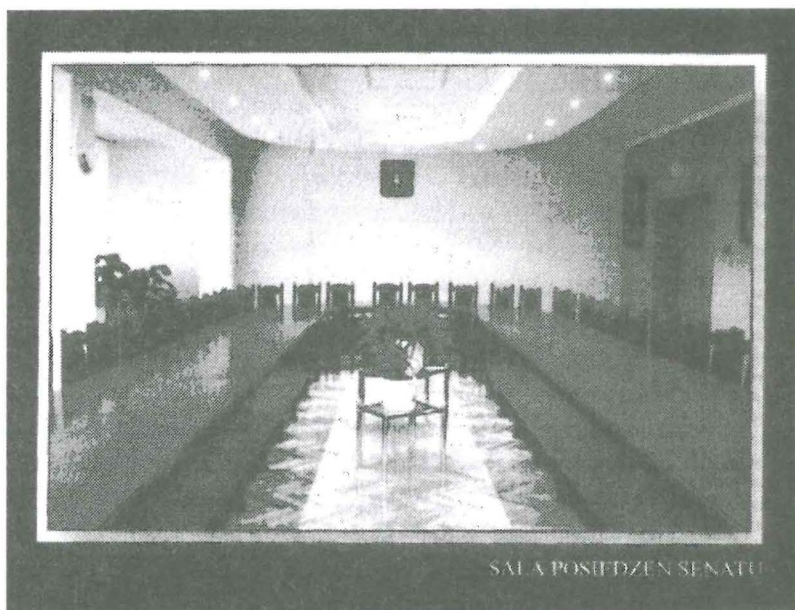
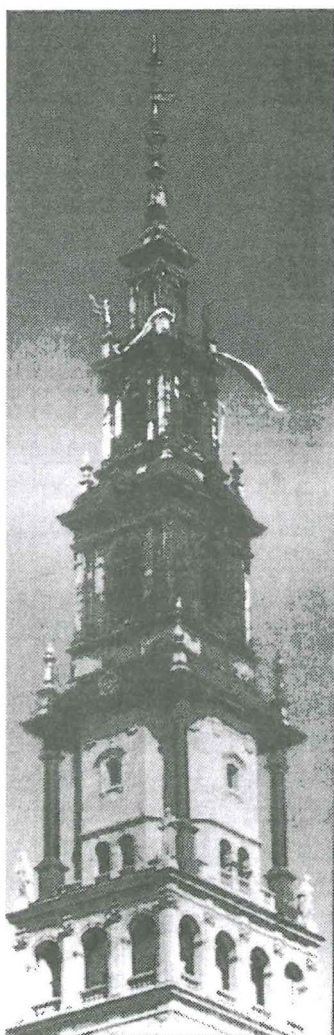
- o utworzeniu Uniwersytetu Częstochowskiego.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy posła Tadeusza Wrone.

(-) Franciszek Adamczyk; (-) Elżbieta Adamska-Wedler; (-) Mariusz Ambroziak; (-) Andrzej Anusz; (-) Krzysztof Anuszkiewicz; (-) Dorota Arciszewska-Mielewczyk; (-) Wojciech Arkuszewski; (-) Paweł Arndt; (-) Kazimierz Barczyk; (-) Waldemar Józef Bartosz; (-) Elżbieta Barys; (-) Jerzy Barzowski; (-) Aleksander Bentkowski; (-) Zygmunt Berdychowski; (-) Józef Bergier; (-) Adam Biela; (-) Adam Jerzy Bielan; (-) Czesław Bielecki; (-) Marian Blecharczyk; (-) Jerzy Borowczak; (-) Bogdan Borusewicz; (-) Ryszard Brejza; (-) Paweł Bryłowski; (-) Janusz Brzeski; (-) Stanisław Brzózka; (-) Jerzy Feliks Budnik; (-) Jan Chmielewski; (-) Andrzej Chrzanowski; (-) Marian Cycoń; (-) Grzegorz Cygonik; (-) Tadeusz Cymański; (-) Ryszard Czarnecki; (-) Edward Daszkiewicz; (-) Józef Dąbrowski; (-) Marian Dembiński; (-) Zdzisław Denysiuk; (-) Janusz Dobrosz; (-) Ludwik Dorn; (-) Mirosław Michał

Drzewiecki; (-) Henryk Dykty; (-) Karol Działoszyński; (-) Leszek Franciszek Dziamski; (-) Kazimierz Dzielski; (-) Joanna Fabisiak; (-) Andrzej Folwarczny; (-) Wojciech Frank; (-) Barbara Frączek; (-) Andrzej Gargaś; (-) Radosław Gawlik; (-) Bronisław Geremek; (-) Roman Giedrojc; (-) Stanisław Głowacki; (-) Marian Tomasz Goliński; (-) Helena Góralska; (-) Józef Górny; (-) Mariusz Krzysztof Grabowski; (-) Paweł Graś; (-) Józef Gruszka; (-) Stanisław Marian Grzonkowski; (-) Jerzy Gwizdź; (-) Aleksander Hall; (-) Wojciech Hausner; (-) Barbara Imiołczyk; (-) Stanisław Iwanicki; (-) Jan Maria Jackowski; (-) Zbigniew Janas; (-) Kazimierz Janiak; (-) Ewa Janik; (-) Jacek Janiszewski; (-) Maciej Jankowski; (-) Gabriel Janowski; (-) Tadeusz Jarmuziewicz; (-) Marian Jaszewski; (-) Krzysztof Jurgiel; (-) Jarosław Kaczyński; (-) Marek Kaczyński; (-) Stanisław Kalemba; (-) Krzysztof Kamiński; (-) Mariusz Kamiński; (-) Michał Tomasz Kamiński; (-) Kazimierz Kapera; (-) Jacek Kasprzyk; (-) Ryszard Kędra; (-) Władysław Kielian; (-) Wiesław Kiełbowicz; (-) Tadeusz Kilian; (-) Maria Kleitz-Zółtowska; (-) Jan Klimek; (-) Krzysztof Kłak; (-) Zdzisława Kobylńska; (-) Marek Kolasiński; (-) Jerzy Koralewski; (-) Józef Korpak; (-) Zofia Krasicka-Domka; (-) Janina Kraus; (-) Henryk Kroll; (-) Jan Król; (-) Piotr Krutul; (-) Marian Krzaklewski; (-) Olga Krzyżanowska; (-) Dariusz Kubiak; (-) Mirosław Kukliński; (-) Jan Kulas; (-) Grażyna Langowska; (-) Józef Lassota; (-) Zbigniew Leraczyk; (-) Marek Lewandowski; (-) Piotr Lewandowski; (-) Tadeusz Bernard Lewandowski; (-) Marcin Libicki; (-) Teresa Liszcz; (-) Jan Lityński; (-) Paweł Łączkowski; (-) Jan Łopuszański; (-) Aleksander Łuczak; (-) Adam Łoziński; (-) Karol Łuźniak; (-) Zygmunt Machnik; (-) Tadeusz Maćkała; (-) Edward Maniura; (-) Ewa Mańkowska; (-) Kazimierz Marcinkiewicz; (-) Marek Markiewicz; (-) Tadeusz Mazowiecki; (-) Konstanty Miodowicz; (-) Stanisław Misztal; (-) Józef Mozolewski; (-) Zbigniew Mroziński; (-) Witold Nieduszyński; (-) Szymon Józef Niemiec; (-) Stefan Niesiołowski; (-) Ireneusz Niewiarowski; (-) Halina Nowina-Konopka; (-) Paweł Nowok; (-) Jan Olszewski; (-) Mariusz Olszewski; (-) Jan Oraniec; (-) Jerzy Osiatyński; (-) Andrzej Osnowski; (-) Ryszard Andrzej Ostrowski; (-) Mirosław Pawlak; (-) Waldemar Pawlak; (-) Tadeusz Pawlus; (-) Waldemar Pawłowski; (-) Helmut Paździor; (-) Jan Piątkowski; (-) Grzegorz Piechowiak; (-) Mirosław Pietrewicz; (-) Marian Piłka; (-) Paweł Piskorski; (-) Lesław Podkański; (-) Zdzisław Podkański; (-) Jerzy Polaczek; (-) Marian Pośrednik; (-) Kazimierz Poznański; (-) Zdzisław Pupa; (-) Włodzimierz Puzyna; (-) Elżbieta Radziszewska; (-) Zygmunt Ratman; (-) Jan Rejczak; (-) Jan Rokita; (-) Jan Rulewski; (-) Jacek Rybicki; (-) Zbigniew Rynasiewicz; (-) Czesław Ryszka; (-) Jan Rzymelka; (-) Marek Sawicki; (-) Grzegorz Schreiber; (-) Zbigniew Senkowski; (-) Czesław Siekierski; (-) Waldemar Mieczysław Sikora; (-) Ewa Sikorska-Trela; (-) Władysław Józef Skrzypek; (-) Andrzej Smirnow; (-) Andrzej Smoliński; (-) Anna Sobiecka; (-) Czesław Sobierajski; (-) Grażyna Sołtyk; (-) Marian Sołtysiewicz; (-) Ryszard

Stanibuła; (-) Mirosław Andrzej Styczeń; (-) Hanna Suchocka; (-) Jacek Swakoń; (-) Mirosław Swoszowski; (-) Andrzej Szarawarski; (-) Kazimierz Szczygielski; (-) Mieczysław Szczygieł; (-) Adam Stanisław Szejfeld; (-) Franciszek Szelwicki; (-) Leszek Marian Szewc; (-) Andrzej Szkaradek; (-) Stanisław Szwed; (-) Bernard Szweda; (-) Antoni Szymański; (-) Zbigniew Szymański; (-) Iwona Śledzińska-Katarasińska; (-) Krzysztof Śmieja; (-) Adam Śniezek; (-) Krzysztof Tchórzewski; (-) Ewa Tomaszewska; (-) Witold Tomczak; (-) Antoni Tyczka; (-) Włodzimierz Wasiński; (-) Zbigniew Wawak; (-) Ryszard Wawryniewicz; (-) Stanisław Wądołowski; (-) Tomasz Welnicki; (-) Edward Wende; (-) Adam Wędrychowicz; (-) Waldemar Bogdan Wiązowski; (-) Andrzej Wielowieyski; (-) Jerzy Wierchowicz; (-) Wojciech Włodarczyk; (-) Wiesław Woda; (-) Andrzej Wojtyła; (-) Andrzej Maciej Woźnicki; (-) Marek Jan Wójcik; (-) Piotr Wójcik; (-) Tomasz Feliks Wójcik; (-) Tadeusz Wrona; (-) Henryk Wujec; (-) Jan Wyrowiński; (-) Jerzy Grzegorz Zając; (-) Stanisław Zając; (-) Andrzej Zapałowski; (-) Zbigniew Zarębski; (-) Wojciech Szczepny Zarzycki; (-) Marek Zieliński; (-) Tadeusz Jacek Zieliński; (-) Kosma Złotowski; (-) Józef Zych; (-) Piotr Żak; (-) Stanisław Żelichowski; (-) Zygmunt Żymełka.

SALA POSIEDZEN SENATU

*Fragmety obwolyty wniosku
zaprojektowanej przez prof. R. Osadczego*

USTAWA
O UTWORZENIU UNIwersYTETU CZĘSTOCHOWSKIEGO

Art. 1

1. Tworzy się z dniem 1 października 2001r. Uniwersytet Częstochowski zwany dalej „Uniwersytetem”.
2. Siedzibą Uniwersytetu jest miasto Częstochowa.
3. Uniwersytet jest uczelnią państwową.

Art. 2

Podstawowym kierunkiem działalności Uniwersytetu jest kształcenie oraz prowadzenie badań naukowych w zakresie nauk humanistycznych, teologicznych, społecznych, ekonomicznych, prawnych, matematycznych, biologicznych, fizycznych, chemicznych, technicznych a także upowszechnianie osiągnięć nauki, sztuki i kultury.

Art. 3

1. Uniwersytet tworzy się z Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie i Instytutu Teologicznego w Częstochowie.
2. Z dniem utworzenia Uniwersytetu znosi się Wyższą Szkołę Pedagogiczną w Częstochowie.
3. Z dniem utworzenia Uniwersytetu właściwe władze Kościoła Katolickiego zniosą Instytut Teologiczny w Częstochowie.

Art. 4

1. Nadzór nad Uniwersytetem sprawuje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego.
2. Status prawny Wydziału Teologii Uniwersytetu, o którym mowa w art. 7 ust.3. reguluje umowa między Konferencją Episkopatu Polski a Rządem Rzeczypospolitej Polskiej. Zakres nadzoru Kościoła Katolickiego nad Wydziałem Teologii określa umowa oraz statut uczelni.

Art. 5

1. Mienie obejmujące własność i inne prawa majątkowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie, staje się mieniem Uniwersytetu z dniem jego utworzenia.

2. Mienie Wydziału Teologii tworzy się na podstawie umowy między Konferencją Episkopatu Polski a Rządem Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Uniwersytet przejmie z dniem utworzenia prawa i zobowiązania jednostek wymienionych w art. 3 ust.1.
4. Stan gospodarki finansowej jednostek wymienionych w ust. 2 zostanie wykazany w bilansach sporządzonych przez te jednostki na dzień poprzedzający utworzenie Uniwersytetu.

Art. 6

1. Wydział Teologii Uniwersytetu będzie użytkować obiekty należące do Archidiecezji Częstochowskiej w tym obiekty Wyższego Seminarium Duchownego w Częstochowie.
2. Koszty związane z utrzymaniem i funkcjonowaniem obiektów, o których mowa w ust. 1, będą pokrywane przez Kościół Katolicki w części obejmującej inwestycje i remonty, zaś przez Uniwersytet w części obejmującej bieżące utrzymanie i funkcjonowanie tych obiektów.

Art. 7

1. Z dniem utworzenia Uniwersytetu:
 - 1) pracownicy zatrudnieni w jednostkach, o których mowa w art. 3 ust.1, stają się pracownikami Uniwersytetu;
 - 2) studenci Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie oraz studenci Instytutu Teologicznego w Częstochowie, spełniający wymagania art. 140 ust. 1 ustawy z dnia 12 września 1990r. o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 65, poz. 385, z 1992 Nr. 54, poz. 254 i Nr 63, poz. 314, z 1994r. Nr 1, poz.3, Nr 43, poz. 163, Nr 105, poz.509 i Nr 121, poz. 591, z 1996r. Nr 5, poz. 34, Nr 24, poz. 110, z 1997r. Nr 28, poz. 153, Nr 96, poz.590, Nr 104, poz.661, Nr 121, poz. 770, i Nr 141, poz. 943 oraz z 1998r. Nr 50, poz. 310, Nr 106, poz.668 i Nr 162, poz.1115 i 1118), stają się studentami Uniwersytetu.
2. Osoby przyjęte na pierwszy rok studiów na rok akademicki 2001/2002 do Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie oraz Instytutu Teologicznego w Częstochowie z dniem utworzenia Uniwersytetu stają się jego studentami.
3. Podstawowe jednostki organizacyjne Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie oraz Wydziału Teologii erygowanego na bazie Instytutu Teologicznego w Częstochowie z dniem utworzenia Uniwersytetu stają się podstawowymi jednostkami organizacyjnymi Uniwersytetu.

4. Jednostki organizacyjne Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie, które przed dniem utworzenia Uniwersytetu posiadały uprawnienia do nadawania stopni naukowych, zachowują te uprawnienia po utworzeniu Uniwersytetu.

Art.8

1. Dotychczasowe organy kolegialne i jednoosobowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie z zastrzeżeniem ust. 2, stają się z dniem utworzenia Uniwersytetu organami Uniwersytetu.
2. Senat Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie pełni funkcję senatu Uniwersytetu do dnia 31 grudnia 2001r. w składzie dotychczasowym, uzupełnionym o przedstawicieli Instytutu Teologicznego w Częstochowie. Liczbę przedstawicieli Instytutu Teologicznego w Częstochowie oraz tryb ich wyboru określi statut Uniwersytetu.
3. Do dnia 31 grudnia 2001r. zostaną przeprowadzone wybory do senatu Uniwersytetu, wybory dziekana i Rady Wydziału Teologii oraz dziekanów i rad pozostałych wydziałów w trybie i na okres ustalony w statucie Uniwersytetu.

Art. 9

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Do wniosku załączono uzasadnienie. 30 kwietnia na ręce Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej Macieja Płażyńskiego wpłynęła opinia w sprawie zgodności poselskiego projektu ustawy o utworzeniu Uniwersytetu Częstochowskiego z prawem Unii Europejskiej, opracowana przez Zespół Integracji Europejskiej, akceptowana przez Dyrektora Biura Studiów i Ekspertyz Wiesława Staśkiewicza.

Dodajmy, że na przełomie kwietnia i maja opracowano kolejną, tym razem bardzo szczegółową, liczącą (łącznie z aneksem na temat działalności Fundacji Na Rzecz Utworzenia Uniwersytetu Częstochowskiego) ponad 180 stron wersję wniosku, w efektownej obwolutie zaprojektowanej przez prof. Ryszarda Osadczego z Instytutu Plastyki. Wystarczy spojrzeć na spis treści.

Nie do wszystkich rąk decydentów dotarł tak obszerny materiał, dla części przygotowano skróconą wersję ostatecznego opracowania.

Uzasadnienie

Uniwersytet Częstochowski powstaje z inicjatywy społeczności Częstochowy i Ziemi Częstochowskiej, w wyniku działań środowiska akademickiego związanego z istniejącymi w Częstochowie szkołami wyższymi.

Uniwersytet ma służyć rozwojowi nauki oraz ułatwić wszechstronną edukację młodzieży dużego obszaru centralnej Polski.

Naukowa i materialna integracja środowiska częstochowskiego w strukturę Uniwersytetu stworzy optymalne warunki organizacyjne do prowadzenia badań naukowych i dydaktyki.

Inicjatywa powstania Uniwersytetu jest popierana przez władze województwa śląskiego, zarówno Sejmik Województwa Śląskiego jak i Wojewodę Śląskiego.

Uniwersytet ma powstać z dniem 1 października 2001 roku z połączenia Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie oraz Instytutu Teologicznego w Częstochowie za istniejącą już zgodą organów tych uczelni. Podstawowe jednostki organizacyjne tychże uczelni z dniem utworzenia Uniwersytetu staną się jego jednostkami podstawowymi. W strukturze Uniwersytetu Częstochowskiego będzie istniał odrębny Wydział Teologiczny, którego utworzenie uzyskało poparcie Konferencji Episkopatu Polski.

Status prawny tego wydziału określi umowa między Konferencją Episkopatu Polski a Rządem Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z art. 15 Konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską.

Wydział Teologii Uniwersytetu będzie użytkować obiekty należące do Archidiecezji Częstochowskiej, w tym obiekty Wyższego Seminarium Duchownego w Częstochowie.

Potrzeba powołania Wydziału Teologicznego na Uniwersytecie Częstochowskim wynika m.in. ze specyfiki Częstochowy, stolicy metropolii, miasta o wielowiekowej tradycji, trwale zapisanego w historii kultury polskiej, centrum pielgrzymkowego o zasięgu krajowym i międzynarodowym, miejsca licznych konferencji, kongresów, zjazdów i sympozjów naukowych z udziałem wybitnych teologów.

Podstawowym kierunkiem działalności Uniwersytetu będzie kształcenie oraz prowadzenie badań naukowych w zakresie nauk humanistycznych, teologicznych, społecznych, ekonomicznych, prawnych, matematycznych, biologicznych, fizycznych, chemicznych, a także upowszechnianie osiągnięć nauki, sztuki i kultury.

Uniwersytet w stosunku do możliwości obecnych uczelni, znacznie rozszerzy ofertę dydaktyczną dla kandydatów na studia poprzez powołanie nowych kierunków studiów. Studenci uczelni, które wejdą w skład tworzonego Uniwersytetu staną się z mocy ustawy jego studentami.

Powołanie Uniwersytetu spowoduje duże zainteresowanie uczonych, utworzona placówka, co ułatwi pozyskanie nowych pracowników nauki, a tym samym wzrost potencjału badawczego oraz badań dydaktycznych.

Powołanie Uniwersytetu Częstochowskiego z Wydziałem Teologicznym pozostaje w pozytywnej relacji nie tylko do konieczności i potrzeb, ale przede wszystkim otwiera szansę utworzenia oryginalnej i ważnej uczelni w skali kraju. Specjalnością częstochowskiego ośrodka uniwersyteckiego, zarówno dydaktyczną, jak i badawczą, rychło mogłyby się stać kierunki: teologia - w tym teologia kultu maryjnego, filologie obce z translatoryką (co jest konieczne do obsługi wielu międzynarodowych kongresów), filozofia i historia, turystyka - w tym pielgrzymkowa, administracja, kultura fizyczna i sport, plastyka i muzyka.

Powstanie takiego Uniwersytetu jest konsekwencją zapotrzebowania społecznego. Młodzież miasta i regionu (ok. jeden milion mieszkańców) będzie miała łatwiejszy dostęp do odpowiedniego wykształcenia wyższego, m.in. z racji obniżenia kosztów (dojazdu, zakwaterowania i in.), co nie jest bez znaczenia w aktualnej materialnej sytuacji wielu polskich rodzin. Przyczyni się to także do poprawy stanu wykształcenia w Polsce.

Utworzenie Uniwersytetu ma dla Częstochowy znaczenie cywilizacyjne. Częstochowa jest 12 pod względem liczby mieszkańców miastem Polski i największym z tych, które utraciły status województwa. Jest miastem o rozwiniętej infrastrukturze gospodarczej, kulturalnej i naukowej stanowiącej zaplecze dla mieszkańców Ziemi Częstochowskiej i przybywających tu corocznie wielu milionów pielgrzymów z całego świata.

Częstochowa jest miastem jednoczącym Polaków w kraju i na obczyźnie przez to, że stanowi jedno z najważniejszych w świecie miejsc pielgrzymkowych dzięki wizerunkowi Matki Boskiej Częstochowskiej. Odgrywa także rolę jednego z duchowych centrów jednoczącej się Europy a Rada Europy wyróżniła miasto swoimi najwyższymi nagrodami za wkład w integrację europejską.

Utworzenie Uniwersytetu w Częstochowie będzie również konsekwencją zaliczenia Częstochowy przez Rząd RP, przy akceptacji Sejmu, do miast o znaczeniu krajowym w strategii zrównoważonego rozwoju i formą realizacji tego zapisu w ramach właściwej polityki regionalnej.

Utworzenie Uniwersytetu Częstochowskiego nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa albowiem środki potrzebne na utrzymanie Uniwersytetu powinny zostać pokryte z budżetu Ministerstwa Edukacji Narodowej - dział "Szkolnictwo wyższe" ze środków jakie zostaną przeznaczone na finansowanie uczelni, które utworzą Uniwersytet.

Przedstawiony projekt ustawy o utworzeniu Uniwersytetu Częstochowskiego nie jest objęty zakresem prawa wspólnotowego, ani obowiązkiem dostosowawczym wynikającym z Układu Europejskiego.

Biuro Studiów i Ekspertyz

Warszawa, dnia 30 kwietnia 2001 r.

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia w sprawie zgodności poselskiego projektu ustawy o
utworzeniu Uniwersytetu Częstochowskiego
z prawem Unii Europejskiej**

Na podstawie art. 31 ust. 7 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu (M.P. z 1998 r. Nr 44, poz. 618 z późniejszymi zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Przedmiotem poselskiego projektu ustawy o utworzeniu Uniwersytetu Częstochowskiego jest powołanie z dniem 1 października 2001 r. Uniwersytetu Częstochowskiego.

2. Stan prawa wspólnotowego materii objętej projektem

W obowiązującym prawie wspólnotowym nie istnieją żadne regulacje obejmujące zakres merytoryczny opiniowanego projektu.

3. Układ Europejski

Żadne z postanowień Układu ustanawiającego stowarzyszenie Polski ze Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi (Układ Europejski) nie dotyczy materii objętej zakresem omawianego projektu.

BIURO STUDIÓW I EKSPERTYZ KANCELARII SEJMU
00-441 Warszawa, ul. Zagórna 3 tel. 621 09 71, 694 17 27, fax 694 18 65

Niniejszy tekst jest wyłącznie opinią, sporządzoną w Biurze Studiów i Ekspertyz Kancelarii Sejmu, na użytek wewnętrzny w Sejmie i Kancelarii Sejmu; nie stanowi obowiązującej wykładni prawa.

4. Analiza przepisów projektu

Zakres przedmiotowy projektu ustawy o utworzeniu Uniwersytetu Częstochowskiego nie jest objęty przepisami prawa wspólnotowego ani postanowieniami Układu Europejskiego.

5. Konkluzje

Poselski projekt ustawy o utworzeniu Uniwersytetu Częstochowskiego nie jest objęty zakresem obowiązującego prawa wspólnotowego i obowiązkiem dostosowawczym wynikającym z Układu Europejskiego.

Opracował: Zespół Integracji Europejskiej

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staśkiewicz

Deskryptory bazy REX: szkoła wyższa, Unia Europejska

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 8 maja 2001 r.

Cena - 0,48 zł + 22% VAT

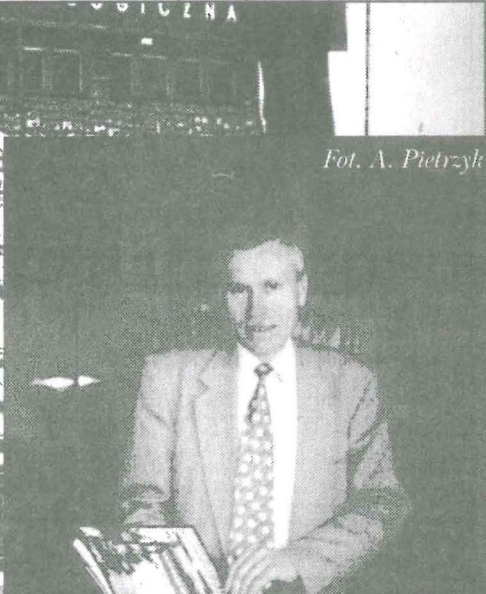

WNIOSEK O POWOŁANIE UCZELNI

SPIS TREŚCI

	strona
I. Uzasadnienie wniosku	3
II. Częstochowa – Uniwersytet – konteksty	8
III. Drogi dochodzenia do Uniwersytetu	8
3.1. Uchwały i stanowiska w sprawie utworzenia Uniwersytetu Częstochowskiego	8
3.2. Rozwój działalności naukowo-badawczej	27
3.3. Rozwój działalności dydaktycznej	34
3.4. Baza lokalowa	40
3.5. Osiągnięcia sportu akademickiego	44
3.6. Związki z regionem	46
3.7. Działalność na rzecz Polonii	51
IV. Projekt funkcjonowania Uniwersytetu	52
4.1. Założenia ogólne	52
4.2. Struktura Uniwersytetu w momencie powołania	54
4.3. Baza dydaktyczna	61
V. Charakterystyka poszczególnych jednostek	65
5.1. Wydziały i Instytuty	65
5.2. Jednostki międzywydziałowe	120
5.3. Biblioteka Uniwersytetu Częstochowskiego	124
5.3.1. Biblioteka Główna	124
5.3.2. Biblioteka Wydziału Teologicznego	129
5.4. Wydawnictwo Uniwersytetu Częstochowskiego	130
VI. Kadra naukowa	132
6.1. Alfabetyczny indeks nazwisk	132
6.2. Wykaz kadry poszczególnych wydziałów	135
6.3. Krótkie noty biograficzne	137
VII. Perspektywy rozwojowe Uniwersytetu Częstochowskiego	152

Fot. A. Pietrzyk

UNIwersytet CZĘSTOCHA

*Wniosek o powołanie Uniwersytetu dotarł do rąk
dra Tadeusza Wrony, posła Sprawozdawcy*

Wreszcie nadszedł ten ważny dzień. 21 maja 2001 roku miało miejsce pierwsze czytanie wniosku. Przedstawiamy stenogram wypowiedzi posła sprawozdawcy Tadeusza Wrony.

3 kadencja, 109 posiedzenie, 3 dzień (24.05.2001)

21 punkt porządku dziennego:

Pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o utworzeniu Uniwersytetu Częstochowskiego (druk nr 2858).

Posel Tadeusz Wrona:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Jest dla mnie ogromnym zaszczytem, że mogę zaprezentować projekt ustawy o utworzeniu Uniwersytetu Częstochowskiego dotyczący ustanowienia tak bardzo oczekiwanej przez mieszkańców Częstochowy i ziemi częstochowskiej instytucji. Czynię to w imieniu 233 posłów ze wszystkich klubów i kół parlamentarnych.

Wysoka Izbo! Proponowana ustawa o utworzeniu Uniwersytetu Częstochowskiego jest odpowiedzią na działania podejmowane przez częstochowskie środowisko akademickie wsparte inicjatywami całej społeczności częstochowskiej. Powstanie uniwersytetu zyskało także poparcie samorządu województwa śląskiego oraz rektorów uczelni wyższych województwa śląskiego i opolskiego. Uniwersytet Częstochowski ma powstać z połączenia Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie i Instytutu Teologicznego. Podstawowym kierunkiem działalności uniwersytetu będzie kształcenie oraz prowadzenie badań naukowych w zakresie nauk humanistycznych, teologicznych, społecznych, ekonomicznych, prawnych, matematycznych, biologicznych, fizycznych, chemicznych, a także upowszechnianie osiągnięć nauki, sztuki i kultury. W momencie uruchomienia składać się on będzie z 5 Wydziałów: Filologiczno-Historycznego, Matematyczno-Przyrodniczego, Pedagogicznego, Teologicznego i Wychowania Artystycznego. Ponadto w jego skład wejdą: Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, biblioteka oraz wydawnictwo uniwersyteckie.

Uniwersytet dysponować będzie kadrą naukowo-dydaktyczną zatrudnioną na pierwszym etacie liczącą 533 osoby, w tym 30 profesorów i 52 doktorów habilitowanych, na drugim etacie w pełnym wymiarze godzin pracować będzie 32 profesorów i 15 doktorów habilitowanych. Biorąc pod uwagę trwające przewody profesorskie, na nowym uniwersytecie na pierwszym i drugim etacie pracować będzie 131 profesorów i doktorów habilitowanych.

W momencie uruchomienia na uniwersytecie kształcić się będzie około 14 500 studentów w trybie stacjonarnym i zaocznym oraz około 2200 słuchaczy studiów podyplomowych. Kształcenie odbywać się będzie na 17 kierunkach magisterskich i licencjackich oraz na 38 kierunkach podyplomowych. Bazą uczelni będą dotychczasowe obiekty Wyższej Szkoły Pedagogicznej oraz obiekty należące do Archidiecezji Częstochowskiej, w tym obiekty Wyższego Seminarium Duchownego w Częstochowie.

Utworzenie w strukturze Uniwersytetu Częstochowskiego Wydziału Teologicznego uzyskało poparcie Konferencji Episkopatu Polski. Status prawny tego wydziału określi umowa między Konferencją Episkopatu Polski a Rządem, zgodnie z art. 15 konkordatu zawartego między Stolicą Apostolską i Rzeczypospolitą Polską.

Prezentowany projekt ustawy zawiera również propozycje rozwiązania kwestii natury organizacyjnej, w tym spraw mienia przyszłej uczelni, kwestii pracowniczych, studenckich oraz zasad funkcjonowania dotychczasowych organów kolegialnych i jednoosobowych obu łączących się uczelni. Chcę dodać, że omawiany projekt nie jest objęty zakresem prawa wspólnotowego ani obowiązkiem dostosowawczym wynikającym z Układu Europejskiego.

Prezentowany obraz potencjału częstochowskiej uczelni warto uzupełnić krótką informacją o osiągnięciach. W roku 2000 Wyższa Szkoła Pedagogiczna korzystała z siedmiu grantów Komitetu Badań Naukowych. W okresie 5 lat pracownicy opublikowali ponad 2000 prac naukowych, ponad 1000 razy prezentowali wyniki swoich badań na konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych. W roku 2000 zorganizowano 10 konferencji krajowych i 10 konferencji międzynarodowych. Wśród tych ostatnich były m.in. dni Adama Mickiewicza zorganizowane w Symferopolu wspólnie z tamtejszym uniwersytetem pod egidą Ministerstwa

Kultury i Dziedzictwa Narodowego, konferencja „Obraz świątyni w kulturze i literaturze europejskiej”, zorganizowana we współpracy z Polskim Komitetem UNESCO i zakonem ojców paulinów, czy konferencja „Zamki w Europie Środkowej i Wschodniej”, jedyne tego typu interdyscyplinarne spotkanie z udziałem naukowców z 9 krajów.

Przedstawiam skrótowo dorobek uczelni. Chcę jednak wykazać, że powstanie Uniwersytetu Częstochowskiego wynika z posiadanego potencjału środowiska akademickiego. Jest to mocny fundament, na którym można budować dobry uniwersytet.

Posiadany potencjał jest rzeczą istotną, ale równie ważne jest poparcie dla nowej uczelni udzielane przez społeczność lokalną. W 1997 r. zainicjowano powstanie fundacji na rzecz utworzenia Uniwersytetu Częstochowskiego, której celem jest działanie na rzecz powołania uniwersytetu. Jej sygnatariuszami byli m.in. ksiądz arcybiskup Stanisław Nowak, metropolita częstochowski, parlamentarzyści wszystkich orientacji politycznych, rektorzy wszystkich częstochowskich uczelni, wojewodowie, przedstawiciele środowisk gospodarczych i samorządowych. Fundacja zrobiła wiele dla pozyskania środków finansowych oraz działek budowlanych przeznaczonych pod budowę domów dla profesorów.

Pozwolę sobie przytoczyć fragment listu intencyjnego w sprawie Uniwersytetu Częstochowskiego skierowanego na ręce ministra edukacji narodowej prof. Mirosława Handkego w czerwcu 1999 r.:

„Częstochowska społeczność lokalna całkowicie identyfikuje się z ideą powołania uniwersytetu. To nasz cel numer jeden, a jego realizacja jest ważna także w kontekście psychospołecznych skutków reformy administracyjnej i jednoznacznych gwarancji rządu wspierania lokalnych inicjatyw o podstawowym znaczeniu dla miast tracących status wojewódzki. Stąd częstochowskie lobby na rzecz utworzenia uniwersytetu ma charakter spontaniczny i kompletny. Należą doń środowiska akademickie, Kościół katolicki z jego hierarchią na czele, wszystkie lokalne siły polityczne i ośrodki opiniotwórcze, władze woj. śląskiego oraz samorządy terytorialne i gospodarcze, co razem tworzy zwartą i jednolitą opinię publiczną. Dobrze to rokuje ofiarności materialnej mieszkańców i instytucji regionu częstochowskiego, tak ważnej dla tempa prac przy urzeczywistnianiu idei uniwersytetu. Istotne sygnały i deklaracje finansowego i rzeczowego wsparcia odbiera powołana specjalnie w tym celu fundacja na rzecz utworzenia Uniwersytetu Częstochowskiego”. Pod tym listem podpisali się przedstawiciele tych wszystkich środowisk, które tworzyły fundację, również ksiądz arcybiskup metropolita częstochowski.

Poparcie społeczności lokalnej nie ma tylko charakteru werbalnego, od lat Częstochowa korzysta na współpracy z uczelniami i wzajemnie - uczelnia korzysta z pomocy miasta. Dzięki współpracy ze środowiskiem naukowym Wyższej Szkoły Pedagogicznej możliwe było powstanie nowoczesnych placówek wychowawczo-opiekuńczych, domu pomocy dla dziecka niepełnosprawnego i jego rodziny, domu dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym, prowadzony jest nowatorski program nauki dla dzieci dotkniętych autyzmem. Kadra naukowa Wyższej Szkoły Pedagogicznej zaangażowana jest w badania nad przyszłością regionu. Owocuje to powstawaniem monografii historycznej miasta, słownika biograficznego częstochowian, licznych wydawnictw i periodyków poświęconych lokalnej historii. Stałe są formy współpracy uczelni i miasta we wprowadzaniu nowatorskich programów nauczania w szkołach.

Wspomniane różnorodne działania ilustrują, jak wielką wartość stanowi dla miasta i ziemi częstochowskiej uniwersytet, i nie tylko dla ziemi częstochowskiej. Przytoczę tu fragment listu wojewody śląskiego prof. Wilibalda Winklera, skierowany do ministra edukacji narodowej prof. Edmunda Wittbrodta, z lutego br. „Uwzględniając fakt, iż funkcjonowanie dwóch uniwersytetów w województwie przełamać może zapaść edukacyjną naszego województwa polegającą na tym, iż jesteśmy statystycznie na końcu w rankingu wskaźnika wykształcenia w stosunku do liczby mieszkańców, istnieje potrzeba powołania humanistycznej uczelni z uwagi chociażby na restrukturyzację przemysłu ciężkiego powodującą zmniejszenie możliwości zatrudnienia absolwentów wyższych uczelni technicznych. Jeśli chodzi o kadry niezbędne dla utworzenia uniwersytetu, to należy podkreślić, iż Częstochowa jest ośrodkiem akademickim mającym potencjał umożliwiający stworzenie podstaw uniwersytetu oraz posiada doskonałe połączenie komunikacyjne pozwalające na uzupełnienie ewentualnych braków kadry posiadającej stosowne kwalifikacje”. Tak pisze wojewoda śląski.

O potrzebie powołania Uniwersytetu Częstochowskiego czytamy także w Strategii rozwoju regionalnego, uchwalonej przez Sejmik Województwa Śląskiego. Sejmik województwa wyraził także poparcie dla utworzenia uniwersytetu w specjalnej uchwale podjętej 19 marca br. Warto także zwrócić uwagę na stanowisko regional-

nej konferencji rektorów państwowych uczelni akademickich województwa śląskiego i opolskiego, uchwalone 6 kwietnia br. Chciałbym zacytować fragment tego stanowiska: „Rektorzy wysłuchawszy informacji o procesie zmierzającym do powołania w Częstochowie uniwersytetu państwowego i wziąwszy pod uwagę edukacyjne potrzeby regionu, których spełnieniu sprzyja zbliżenie miejsca kształcenia do miejsca zamieszkania przyszłego studenta, oceniają ten proces pozytywnie. Jednocześnie rektorzy wyrażają przekonanie, iż nowa państwowa wyższa szkoła, zapewniająca właściwie wysoki poziom kształcenia i badań naukowych, może zapłacić lukę na edukacyjnej mapie województwa śląskiego i odegrać rolę czynnika jednoczącego subregiony województwa”.

Dodam tu jeszcze, że sprawa utworzenia Uniwersytetu Częstochowskiego z wydziałem teologicznym była rozważana podczas 310. zwyczajnej sesji plenarnej Episkopatu Polski w dniach 15-16 marca tego roku.

Pozwolę sobie odwołać się do fragmentu listu przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski prymasa Polski kardynała Józefa Glempa, skierowanego na ręce księdza arcybiskupa Stanisława Nowaka metropolity częstochowskiego. Ks. prymas pisze: „Księża biskupi, po wysłuchaniu racji przedstawionych przez Waszą Ekscelencję, prośbę o utworzenie nowego wydziału teologicznego uznali za uzasadnioną i ją popierają. Przekazując powyższą wiadomość, życzę pomyślności w pracach organizacyjnych przyszłej uczelni”.

Minister edukacji narodowej prof. Edmund Wittbrodt z kolei decyzją nr 11 z dnia 21 marca br. powołał również Zespół ds. Uniwersytetu Częstochowskiego. Decyzja o utworzeniu uniwersytetu jest decyzją polityczną. Tak samo decyzją polityczną była decyzja o utworzeniu Uniwersytetu Toruńskiego, jako kontynuatora tradycji uczelni wileńskiej, powołanie Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu Opolskiego czy Uniwersytetu w Białymstoku. Odpowiedzmy więc sobie na pytanie, jakie znaczenie dla kraju będzie miało powołanie Uniwersytetu Częstochowskiego.

Ogromne znaczenie ma powołanie wydziału teologicznego. Otwiera to szansę utworzenia oryginalnej i ważnej uczelni w skali kraju, tu u stóp Jasnej Góry w miejscu symbolicznym, w miejscu licznych konferencji, kongresów, zjazdów i sympozjów naukowych z udziałem wybitnych teologów. Ze względu na specyfikę miejsca nowy uniwersytet może stać się ośrodkiem teologii kultu maryjnego, mogą się tu rozwijać kierunki związane z obsługą ruchu turystycznego, w tym pielgrzymkowego, filologii obce z translatoryką, a także filozofia, historia, administracja, kultura fizyczna i sport, plastyka i muzyka. Potrzeby gospodarki w regionie przyczynić się mogą do rozwoju na bazie tradycyjnych kierunków: chemii, fizyki czy matematyki, nowych kierunków z zakresu ochrony środowiska, informatyki czy biotechnologii.

Uniwersytet może mieć ogromne znaczenie cywilizacyjne, nie tylko dla miasta, lecz dla subregionu liczącego ponad milion mieszkańców. Chcę tu przywołać przykład Opola i społecznych efektów, jakie przyniosła decyzja o utworzeniu w tym mieście uniwersytetu. Skutkiem tej decyzji jest istnienie na mapie podziału administracyjnego Polski woj. opolskiego. Skutkiem tej decyzji jest fakt, że ten region znajduje się w grupie województw o wysokim potencjale rozwojowym. Skutkiem tej decyzji było także zahamowanie niekorzystnego zjawiska emigracji mieszkańców. Nie boję się zarzutów o przesadę. Uważam, że gdyby nie decyzja o powołaniu uniwersytetu, Opolszczyzna nie byłaby tym, czym jest dzisiaj.

Spójrzmy na problem Częstochowy i subregionu rozlokowanego między aglomeracją górnośląską a metropolią łódzką. Fakt, iż nie posiadamy uniwersytetu, powoduje, że stale odpływa od nas grupa najbardziej uzdolnionej młodzieży. Następuje drenaż naszego największego potencjału; najzdolniejsi zasilają rynek pracy wielkich miast. Nie każdy młody zdolny człowiek ma przy tym szansę na studia w renomowanych uniwersytetach.

Uniwersytet Częstochowski to zatem stworzenie szansy nie tylko dla mieszkańców Częstochowy; niższy koszt dojazdu i zakwaterowania sprawia, iż staje się szansą dla młodzieży dużego obszaru centralnej Polski.

Częstochowa jest dwunastym miastem w Polsce pod względem liczby mieszkańców, największym z tych, które straciły status miasta wojewódzkiego. Jest miastem o silnie rozwiniętej infrastrukturze gospodarczej, kulturalnej i naukowej, stanowiącej zaplecze dla mieszkańców ziemi częstochowskiej i przybywających tu corocznie wielu milionów pielgrzymów z całego świata. Częstochowa jest miastem jednoczącym Polaków w kraju i na obczyźnie, przez to, że stanowi jedno z najważniejszych w świecie miejsc pielgrzymkowych dzięki wizerunkowi Matki Boskiej Częstochowskiej. Odgrywa także rolę jednego z duchowych centrów jednoczącej się Europy, a Rada Europy wyróżniła miasto swoimi najwyższymi nagrodami za wkład w integrację europejską.

W pamięć historyczną częstochowian wpisane są wspomnienia trudnych czasów. W okresie zaboru rosyjskiego próbowano zniszczyć znaczenie klasztoru jasnogórskiego i miasta jako ośrodka pielgrzymkowego.

To samo czyniono w latach PRL. Ta obawa spowodowała, iż zniszczono tworzącą się po II wojnie światowej inicjatywę powstania w Częstochowie silnego ośrodka akademickiego.

W okresie wojny Częstochowa stała się najważniejszym w kraju ośrodkiem tajnego szkolnictwa wyższego.

Już w 1943 r. powstały tu konspiracyjne kursy akademickie prowadzone przez profesorów zlikwidowanego przez okupanta Uniwersytetu Poznańskiego. Powołano tu Uniwersytet Ziem Zachodnich z dwoma wydziałami: medycyny i polonistyki. Po upadku powstania warszawskiego zarząd miasta kierowany przez burmistrza Stanisława Rybickiego zorganizował w Częstochowie miejsce schronienia dla 109 profesorów Uniwersytetu Warszawskiego, Politechniki i Szkoły Głównej Handlowej. Dzięki pomocy miasta możliwe było uruchomienie jesienią 1944 r. stałych zajęć akademickich. Po zakończeniu wojny władze miasta czyniły starania, by zatrzymać część naukowców, by na tej bazie doprowadzić do powstania uczelni częstochowskiej. Powstał społeczny komitet organizacyjny uczelni. 20 listopada 1945 r. powstała Wyższa Szkoła Administracyjno-Handlowa.

Powstała – przy wyraźnej niechęci administracji centralnej. Państwo nie chciało prowadzić wyższej uczelni w „ośrodku klerykalizmu”. Szkoła istniała dzięki miejscowej Izbie Przemysłowo-Handlowej, dzięki ofiarności miasta i społeczeństwa. Nie pozwolono się jej rozwinąć, później zaś ten załączek uczelni zlikwidowano.

Dlaczego o tym wspominam? Inna byłaby dziś sytuacja miasta, gdyby wówczas nie przeszkodzono w tworzeniu silnego ośrodka akademickiego; gdyby nie przeszkodzono w wykorzystaniu tamtej szansy, dziś być może inny byłby poziom cywilizacyjny miasta i regionu. Decyzja o powołaniu Uniwersytetu Częstochowskiego jest formą dowartościowania miasta i jego mieszkańców, zerwaniem z pewnym przesądem, z obawą wzmocnienia „ośrodka klerykalnego”. Nie jest to być może najważniejszy argument za uniwersytetem. Wizja uczelni broni się sama potencjałem naukowo-dydaktycznym. Jeżeli wysuwam ten argument, to robię to jako przypomnienie faktu społecznego, by nikt nie zarzucał polskiemu parlamentowi, że z przyczyn ideologicznych uniemożliwił powstanie dobrej uczelni w pobliżu Jasnej Góry.

Wysoki Sejmie! Utworzenie państwowego Uniwersytetu Częstochowskiego jest najważniejszym priorytetem rozwojowym i cywilizacyjnym Częstochowy i ziemi częstochowskiej. Będzie ono również konsekwencją zaliczenia Częstochowy przez rząd Rzeczypospolitej, przy akceptacji Sejmu, do miast o znaczeniu krajowym w strategii zrównoważonego rozwoju i formą realizacji tego zapisu w ramach właściwej polityki regionalnej.

Poparcie dla uniwersytetu ma charakter ponadpartyjny, jednoczy różne środowiska społeczne i polityczne.

Na zakończenie chciałbym gorąco podziękować wszystkim, którzy od wielu lat prowadzili i wspierali działania na rzecz utworzenia uniwersytetu w Częstochowie. Dziękuję także wszystkim paniom posłankom i panom posłom, którzy złożyli swoje podpisy pod projektem, jednocześnie zwracam się do Wysokiej Izby z prośbą o jego poparcie.

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Dzisiaj oczekiwania i nadzieje mieszkańców Częstochowy oraz ziemi częstochowskiej wiążą się z tym, co dzieje się na sali Sejmu Rzeczypospolitej. Zróbmy wszystko, aby te nadzieje się spełniły. Przekroczmy próg nadziei dla Częstochowy. Dziękuję za uwagę.

Wystąpienie przyjęto oklaskami, podobnie jak wystąpienia posłów, deklarujących w imieniu Ich klubów poparcie dla sprawy. Z głosem poparcia wystąpili kolejno: poseł Jacek Kasprzyk w imieniu Klubu Parlamentarnego Sojuszu Lewicy Demokratycznej, poseł Marek Jan Wójcik w imieniu Klubu Parlamentarnego Akcji Wyborczej Solidarność, poseł Helena Górska w imieniu Klubu Parlamentarnego Unii Wolności, poseł Józef Mioduszewski w imieniu Klubu Parlamentarnego Polskiego Stronnictwa Ludowego, poseł Edward Maniura w imieniu Klubu Parlamentarnego Stronnictwa Konserwatywno-Ludowego, poseł Jan Klimek (niezrzeszony) w imieniu własnym i Stronnictwa Demokratycznego

Oklasków nie otrzymał poseł Marek Lewandowski z SLD, który „powodowany troską i pragnieniem, aby ta idea uniwersytetu się zrealizowała” zabrał głos, zwracając uwagę na słabe punkty. Prawdopodobnie zgromadzeni zademonstrowali w ten sposób na nieoczekiwane zachowanie posła Ziemi Częstochowskiej, której mieszkańcy koncentrują wysiłki na rzecz utworzenia Uniwersytetu. Przedmówca posła Lewandowskiego, poseł Jacek Kasprzyk w swoim wystąpieniu powiedział m.in.: Czynień to [popieram wniosek – przyp. Redakcji] jako mieszkaniec tego miasta, również w imieniu moich kolegów, parlamentarzystów lewicy: pani poseł Janik, pana posła Lewandowskiego, pana posła Ratmana. [...] Zdaniem środowiska Klubu Parlamentarnego Sojuszu Lewicy Demokratycznej inicjatywa ta jest godna poparcia, dlatego

deklarujemy dalsze jej wspieranie i aktywność w dalszej części prac związanych z utworzeniem Uniwersytetu Częstochowskiego. Apeluję do Wysokiej Izby o pilne zakończenie prac.

Zwolennik spełnienia, już na wstępie, kryteriów Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego Wiceminister Edukacji Narodowej Jerzy Zdrada wystąpił również w roli oponenta. *Decyzja w tym momencie, skoro debatujemy nad ustawą, zależy od parlamentu. Ministerstwo Edukacji Narodowej może pokazać, co jeszcze trzeba zrobić. [...] Można się zastanowić, z jaką datą utworzyć ten uniwersytet i co w ustawie zawrzeć jako warunki do spełnienia. Ale to jest element pracy, która powinna być przeprowadzona w parlamencie, w komisji, gdzie rzeczywiście wszystkie za i przeciw powinny być rozważone [...] MEN nie podchodzi pryncypialnie, MEN podchodzi racjonalnie. Tworzymy strukturę akademicką, uniwersytet. Nie ma możliwości taryfy ulgowej. Nie stosujemy takich taryf, ale wolą Wysokiej Izby będzie podjęcie decyzji, to już jest w rękach Wysokiego Sejmu.*

Jakie będą losy wniosku o utworzenie Uniwersytetu Częstochowskiego? – niebawem się rozstrzygną, ale w upublicznieniu tej wiadomości ubiegają nas lokalne media, które pracują bez przerwy wakacyjnej.

* * *

Wróćmy do wstępnego anonsu, czyli zapowiedzi relacji Przewodniczącej Samorządu Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Wszyscy, no, prawie wszyscy słuchacze UTW chcieli się udać na wycieczkę do Warszawy, której celem była wizyta w Sejmie.

Udaliśmy się tam na zaproszenie posłów częstochowskich: Pana Jacka Kasprzyka i Pana Tadeusza Wroney, dzięki wydatnej pomocy Pana Rektora PCz Janusza Szopy, który udostępnił słuchaczom dwa autokary; trzecim autokarem „obdarzył” nas Pan poseł Tadeusz Wrona.

25 kwietnia o godzinie 6¹⁵ 128 słuchaczy UTW, którzy mieli szczęście „wylosować wyjazd”, ulokowanych w dwóch „mercedesach” i „Autosanie” pod troskliwą opieką Pani dr Marii Juszczyk i Pani mgr Beaty Operacz wyruszyło do stolicy.

Już na parkingu czekał na nas Pan poseł Jacek Kasprzyk, a przed gmachem Sejmu Pan poseł Tadeusz Wrona.

Zostaliśmy zaproszeni przez Panów posłów do Sali Posiedzeń im. Kazimierza Pużaka (dawniej Kolumnowa), tutaj odbyło się oficjalne powitanie, a potem dyskusja dotycząca: pracy komisji sejmowych, reprivatyzacji, lecznictwa na terenie województwa śląskiego, likwidacji województwa częstochowskiego. Następnie udaliśmy się na galerię, gdzie przez jakiś czas mogliśmy obserwować Salę Posiedzeń Sejmu i przysłuchiwać się obradom.

Po opuszczeniu Sejmu udaliśmy się spacerem do Łazienek, skąd wróciliśmy na parking, gdzie miały oczekiwać na nas autokary, ale one „zaginęły”.

Po godzinie „grozy”, ku radości wycieczkowiczów, wracaliśmy do domów.

Uczestnicy naszej wyprawy zgodnym chórem stwierdzili, że to była „fajna wycieczka”.

Fot. A. Orlik

Już w trakcie podróży do Warszawy przestał padać deszcz, zaświeciło słońce, a podczas spaceru w Łazienkach nawet paw był dla nas uprzejmy i wspaniałomyślnie zaprezentował nam swój cudowny wachlarz. A to, że zginęły autokary? – no cóż, czy można dobrze i długo wspominać wycieczkę bez przygód?

Elżbieta Jazłowiecka

DZIESIĘCIOLECIA, PO DZIESIĘCIOKROĆ...

Jak łatwo domyślić się, mowa będzie tu o jubileuszach dziesięciolecia instytucji, które w różny sposób związane są z naszym, po trzykroć starszym, losem; o imprezach, spotkaniach powtarzanych po raz dziesiąty w ostatnim kwartale 2001 roku. Wspólnym mianownikiem do tego bloku jest magiczna liczba 10. Nasz, WSP-owski, żywot to 3×10 – czyli okrągła trzydziestka w zapiskach naszej historii. Są jednak notowania młodsze, aczkolwiek już jubileuszowe. Wymieńmy je dziś.

PREMIER NA DZIESIĘCIOLECIU KOMITETU BADAŃ NAUKOWYCH

15 maja prof. Jerzy Buzek był honorowym gościem uroczystości z okazji 10. rocznicy utworzenia Komitetu Badań Naukowych. Za najważniejsze zadanie Komitetu Badań Naukowych na progu XXI wieku premier uznał wdrażanie naukowych innowacji w „gospodarce opartej na wiedzy”. Zdaniem premiera potrzebne są nowe rozwiązania, także instytucjonalne, które z lepszym niż dotąd skutkiem pozwolą zastosować w praktyce najnowocześniejsze wynalazki i projekty, opracowane przez naukowców.

Z okazji dziesięciolecia Komitetu Badań Naukowych szef rządu wręczył wysokie odznaczenia państwowe współtwórcom i zasłużonym pracownikom KBN. Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski otrzymał pierwszy przewodniczący KBN prof. Witold Karczewski. Komitet uczcił swoje dziesięciolecie „Srebrną odznaką KBN”, która ma być przyznawana za szczególne zasługi dla tej instytucji. Odznakę z numerem pierwszym otrzymał podczas uroczystości premier Jerzy Buzek.

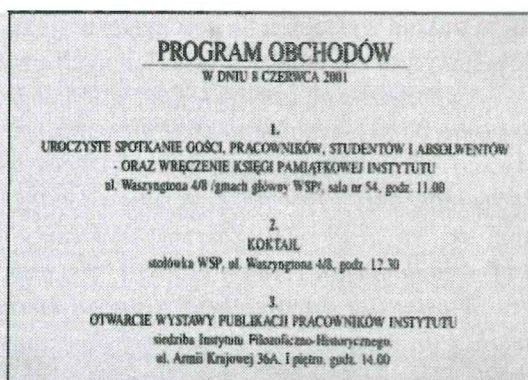
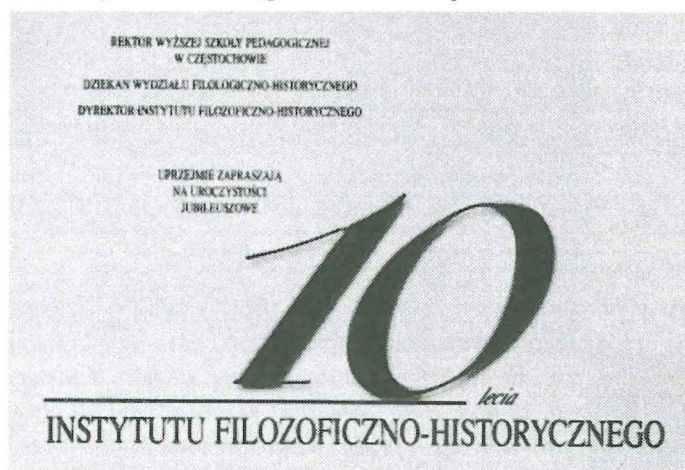
* * *

Ukazał się kolejny numer Biuletynu Komitetu Badań Naukowych „Sprawy Nauki” (<http://www.kbn.gov.pl.pub.kbn.sn/>) poświęcony dziesięcioleciu Komitetu Badań Naukowych. Niechętnych propozycji skorzystania z wymienionego adresu internetowego zapraszamy do Działu Nauki, gdzie pismo to dociera i jest zachowywane.

JUBILEUSZ 10-LECIA INSTYTUTU FILOZOFICZNO-HISTORYCZNEGO

Jubileusz uświetniono nie tylko uroczystym spotkaniem gości, pracowników, studentów i absolwentów (na sesji, przy lampce szampana i na otwarciu wystawy publikacji pracowników Instytutu), ale także wydaniem Księgi Jubileuszowej.

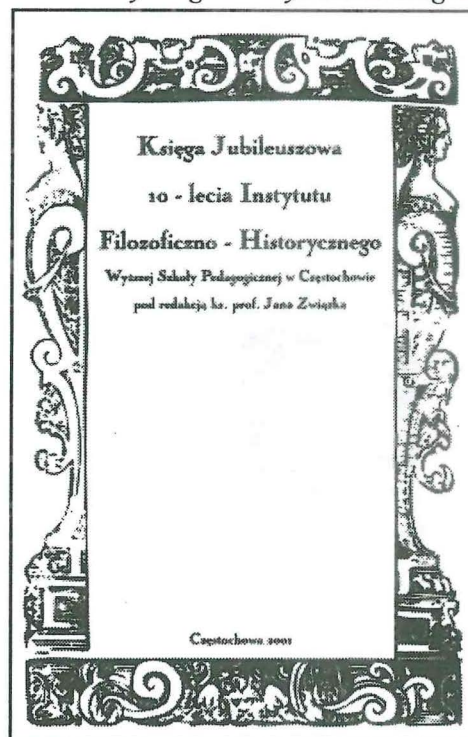

Redaktor naukowy okolicznościowej publikacji ks. prof. dr hab. Jan Związek w przedmowie pisze:

Jubileusz 10-lecia powstania i działalności Instytutu Filozoficzno-Historycznego na Wydziale Filologiczno-Historycznym Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie jest okazją dla wszystkich jego pracowników do głębokiej refleksji nad minionym dziesięcioleciem, aktualnym jego stanem i przyszłością tej instytucji uczelnianej. [...]

Początki Instytutu przypadły na lata tworzącej się w Polsce demokracji i wolności, co było dodatkowym bodźcem dla inicjatorów nowej komórki naukowej w Uczelni. Projekt powołania Instytutu wysunięty przez prof. dra hab. Andrzeja J. Zakrzewskiego i prof. dra hab. Aleksandra Swieżawskiego spotkał się z życzliwością i zrozumieniem ówczesnego rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie prof. dra hab. Edwarda Polanowskiego. W następnych latach dzieło znalazło uznanie u najwyższych władz uczelnianych, tym bardziej, że było monitorowane przez prorektora ds. nauki prof. dra hab. Andrzeja J. Zakrzewskiego. Największe pragnienie i prawo społeczności akademickiej we wszystkich czasach – wolność badań naukowych i ich promulgowania – otwierało szerokie i wieloaspektowe dziedziny działalności twórczej dla ludzi nauki w środowisku częstochowskim, w którym w okresach niewoli narodowej i zniewolenia obce władze stosowały szczególnie drastyczne ograniczenia w dziedzinie tworzenia wolnych i niezależnych instytucji i organizacji naukowych. Ci, którzy zniesli lub znacznie ograniczyli wolność społeczeństwa polskiego, skrupulatnie likwidowali wszelkie dążenia do stworzenia w Częstochowie silnego ośrodka naukowo-badawczego i kulturalnego. W takich okolicznościach trwał wiekowy exodus wybitnych pod względem naukowym Częstochowian do innych miast, aby w wielkich ośrodkach naukowych powiększać ich sławę, podczas gdy sławne w całym świecie miasto Częstochowa pod względem naukowo-badawczym pozostawało w szeregu miast prowincjonalnych.

Dzięki inicjatorom powstania Instytutu Filozoficzno-Historycznego, wśród których nie można pominąć dziekana Wydziału Filologiczno-Historycznego prof. dra hab. Aleksandra Swieżawskiego oraz pierwszym dyrektorem Instytutu prof. drowi hab. Andrzejowi J. Zakrzewskiemu i drowi Marcelemu Antoniewiczowi, a którym w tym miejscu należą się najwyższe słowa wdzięczności i podziękowania, otworzyła się w Częstochowie możliwość zrealizowania dążeń świątecznych mieszkańców tego miasta i ta możliwość stała się rzeczywistością. [...]

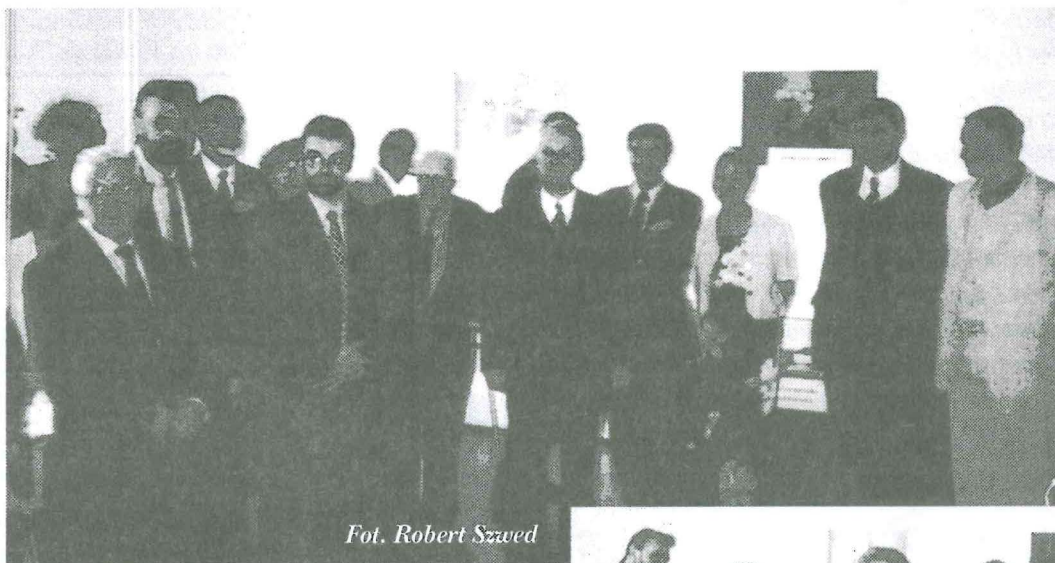

Intencją Dyrekcji Instytutu oraz Kierowników Zakładów w tymże Instytucie poprzez publikację niniejszego wydawnictwa było jak najpełniejsze zaprezentowanie PT. Czytelnikom obrazu tej instytucji Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie.

Zarys dziejów Instytutu Filozoficzno-Historycznego przedstawił dr Dariusz Złotkowski. Podobnie jak w trakcie wystąpień na uroczystej sesji i tu, z nie ukrywaną dumą, zaznaczono dominację pracowników Instytutu we władzach uczelnianych i wydziałowych.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że liczne grono pracowników Instytutu Filozoficzno-Historycznego pełniło i pełni odpowiedzialne funkcje we władzach uczelni oraz Wydziału Filologiczno-Historycznego. Rektorem Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie jest prof. dr hab. Ryszard Szwed, kierując uczelnią w kadencji 1996-1999 oraz 1999-2002. W latach 1990-1996 prorektorem do spraw nauki i współpracy z zagranicą był prof. dr hab. Andrzej J. Zakrzewski. Funkcje prorektora do spraw dydaktyki i spraw studenckich pełnili prof. dr hab. Stefan Folaron (1990-1993) oraz dr Zbigniew Jakubowski (1993-1996).

W ostatnim dziesięcioleciu historycy kierują Wydziałem Filologiczno-Historycznym. Dziekanami Wydziału byli: prof. dr hab. Aleksander Swieżawski (1990-1993), prof. dr hab. Jan Przewłocki (1993-1996) [błąd! Chochlik pominął drugą kadencję 1996-1999 – przy. Redakcji] – i aktualnie prof. dr hab. Tadeusz Srogosz (od 1 IX 1999). Funkcję prodziekanów pełnili: prof. dr hab. Piotr Stawiński (1993-1996), dr Jerzy Mizgalski (1996 – 2001) [znów błąd! Chochlik skrócił o rok kadencję – przyp. Redakcji] oraz prof. dr hab. Jan Przewłocki (1999-2002).

Fot. Robert Szwed

Przedstawiono także życiorysy i dorobek naukowy 52 pracowników Instytutu, skupionych w sześciu zakładach:

1. Zakład Dydaktyki i Metodologii Historii;
2. Zakład Historii Starożytnej i Średniowiecznej;
3. Zakład Historii Nowożytnej;
4. Zakład Historii Najnowszej;
5. Zakład Historii i Kultury Krajów Europy Środkowej i Wschodniej;
6. Zakład Filozofii.

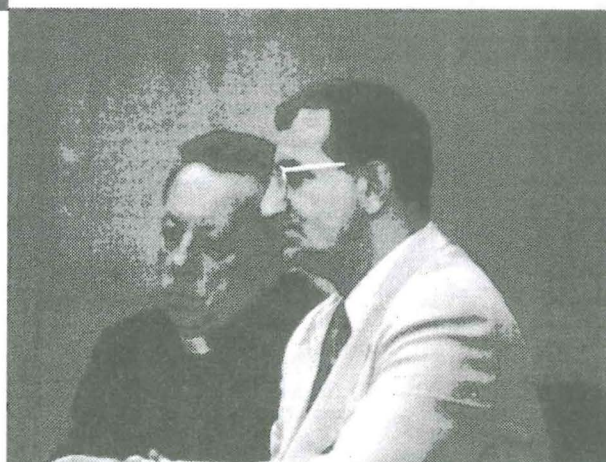
Na ponad trzystu stronach zapisano dzieje, dorobek, stan obecny i perspektywy Instytutu. No cóż, historycy mają we krwi szacunek do przeszłości i predyspozycje do zapisywania dziejów dla potomnych. Ale może, po koleżeńsku, mogliby trochę owej

owej krwi przetoczyć dla zespołów innych instytutów? innych wydziałów? Ich dzieje, niejednokrotnie dłuższe, dokonania i zasługi pracowników, umykają nie spisane w niepamięć.

Pierwszy zabrał głos prof. dr hab. Ryszard Szwed, jako rektor. Ale w wypowiedzi dało się słyszeć ton historyka, dumnego z dziesięcioletnich dokonań pracowników Instytutu Filozoficzno-Historycznego (fot. W. Deska)

Za stołem prezydialnym zasiedli: Dyrektor IFH dr M. Antoniewicz (z prawej), ks. prof. dr hab. J. Związek, Wicedyrektor IFH ds. Nauki (z lewej). Zabrał dr M. Woźniczki, Wicedyrektora ds. Dydaktycznych (fot. W. Deska)

W uroczystościach jubileuszowych wzięło udział liczne grono dostojnych gości. Ich listę przedstawił Redakcji Dyrektor Instytutu Filozoficzno-Historycznego dr Marceł Antoniewicz.

Goście:

- prof. dr hab. Adam Masalski –
Rektor Akademii Świętokrzyskiej
w Kielcach,
- prof. dr hab. Rościsław Żerelik –
Prorektor Uniwersytetu
Wrocławskiego,
- prof. dr hab. Jerzy Grobis –
Dyrektor Instytutu Historii
Uniwersytetu Łódzkiego,
- prof. dr hab. Wojciech Rojek –
Dyrektor Instytutu Historii
Uniwersytetu Jagiellońskiego,
- prof. dr hab. Krzysztof Skupieński –
dyrektor Instytutu Historii Uniwer-
sytetu Marii Curie-Skłodowskiej
w Lublinie,

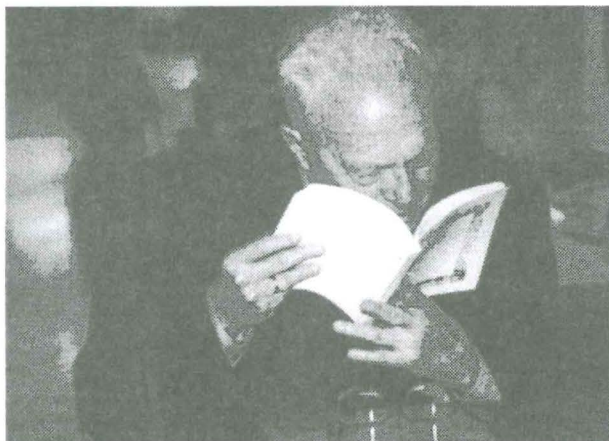

Fot. W. Deska

prof. dr hab. Idzi Panic – dyrektor Instytutu Historii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach,
prof. dr hab. Artur Kijas – delegat Instytutu Historii Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu,
ojciec prof. dr hab. Janusz Zbudniewek – Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie,
paulin, redaktor naczelny renomowanego wydawnictwa „Studia Claromontana”,
ojciec prof. dr hab. Zachariasz Jabłoński – przedstawiciel Klasztoru Jasnogórskiego,
mgr Marek Sztolcman – starosta powiatu kłobuckiego.

Goście Nestorzy:

prof. dr hab. Aleksander Swieżawski (z lewej), prof. dr hab. Eugeniusz Konik (z prawej).

Dyrekcja Instytutu otrzymała też wiele okolicznościowych listów, telegramów i faxów. Zacytujmy wybrane dwa. Niestety w formie odpisów, gdyż jakość techniczna udostępnionych nam materiałów nie pozwala na przedstawienie kopii.

*WP. Dr Marcei Antoniewicz
Dyrektor Instytutu
Wyższa Szkoła Pedagogiczna
Częstochowa*

Wielce Szanowny Panie Dyrektorze,

Z okazji znakomitego jubileuszu 10-lecia Instytutu Filozoficzno-Historycznego śpieszę złożyć na Twoje ręce najserdeczniejsze życzenia wszelkiej pomyślności i nieustających sukcesów dla całej kadry tej zasłużonej i niezmiennie bliskiej memu sercu – jako tego, który miał zaszczyt być przez pewien czas członkiem Waszej Społeczności – uczelni, której wkład w rozwój nauki, a zwłaszcza humanistyki, i to nie tylko w regionie, ale i w skali całego kraju nie sposób wszak przecenić.

Z prawdziwą przyjemnością i wzruszeniem wspominając moją działalność w Instytucie w latach 1991-1993, jak również wielokrotne późniejsze kontakty naukowe przy okazji rozliczonych konferencji i sympozjów, niezmiennie odczuwam głęboką satysfakcję, iż dane mi było uczestniczyć w ukształtowaniu się dzisiejszego modelu Instytutu Jubilat. Wysoko ceniąc dorobek naukowy i dydaktyczny Instytutu, nie zapominam również o wielkiej satysfakcji, czerpanej z pracy ze studentami, a zwłaszcza o związanych w tym pionierskim okresie szczerych i głębokich przyjaźniach łączących mnie z częstochowskimi kolegami, szczególnie zaś – z Panem, Drogi Dyrektorze. Cieszę się, iż Pańskie wizje materializują się tak pięknie – z pożytkiem dla samej Alma Mater, dla miasta, dla całego regionu.

Plurimos annos!

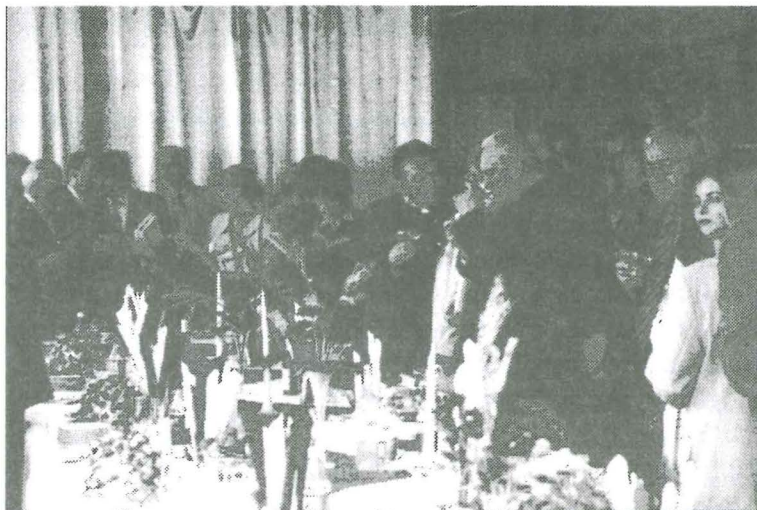
Z wyrazami szacunku i przyjaźni

W podpisie: dr Hieronim Grala, Konsul – Dyrektor Instytutu Polskiego w Sankt Petersburgu, Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Sankt Petersburgu.

Drugi list, już nie tak osobisty, także jest satysfakcjonującym uzupełnieniem archiwum Instytutu-Jubilata.

Dyrekcja, Rada Naukowa i pracownicy Instytutu Historii PAN przesyłają Dyrekcji i pracownikom naukowym Instytutu Filozoficzno-Historycznego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie serdeczne gratulacje z okazji 10-lecia Instytutu. W tym okresie Instytut Filozoficzno-Historyczny częstochowskiej WSP wyrósł na znaczącą placówkę naukowo-badawczą w zakresie historii, o dużym i cenionym dorobku badawczym i wydawniczym. Z zainteresowaniem i uznaniem śledząc rozwój Waszego Instytutu życzymy mu dalszych osiągnięć w uprawie naszej nauki – historii, a zatrudnionym w nim Kolegom wiele satysfakcji z wykonywanej pracy badawczej i dydaktycznej.

List podpisali: Dyrektor Instytutu Historii PAN prof. dr hab. Stanisław Bylina i Przewodniczący Rady Naukowej prof. dr hab. Stefan K. Kuczyński.

Fot. W. Deska

Na prezentację dorobku pracowników Instytutu Filozoficzno-Historycznego zabrakło gablot, będących w dyspozycji Biblioteki Głównej. Uroczyste otwarcie zgromadziło liczne grono gości (wprawdzie mniej liczne, niż uczestniczące w koktajlu wydanym dla uświetnienia uroczystości).

Fot. A. Pietrzyk

Fot. A. Pietrzyk

Fot. W. Deska

Tu wspomnimy o jednym z nich. Na fotografii obok jest znany i znakomity częstochowski artysta-plastyk Jerzy Kędziora obok swego dzieła – popiersia Jana Długosza – które podarował Instytutowi Filozoficzno-Historycznemu i które zdobi wnętrze Instytutu. Teraz obiecał zrealizować cały pomnik, który ma stanąć przed Instytutem, bowiem – jak zdradził Dyrektor dr Marcei Antoniewicz – już dawno powstał zamiar nadania Instytutowi imienia Jana Długosza.

Nie odmówimy sobie jednego komentarza. Dotyczy wystroju sali, a właściwie bogactwa symboliki. Wprost bajeczna! Spróbujmy ją rozszyfrować. Jasne jest, że dzień jubileuszu dziesięciolecia Instytutu, który – zdaniem jednego z zabierających głos – jest chyba jedynym w Polsce, który w pierwszym dziesięcioleciu istnienia uzyskał prawa doktoryzowania, jest dniem promiennym, co pewnie miało zaznaczyć słoneczko na frontowej ścianie sali konferencyjnej. Niekwestionowane jest, że pozyskanie praw doktoryzowania otworzyło przed Uczelnią nowe perspektywy – stąd pewnie okno-wycinanka. Prawdopodobnie okno na nowy świat. Nikt tak silnie jak historyk nie docenia znaczenia demokracji na przestrzeni dziejów – stąd obok stołu, przy którym zasiadło dostojne Prezydium leżał demonstracyjnie zwinięty dywan – wszak na sali goście go nie mieli. A równość musi być! Można było spodziewać się gorącej atmosfery spotkania. Spotkali się nestorzy, przyjaciele-sojusznicy wspierający w pierwszych krokach, współcześni pracownicy, aktualni studenci i absolwenci – tak więc na wszelki wypadek w zasięgu ręki stała na podium gaśnica, by gasić pożar uczuć wzruszenia, a awaryjnie – skutecznie – zapewniono niezamykalność drzwi. Przemyślna asekuracja, którą jednak wrażliwi na przeciągi mogli przyplącić chorobą! Ale co miała oznaczać pokaźna hałda różnobarwnych baloników leżących za stołem prezydiatnym? Może to symbol skromności i zapowiedź, że duma z dokonań nie wyniesie naszych jubilatów ponad naszą społeczność? Poszukujemy pomysłodawcy owej wyjątkowej metaforyki, by zechciał dać odpowiedź na to pytanie.

Fot. Robert Szwed

DEBATY O GWIAZDACH I SILE GRAWITACJI NA GÓRSKICH SZLAKACH

Związką relację z X Seminarium Naukowo-Dydaktycznego Zakładu Dydaktyki Fizyki i Astronomii Instytutu Fizyki WSP w Częstochowie, które odbyło się w Zakopanem, w Domu Pracy Twórczej „Kłosa”, w dniach 31.05. – 03.06.2001 r. przedstawił Kierownik Zakładu prof. dr hab. Marian Głowacki.

W dniach od 31 maja do 3 czerwca odbyło się X Jubileuszowe Seminarium Zakładu Dydaktyki Fizyki i Astronomii. W Seminarium brali udział pracownicy Zakładu, studenci oraz goście z Zakładów Dydaktyki Fizyki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie i Uniwersytetu Opolskiego, współpracujący z naszym Zakładem.

Sprawozdanie z realizacji Programu Seminarium:

31 maja

Sesja wieczorna przy ognisku.

1 czerwca

Sesja terenowa, w podgrupach. Najbardziej zaawansowani odbyli wycieczkę w Granaty, reszta ograniczyła się do najbliższej okolicy.

Sesja popołudniowa:

1. Badanie umiejętności rozwiązywania zadań z kinematyki przez studentów fizyki bloku pedagogicznego – dr Arkadiusz Wiśniewski UMCS Lublin,

2. Projekt – kinematyka wypadków drogowych – kl. I. gimnazjum – dr Halina Pięta, Uniwersytet Opolski.
3. Czy gromady galaktyk widać w podczerwieni? – dr Bogdan Wszolek.
4. Ochrona przed odpadami – dr Alina Domagała.

Sesja wieczorna:

Badanie efektów indukowanych polowo i optycznie w cienkich domieszkowanych warstwach SnO_2 , In_2O_3 – mgr Zygmunt Olesik (sprawozdanie z obrony pracy doktorskiej, która odbyła się z powodzeniem i wyróżnieniem poprzedniego dnia w Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie).

2 czerwca

Sesja terenowa w trzech grupach, które odbyły wycieczki : na Kopieniec, na Czerwone Wierchy i na Kościelec.

Sesja popołudniowa:

1. Metody aktywizujące w nauczaniu fizyki – mgr Małgorzata Cieślak-Bieleninik,
2. Badanie przekazu informacji podczas pokazów eksperymentów fizycznych w szkole na różnych poziomach nauczania – studentki V Fizyki: Aneta Gut, Justyna Ługowska
3. Metody matematyczne w nauczaniu fizyki – studentki IV Fizyki: Aneta Korzeja, Edyta Kaczmarczyk.

3 czerwca

Podsumowanie, zakończenie seminarium

prof. dr hab. Marian Głowacki

BAL HISTORYKÓW

16/17 maja bieżącego roku odbył się 10-ty, zatem już tradycyjny Bal Historyków. Pierwszy Bal miał miejsce 10 maja 1992 roku, gdy ówczesny drugi rok historii (a w ogóle pierwszy rocznik studentów historii na naszej Uczelni) postanowił „ochrzcić” rok młodszych kolegów. Udział w nim wzięło ok. 50 osób, w tym dwóch tylko nauczycieli akademickich, ówczesni dyrektorzy Instytutu Filozoficzno-Historycznego: dr M. Antoniewicz, dr A. Olech. Od początku ukształtował się rytuał „chrzczenia” pierwszoroczników, polegający na postrzyżynach inspirowanych opowieścią Anonima zwanego Gallem o postrzyżynach na uczcie u legendarnego Piasta (owi goście podstrzygli chłopca i „nadalili mu imię Siemowita na wróżbę przyszłych losów”). Niebawem doszło też rytualne pasowanie szablą na wzór obyczajów rycerskich.

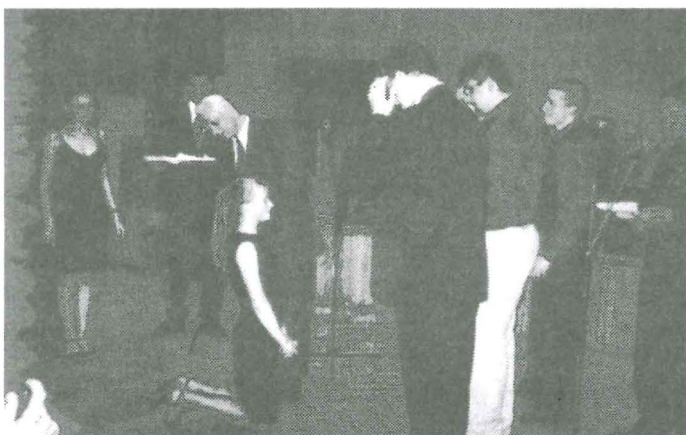
Fot. Z. Nowak

Pierwsze bale odbywały się na stołówce w gmachu przy ul. Waszyngtona 4/8. Gdy doszły kolejne roczniki i stołówka nie mogła pomieścić wszystkich chętnych, doroczną majową imprezę trzeba było

przenieść do auli WSP. Od kilku lat w Balu Historyków bierze udział około 1000 osób – studentów studiów dziennych i zaocznych, pracowników Uczelni i absolwentów.

Fot. Z. Nowak

dr Marceli Antoniewicz

NIECO STARSZE KOLEŻANKI

Dwie częstochowskie redakcje świętowały swoje jubileusze. X-lecie częstochowskiego oddziału „Gazety Wyborczej” przypadło w dniu 11 maja, a „Gazety Częstochowskiej” w dniu 7 czerwca, dniu, w którym ukazał się pięćsetny numer pisma. Obie Redakcje otrzymały od JM Rektora gratulacje, życzenia dalszego rozwoju i wielu satysfakcji w życiu zawodowym i osobistym. W okolicznościowych pismach padły też słowa podziękowania za życzliwość i żywe zainteresowanie dla inicjatyw podejmowanych przez Władze i społeczność Wyższej Szkoły Pedagogicznej.

PRZESZEDŁ DO HISTORII

Tak żartobliwie Dziekan Wydziału Filologiczno-Historycznego zakończył pierwszą publiczną obronę pracy doktorskiej w Wyższej Szkole Pedagogicznej. Choć powiedział to tonem żartu, pewne jest, że mgr Juliusz Sętowski przejdzie do historii WSP w Częstochowie. Pierwszy wykorzystał uprawnienia, jakie 29 stycznia 2001 roku Centralna Komisja ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych przyznała Wydziałowi Filologiczno-Historycznemu: nadawania stopnia doktora w dyscyplinie historia. Kim jest Juliusz Sętowski? Czy porzuci swoją dyscyplinę zawodową (wychowanie fizyczne) i przejdzie do historii? Ciekawi tego zaprosiliśmy bohatera z dnia 20 czerwca 2001 r. do Redakcji. Czego dowiedzieliśmy się o naszym absolwencie, a pierwszym doktorze? Wprawdzie tego tytułu będzie mógł używać dopiero po decyzji Rady Wydziału, ale jesteśmy przekonani, że historii pierwszego doktoranta nic już nie zmieni.

Juliusz Sętowski urodził się 14 września 1959 r. w Częstochowie. Żonaty z Małgorzatą, absolwentką naszej Uczelni, kierunku Wychowanie Plastyczne. Ojciec dwóch synów w wieku 7 i 11 lat. Studia ukończył w Wyższej Szkole Pedagogicznej na Wydziale Humanistyczno-Pedagogicznym, na kierunku Pedagogika Opiekuńczo-Wychowawcza w roku 1984. Promotorem pracy magisterskiej pt. „Powstanie styczni-

Fot. M. Skowroński

we w kontekście wychowania patriotycznego dzieci i młodzieży” był doc. dr Stefan Folaron (dziś prof. dr hab. dr h.c.). On też zainspirował swojego magistranta, od roku 1985 do chwili obecnej nauczyciela WF-u w Szkole Podstawowej nr 42, do włączenia się do grupy seminaryjnej prof. dra hab. Ryszarda Szweda, gdy taka grupa się zawiązała. W seminarium uczestniczy od 1992 roku. Jest drugim doktorantem z tego grona. Wyprzedziła go dr Beata Urbanowicz, obecnie adiunkt w Instytucie Filozoficzno-Historycznym, ale nie jest łatwo godzić pracę zawodową z pracą naukową w zupełnie innej dyscyplinie. A pracę zawodową Pan Juliusz traktuje bardzo serio. Już w okresie studiów był zapalonym koszykarzem, reprezentował niejednokrotnie barwy Uczelni. Później został członkiem reprezentacji nauczycielskiej w tej dyscyplinie, w latach 1987-97 kapitanem drużyny, która zdobywała czołowe lokaty na rozgrywkach ogólnopolskich (Mistrzostwach Polski Nauczycieli i Pracowników Oświaty). Jego drużyna czterokrotnie zajęła pierwsze miejsce, raz drugie i trzykrotnie trzecie. Gwoli podniesienia swoich kwalifikacji zawodowych ukończył studia podyplomowe z wychowania fizycznego, także w naszej Uczelni. W ciągu 15 lat pracy w szkole podstawowej odnosił wiele sukcesów

WYDZIAŁ FILOLOGICZNO - HISTORYCZNY
Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie
ul. Armii Krajowej 36a
42-200 Częstochowa

Dzianat tel. (034)361-41-14
Centrala tel. (034)361-31-20
361-54-19

Częstochowa, dnia 7 czerwca 2001 r.

Dzianat Wydziału Filologiczno-Historycznego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie uprzejmie zawiadamia, że w dniu 20 czerwca 2001 roku, o godzinie 13.00, w Sali Senatu WSP w Częstochowie, ul. Waszyngtona 4/8 odbędzie się publiczna obrona rozprawy doktorskiej

Mgra Juliusza Sętowskiego

Tytuł rozprawy

Organizacje bojowe Polskiej Partii Socjalistycznej w Częstochowskim

PROMOTOR: prof. dr hab. Ryszard Szwed

RECENZENCI: prof. dr hab. Janusz Wojtasik

prof. dr hab. Tadeusz Dubicki

Praca do wglądu znajduje się w czytelni Biblioteki Głównej WSP w Częstochowie, ul. Armii Krajowej 36 A.

DZIEKAN
Wydziału Filologiczno-Historycznego
WSP w Częstochowie
prof. dr hab. Tadeusz Szragosz

w pracy z dziećmi i młodzieżą, za co wielokrotnie nagradzany był nagrodami dyrektora, kuratora, a w 1985 roku – nagrodą Ministra Edukacji Narodowej.

Dzięki życzliwości dyrekcji szkoły, w której nieprzerwanie pracuje, a w szczególności p. dyrektor Annie Sadziak, której przychylność jawiła się m.in. w korzystnym ułożeniu planów zajęć, by doktorant mógł w wolne dni wyjeżdżać do bibliotek i archiwów, dzięki hojności brata Tomasza – artysty-plastyka, który sponsorował wyjazdy i koszty przewodu doktorskiego (rodzina nauczycielska z dwojgiem dzieci z pewnością nie mogłaby sobie na to pozwolić), ale przede wszystkim dzięki wytrwałości znamiennej dla sportowców, możliwy był finał, którego byliśmy świadkiem 20 czerwca br.

Zdradzając, za przyzwoleniem p. Juliusza, rodzinne historie, musimy wspomnieć, że udział brata w finansowaniu kariery naukowej, to nie jedyny rodzinny aspekt w tej pracy. Mgr Juliusz Sętowski podjął się realizacji pracy doktorskiej na temat: *Organizacje bojowe Polskiej Partii Socjalistycznej w Częstochowskiem 1904-1910*. Pierwotnie zamierzał zająć się gubernią radomską i kielecką. Właśnie na tej ziemi jego pradziad Stanisław, bojowiec PPS, poległ w roku 1910, przeżywszy zaledwie 26 lat. Syn, który przyszedł na świat wkrótce po śmierci Stanisława Sękowskiego, wystąpił z wnioskiem o odznaczenie walecznego ojca Krzyżem Niepodległości z Mieczami. To najwyższe, po Virtuti Militari, odznaczenie dla osób, które walczyły o niepodległość. W najnowszym wydaniu Encyklopedii Powszechnej PWN ten krzyż nie został wymieniony, dlatego też pozwolimy sobie przekazać Czytelnikom zdobyte na jego temat informacje. Pierwsze nadanie (w liczbie 160, w 90% o charakterze pośmiertnym) miało miejsce 19 XII 1930 roku i dotyczyło głównie rewolucjonistów 1905-1907, żołnierzy legionów polskich, działaczy Polskiej Organizacji Wojskowej. Odznaczono nim m.in. trzech wybitnych działaczy PPS, straconych na mocy wyroków carskich: Stefana Okrzeję, Józefa Mątwiła-Mireckiego, Henryka Barona. Wszyscy trzej są patronami częstochowskich ulic. Krzyż Niepodległości z Mieczami otrzymał także Władysław Orkan i Dobiesław Damięcki – ich nazwiska są chyba powszechnie znane. Odznaczenie to nadano łącznie 1816 osobom, w tym 838 bojowcom PPS. Stanisław Sękowski otrzymał je pośmiertnie w 1936 roku. I tu jeszcze jedno wyjaśnienie, ubiegające zarzut o błąd literowy w nazwisku. Matka Pana Juliusza, z domu Sękowska poślubiła Sętowskiego, stąd ta mała zmiana w nazwisku. Mimo zrozumiałego sentymentu do ziemi kieleckiej, która przyjęła pradziada, p. Juliusz dał się przekonać badaczowi organizacji bojowych w Polsce, dr. Jerzemu Pająkowi z obecnej Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach, że organizacje bojowe PPS na ziemi częstochowskiej mają swą bogatą historię, którą trzeba odtworzyć i zapisać. Temat organizacji bojowych PPS jest na tyle wąski, że zaledwie cztery osoby w Polsce (w tym nasz młody historyk) podejmowały badania w tym zakresie, ale archiwa kryją wiele dokumentów. Źródłową podstawę pracy stanowią przede wszystkim dokumenty archiwalne PPS zgromadzone w Archiwum Akt Nowych, Oddział VI w Warszawie. Kwerendę mgr J. Sętowski prowadził także w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie, Centralnym Archiwum Wojskowym w Rembertowie, Archiwum Państwowym m. stołecznego Warszawy, Archiwum Państwowym w Łodzi, Archiwum Państwowym w Częstochowie. Istotny dla pracy materiał biograficzny (oprócz zasobów CAW) został pozyskany w Archiwum Redakcji Słownika Biograficznego Działaczy Polskiego Ruchu Robotniczego przy Muzeum Niepodległości w Warszawie. Materiał źródłowy stanowiły też publikowane wspomnienia i pamiętniki oraz prasa, zarówno legalna i konspiracyjna z lat 1904-1910, jak i późniejsza. Można tu dodać, że autor pracy doktorskiej sam w pewnym okresie zajmował się publicystyką – publikował w Magazynie Historyczny „Nad Wartą” (dodatku do Gazety Częstochowskiej) oraz w Gazecie Wyborczej, jednak za namową promotora prof. dra hab. Ryszarda Szweda zaniechał publicystyki i skupił się na pracy badawczej. A jej efekt ocenili recenzenci w osobach: prof. dra hab. Tadeusza Dubickiego z Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie i prof. dra hab. Janusza Wojtasika z Wojskowego Instytutu Historycznego. Obrona odbyła się przed komisją w składzie: Przewodniczący – prof. dr hab. Tadeusz Srogosz, Członkowie: prof. dr hab. Tadeusz Dubicki, prof. dr hab. Tadeusz Panecki, prof. dr hab. Jan Przewłocki, prof. dr hab. Ryszard Szwed, ks. prof. dr hab. Jan Związek, prof. dr hab. Janusz Wojtasik, sekretarz – dr Dariusz Złotkowski.

Obrona była publiczna. Jakimi pytaniami zaskoczono doktoranta?:

1. Stosunki między PPS a Narodowym Związkiem Robotniczym w Częstochowie;
2. Udział i rola inteligencji w działalności PPS i organizacji bojowych PPS w Częstochowie;

3. Współdziałanie PPS z innymi organizacjami, które działały na terenie Częstochowy;
4. Instytucje rosyjskie i obiekty w Częstochowie, których polscy patrioci nie akceptowali;
5. Życie codzienne bojowców w okresie 1904-1910;
6. Określenie pojęć „częstochowskie”, „ziemia częstochowska” i ich zakres w przedstawionym materiale.

Z krzyżowego ognia pytań w boju po pierwszy stopień naukowy kapral Juliusz Sętowski wyszedł zwycięsko, choć oceniali go wysocy rangą wojskowi: prof. Tadeusz Panecki i prof. Janusz Wojtasik. Gratulujemy i życzymy, by duch bojowy go nie opuszczał i „zawalczył” o habilitację.

Fot. M. Skowronski

Fot. A. Pietrzyk

Fot. A. Pietrzyk

RAPORT O STANIE BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ WSP

Na posiedzeniu Senatu w dniu 25 kwietnia 2001 roku tematem wiodącym był raport o stanie Biblioteki Głównej WSP w Częstochowie za lata 1997-2000. Niezależnie od materiału, który otrzymali Senatorowie, a którego obszernie fragmenty tu przytoczymy, wprowadzenia do przedmiotu analizy dokonała Dyrektor Biblioteki Głównej mgr Katarzyna Nabiałek (pierwsza z lewej na zdjęciu). Nie posłużymy się jednak protokołem z posiedzenia Senatu, lecz materiałem przygotowanym przez Dyрекcję BG do dyskusji, wierząc, że Czytelnicy, którzy w większości są użytkownikami Biblioteki Głównej, znajdą chęci i siły zajrzeć, niejako „od podszewki”, do naszej książki.

„Biblioteka Główna WSP pełni funkcje biblioteki naukowej i stanowi podstawę jednolitego systemu biblioteczno-informacyjnego Uczelni. Musi się wywiązywać ze swych podstawowych funkcji:

- gromadzenia i celowego uzupełniania zbiorów,
- wieloaspektowego ich opracowywania i wykazywania w ogólnodostępnych katalogach,
- odpowiedniego przechowywania i konserwowania zbiorów,
- udostępniania zarówno dokumentów jak i informacji o nich w formie oryginalnej lub wtórnej.

Biblioteka akademicka odgrywa więc ważną rolę w zaspokajaniu potrzeb informacyjnych studentów, nauczycieli i pracowników nauki. Tradycyjne wyobrażenie biblioteki jako odrębnej jednostki, stanowiącej składnicę książek potrzebnych do uczenia się i nauczania, powoli ulega zmianie.

Dzięki wprowadzeniu nowych technologii do procesów bibliotecznych, modyfikacji mogą ulegać procedury biblioteczne, natomiast podstawowe funkcje biblioteki pozostają niezmiennione.

Postęp w zakresie technologii informacyjnych spowodował, że informacja jest obecnie dostępna za pomocą różnorodnych mediów. Żadna, pojedyncza biblioteka nie jest w stanie zgromadzić wszystkich niezbędnych materiałów. Pierwszoplanowe staje się gromadzenie informacji i dostępu do niej. Wymaga to jednak czasu, pieniędzy, sprzętu i przestrzeni.

W naszej bibliotece obserwuje się w dalszym ciągu przyrost materiałów drukowanych, co łączy się z koniecznością zapewnienia dla nich dodatkowej powierzchni.

LOKAL

Biblioteka Główna Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie mieści się w budynku dawnego akademika przy al. Armii Krajowej 36a. Pomieszczenia biblioteki zlokalizowane są na 4 poziomach: w piwnicach i na parterze – magazyny; II piętro – agendy udostępniania zbiorów (wypożyczalnia, czytelnia ogólna, czytelnia czasopism), katalogi i informatorium, pokoje pracy, sekretariat i gabinet dyrektora; III piętro – magazyny i sekcja darów.

Zaadaptowanie na potrzeby biblioteki budynku o innym przeznaczeniu, spowodowało problemy z prawidłowym wykorzystaniem powierzchni i zbyt małą przestrzenią dla użytkowników.

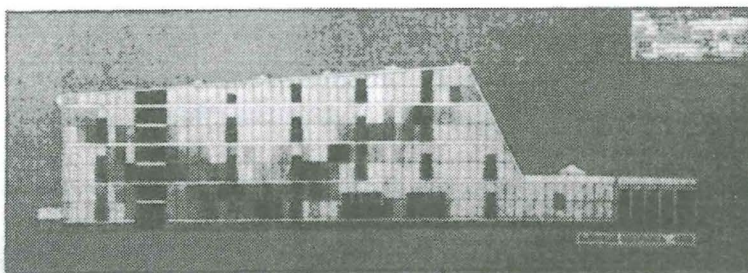
Całość powierzchni bibliotecznej wynosi 2.058 m², w tym: Czytelnia Ogólna – 123,8 m² (33 miejsc); Czytelnia Czasopism – 44,4 m² (12 miejsc); Wypożyczalnia – 73,5 m². Agendy udostępniania wraz z pokojami pracy mieszczą się na II piętrze budynku, gdzie koncentruje się główny ruch czytelniczy. Pozostała powierzchnia to magazyny, korytarze, sanitariaty.

Jeżeli dodamy, że na korytarzu II piętra odbywają się ekspozycje cyklicznie urządzanych wystaw, zwiedzane przez grupy studentów i uczniów częstochowskich szkół, daje to wyobrażenie o trudnościach w realizacji podstawowych funkcji biblioteki na powierzchni, którą dysponujemy.

„Flexibility” – termin ten używany jest na świecie przy projektowaniu nowoczesnych budynków bibliotecznych i oznacza „giętkość, elastyczność, najlepsze wykorzystanie powierzchni”. Biblioteka nasza stosuje go na co dzień, starając się aby trudności wynikające z ciasnoty nie odbiły się na jakości świadczonych usług.

W 1996 roku na II piętrze przeprowadzono kosztowny i całościowy remont kapitalny (wymiana okien i drzwi, sztablatura i malowanie powierzchni, podwieszony sufit na korytarzu, montowanie sieci komputerowej, glazura w toaletach); w 1997 roku wymienione zostały okna w magazynach, a w 2000 roku dokończono zakładanie sieci komputerowej, wymieniono wykładzinę w pomieszczeniach katalogowych i żaluzje w oknach całej Biblioteki. W ramach prac remontowych nie została dokończona izolacja pionowa ścian piwnicznych magazynu książek, skutkiem czego wschodnia ściana piwniczna budynku jest zalewana przez opady atmosferyczne, a na ścianach narasta grzyb. Powiększa to wilgotność w pomieszczeniach magazynowych, przekraczającą dopuszczalne normy.

Od 1995 roku podjęto prace nad realizacją projektu budowy Magazynu książek dla Biblioteki Głównej WSP. Został on szczęśliwie sfinalizowany w roku 1998, a rok później zatwierdzony jako projekt inwestycyjny przez Senat WSP. Inwestycja ta została wprowadzona przez MEN do realizacji na rok 2001 i wpisana do „Dziennika budowy” dn. 14.03.2001 roku.

*Makieta Magazynu Książek
dla Biblioteki Głównej*

Uzyskana, dzięki nowemu magazynowi, dodatkowa powierzchnia m.in. poprawi wskaźniki, gdyż w chwili obecnej na jednego czytelnika przypada – 0,21 m²; na jednego studenta obliczeniowego przypada – 0,13 m²; kiedy wskaźnik powierzchni w brytyjskich bibliotekach akademickich na jednego studenta wynosi – 0,42 m² (Raport Folleta).

PERSONEL

W latach 1997-2000 stan zatrudnienia w Bibliotece Głównej nie uległ zmianie. Poprawił się natomiast poziom wykształcenia, bowiem 3 osoby z Oddziału Opracowania Zbiorów ukończyły studia podyplomowe, a jedna z pracownic Oddziału Udostępniania Zbiorów obroniła pracę magisterską. W 2000 roku rozstałyśmy się z dwoma koleżankami, z których jedna odeszła na emeryturę, a druga na własną prośbę odeszła do administracji Uczelni. Na Ich miejsca zostały zatrudnione nowe osoby. W związku z dynamicznym rozwojem bibliotek sieci uczelnianej, od września 1999 r. utworzono nowe Stanowisko ds. Bibliotek Sieci (nie zwiększając liczby etatów w Bibliotece Głównej).

W chwili obecnej Biblioteka Główna posiada 36,5 etatów + dwa vacaty. Ten stan zatrudnienia utrzymuje się przez cały okres sprawozdawczy, mimo że liczba studentów ciągle wzrasta.

Istnieje konieczność zatrudnienia 2 osób do Oddziałów zajmujących się procesem udostępniania zbiorów (1 etat – Wypożyczalnia; 1 etat – Magazyn).

W Bibliotece WSP na 1 pracownika przypada 404 studentów obliczeniowych, na 1 pracownika bezpośrednio obsługującego czytelników przypada 665 studentów.

(Wg Raportu Folleta w małych uczelniach na 1 pracownika powinno przypadać 330 studentów).

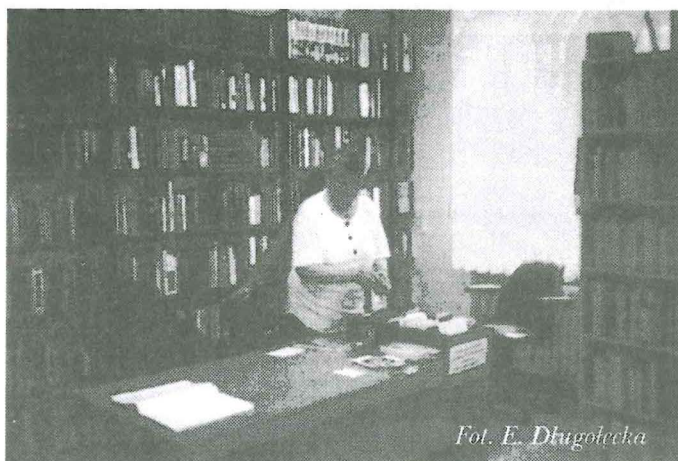
Należy także pomyśleć o zatrudnieniu jeszcze jednego informatyka (umowa-zlecenie, umowa na czas określony) w związku z koniecznością stałej opieki nad systemem komputerowym TINLIB, a także dla właściwego wykorzystania technologii informatycznej w celu zapewnienia efektywnych usług bibliotecznych. Ostatnie nowinki technologii komputerowej stwarzają bibliotekarzom ogromne możliwości, aby im sprostać konieczna jest stała współpraca z informatykiem.

Średnie uposażenie zasadnicze bibliotekarzy kształtuje się w wysokości 944 zł brutto.

GROMADZENIE I UZUPEŁNIANIE ZBIORÓW

Biblioteka Główna realizuje zasadę centralnego gromadzenia i opracowania zbiorów oraz zdecentralizowanego udostępniania ich w sieci bibliotek.

Polityka gromadzenia zbiorów, w ciągu omawianych lat, koncentrowała się głównie na zakupie możliwie największej ilości nowości wydawniczych, zgodnych z profilem kształcenia i prowadzonymi na Uczelni badaniami naukowymi. Taka polityka gromadzenia gwarantuje studentom i pracownikom dostęp do szerokiego wachlarza literatury, ale nie zapewnia odpowiedniej ilości książek udostępnianych na zewnątrz. Szczególnie jest to niekorzystne dla nowopowstałych kierunków. Działanie to uwarunkowane jest wysokością przyznawanego od 2 lat budżetu na całość działalności bibliotecznej. W tych warunkach ekonomiczno-finansowych, biblioteka nasza została zobligowana do usta-

lania priorytetów w wydatkach i racjonalnego wykorzystania przyznawanych środków. Dlatego też, stosuje przemyślaną politykę gromadzenia zbiorów, opartą na rozeznaniu sytuacji na rynku wydawniczym i skoordynowaniu ze środkami finansowymi.

Udział w krajowych i międzynarodowych targach książki pomaga poznać rynek a stałe, bezpośrednie kontakty z wydawcami, zwiększają ulgi i rabaty cenowe.

Ważną rolę w gromadzeniu zbiorów odgrywają też dary i wymiana w skali międzynarodowej i krajowej.

Wydatki na zakup zbiorów w latach 1997 – 2000 ilustruje tabela 1.

Tabela 1

rok	1997	1998	1999	2000
książki	164 256,36	108 235,38	143 094,06	182 186,92
czasopisma i bazy danych	253 349,88	318 010,77	367 708,80	378 671,64
zbiory specjalne	12 383,57	7 057,66	9 649,63	13 068,59
Razem	429 989,81	433 303,81	520 452,49	573 929,15

Kwoty wydatkowane na zakup książek dla 1 studenta Wyższej Szkoły Pedagogicznej w omawianym okresie obrazuje tabela 2.

Tabela 2

rok	1997	1998	1999	2000
kwota w zł.	15,5	8,7	9,9	11,5

W latach 1997–2000 ilość zbiorów zgromadzonych przez Bibliotekę Główną ilustruje tabela 3.

Tabela 3

rok	1997	1998	1999	2000
książki zakupione w wol.	8 204	5 537	5 438	6 700
dary	773	704	222	734
wymiana	1195	835	833	693

Rzeczywista wielkość zbiorów uzależniona jest m.in. od:

- wielkości uczelni – im mniejsza uczelnia tym większe wymagane zbiory biblioteki w przeliczeniu na jednego studenta;
- proporcji studentów zaocznych na uczelni – im większa liczba studentów zaocznych, tym większe wymagania odnośnie wielkości zbiorów.

Można prześledzić wielkość księgozbioru w poszczególnych latach.

Tabela 4

rok	1997	1998	1999	2000
wielkość księgozbioru w wol.	220 607	226 145	231 583	238 283

a także ilość książek przypadającą na 1 studenta naszej Uczelni i 1 użytkownika naszej biblioteki.

Tabela 5

rok	1997	1998	1999	2000
ilość książek w wol. na 1 studenta WSP	21,47	16,7	18,1	15,1
ilość książek na 1 czytelnika	21,15	19,8	19,5	23,88

W pierwszej rubryce widać wyraźny spadek ilości woluminów na 1 studenta (17 wol. jest normą wg badań angielskich dla uczelni tej wielkości) przyczyną jest zwiększająca się liczba studiujących, natomiast druga rubryka obrazuje zmniejszenie ilości czytelników zapisanych do biblioteki.

OPRACOWANIE ZBIORÓW

Komputerowe opracowanie zbiorów rozpoczęto już w 1993 roku w systemie UNIKAT. Wprowadzono wówczas do bazy danych ok. 44 tysięcy pełnych opisów książek i opisy skrócone wg ksiąg inwentarzowych. W drugiej połowie 1997 roku przeprowadzono konwersję istniejącej bazy danych do nowego komputerowego systemu bibliotecznego TINLIB i od kwietnia 1998 roku zaczęto opracowywanie zbiorów w tym systemie. Konwersja spowodowała wiele braków i konieczność poprawienia opisów. Jednocześnie, wyczyszczenie i uzupełnienie bazy o wszystkie brakujące sygnatury było warunkiem prawidłowej pracy Modułu Wypożyczenia.

Na dzień dzisiejszy baza druków zwartych liczy około 240 tysięcy opisów katalogowych i jest najbogatszą, funkcjonującą bazą w grupie bibliotek użytkujących system TINLIB.

Oddział Opracowania Zbiorów jednocześnie zajmuje się retrokonwersją i opracowywaniem nowych nabytków. Baza zawiera opisy pełne i opisy skrócone. Przynależność naszej biblioteki do grupy TINLIBa, obliguje nas do utrzymywania jednolitości opisu katalogowego. W systemie funkcjonują liczne kartoteki haseł wzorcowych, które muszą być uzupełniane na bieżąco i poprawiane wg norm europej-

skich (wymogi UE). W chwili obecnej, w związku z pracami grupy TINLIBa i perspektywą utworzenia centralnego katalogu bibliotek polskich (NUKAT), wszystkie rekordy skrócone należy niezwłocznie uzupełnić, nie przerywając bieżącej pracy. Oddział Opracowania Zbiorów stanął przed wyzwaniem przerastającym jego możliwości. W ciągu tygodnia wprowadzanych jest 200 sygnatur z pełnym opisem i uzupełnieniem wszystkich systemowych kartotek. Do tej chwili, priorytetem było opracowywanie podręczników i nowości, teraz wypłynęła konieczność jak najszybszego uzupełnienia bazy. Nadzorować te prace musi jedna osoba, bibliotekarz systemowy – czyli łącznik pomiędzy informatykiem a bibliotekarzami, mająca ciągły nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem bazy i koordynowaniem prac we wszystkich oddziałach biblioteki. W naszej bibliotece, zadania te wykonuje jedna z osób katalogujących, bez dodatku funkcyjnego, w ramach obowiązków. Uaktywnienie programu NUKAT i przystąpienie do tego programu grupy TINLIBa wymusza konieczność przeorganizowania pracy Działu i wyodrębnienia stanowiska bibliotekarza systemowego z należyтым wynagrodzeniem, proporcjonalnym do pełnionych zadań.

UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW

Agendy Oddziału Udostępniania to: Wypożyczalnia, Wypożyczalnia Międzybiblioteczna, Czytelnia Ogólna i Czytelnia Czasopism. Obsługiwane są przez 8 pracowników w systemie dwuzmianowym przez 6 dni w tygodniu (w agendach udostępniania, magazynów i informacji praca, wykonywana jest także w soboty). Zminimalizowanie obsady kadrowej powoduje kłopoty z odbiorem dni za przepracowane soboty i rozplanowaniem dni pracy dwuzmianowej.

Wszyscy studenci WSP, niezależnie od realizowanego toku studiów, mają prawo korzystać z pełnego zakresu usług oferowanych przez bibliotekę.

Prawo do założenia konta w Wypożyczalni mają pracownicy i studenci WSP, pracownicy i studenci Politechniki Częstochowskiej, pracownicy i studenci Uniwersytetu Opolskiego. Natomiast korzystać ze zbiorów na miejscu mogą wszystkie zainteresowane osoby.

Tabela 6. Struktura czytelników Biblioteki Głównej

rok	1997	1998	1999	2000
studenci WSP	6916	8750	8698	7534
studenci innych Uczelni	1452	1580	1712	1442
pracownicy WSP	790	745	1032	630
pracownicy PCz	1269	320	443	371
Razem	10427	11395	11885	9977

Głównym problemem Oddziału Udostępniania jest zbyt mała ilość miejsc dla czytelników w Czytelniach i za mało liczna obsługa w agendach tego Oddziału.

Tabela 7. Wypożyczenia poza Bibliotekę

rok	1997	1998	1999	2000
wypożyczenia w wol.	267859	324720	339739	358046
wskaźnik aktywności wykorzystania księgozbioru	1,21	1,43	1,47	1,50

W 2000 r. na jedno miejsce w czytelnich Biblioteki Głównej przypadało 542,6 czytelników i 350,4 studentów obliczeniowych, co przy zaleceniach UNESCO aby na 1 miejsce w czytelnicy przypadało 5-6 osób – nie wymaga komentarza.

Tabela 8. Działalność Czytelni Ogólnej

rok	1997	1998	1999	2000
odwiedziny	18976	21148	19767	19082
udostępniono	82634	101786	79687	83555

Tabela 9. Działalność Czytelni Czasopism

rok	1997	1998	1999	2000
odwiedziny	4243	5531	5786	5337
udostępniono	44199	51583	49578	49425

Tabela 10. Aktywność czytelników obrazują następujące wskaźniki

rok	1997	1998	1999	2000
liczba wol. wypoż. na 1 czytelnika	25,6	28,49	28,58	35,88
odwiedziny 1 czytelnika w czytelnicy	2,22	2,34	2,15	2,44

Wzrasta księgozbiór podręczny Czytelni (ok. 12 tys. wol.), na który w chwili obecnej brakuje już miejsca. Spowodowane jest to m.in. włączeniem do zbioru Czytelni pojedynczych egzemplarzy, nie-

zbędnych w toku nauki. Zainteresowani, docierają do nich tylko poprzez Czytelnię, co wzmaga i tak duży ruch czytelniczy. Jedynym rozwiązaniem doraźnym jest odsyłanie do Magazynu części zbiorów czytelnianych, zwiększając tym samym liczbę operacji bibliotecznych i wydłużając czas oczekiwania na książkę. Niewiele, w tej sytuacji zmienia komputeryzacja udostępniania zbiorów. Technologia komputerowa jest narzędziem do rozwiązywania tych samych zadań jakie występują w tradycyjnym systemie bibliotecznym.

Zautomatyzowany system udostępniania umożliwia kontrolę zbiorów, szczegółowe monitorowanie wypożyczeń, dostarcza niezbędnych informacji o najnowszych zakupach, zamówieniach, książkach będących w trakcie opracowywania i lokalizacji materiałów.

System TINLIB, po spełnieniu podstawowych jego wymogów (skompletowane bazy), pozwoli dodatkowo na szybkie wykrywanie osób przekraczających regulamin wypożyczania, umożliwi rezerwację pozycji, sprawdzi czy poszukiwana książka jest do dostania i pozwoli na jej zamówienie bezpośrednio poprzez system. Ma możliwość automatycznego, bieżącego drukowania monitów, co przy obecnej obsadzie kadrowej nie było realizowane. Jednocześnie system nalicza kary za przetrzymywanie książek, blokując konto, jeżeli nie zostanie uregulowana należność.

Pełną satysfakcję z pracy TINLIBa odczują bibliotekarze i czytelnicy dopiero po oczyszczeniu i uzupełnieniu baz książek i czytelników.

Fot. E. Długołęcka

MAGAZYNOWANIE ZBIORÓW

Zbiory biblioteki zmagazynowane są na trzech kondygnacjach budynku. Realizacja zamówień (rewersy) poza bibliotekę odbywa się w dwugodzinnych odstępach czasowych, realizacja zamówień do Czytelni jest natychmiastowa. Stanowi to duże utrudnienie dla pracowników Magazynu, wymaga od nich nie tylko kondycji fizycznej, ale i pełnego zaangażowania.

W latach 1997–2000 do Magazynu przekazano 27.230 wol. książek i czasopism; do oprawy przygotowano 2.753 wol. książek i 716 roczników czasopism. Koszty oprawy pokrywane są z części dotacji celowej, przyznanej przez KBN.

W 1998 roku przeprowadzono skontrum całości zbiorów czyli sprawdzono z arkuszami inwentaryzacyjnymi 223.000 wol., wyjaśniając ich lokalizację i kontrolując stan wypożyczeń. W ubiegłym roku, w okresie wakacji, sporządzono skontrum części księgozbioru podręcznego Czytelni.

W związku z utworzeniem Biblioteki Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego, przekazano w depozyt księgozbiór dydaktyczny dla kierunków Wydziału.

W konsekwencji pracownicy Magazynu musieli przesunąć i uporządkować 160.000 tomów.

DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA

Biblioteka zapewnia dostęp do zbiorów, a także wsparcie, jakiego potrzebują jej użytkownicy, przy samodzielnym poszukiwaniu i korzystaniu ze źródeł informacji.

Pracownicy Oddziału Informacji Naukowej służą profesjonalną radą, pomocą i oceną, korzystając z własnych zbiorów biblioteki jak i z źródeł zewnętrznych, w formie drukowanej i elektronicznej. Wykorzystują możliwości różnorodnych źródeł: tradycyjnych – na nośnikach papierowych, baz danych dostępnych online i na dyskach optycznych oraz Internetu. Starają się stworzyć środowisko, w którym można zdobywać, stosować i rozwijać umiejętności w zakresie wyszukiwania informacji.

Prace Oddziału Informacji Naukowej koncentrują się na działaniach dokumentacyjnych. Kontynuowana jest „Bibliografia publikacji pracowników WSP” w systemie TINLIB i kartoteka wzmianek pra-

sowych dot. Uczelni. Oddział przygotowuje „Informator Biblioteki Głównej WSP”, wydawany rokrocznie dla pierwszych lat wszystkich kierunków, w zastępstwie przysposobienia bibliotecznego. Opracowywane są na bieżąco kwerendy tematyczne i ankiety. Jedną z ważniejszych form działalności propagandowej, służącą upowszechnianiu czytelnictwa i informacji o zbiorach Biblio-

Fot. E. Długolecka

teki, są wystawy tematyczne (starannie opracowane, z katalogiem i stosownymi zaproszeniami – organizowane ok. 4 razy w roku).

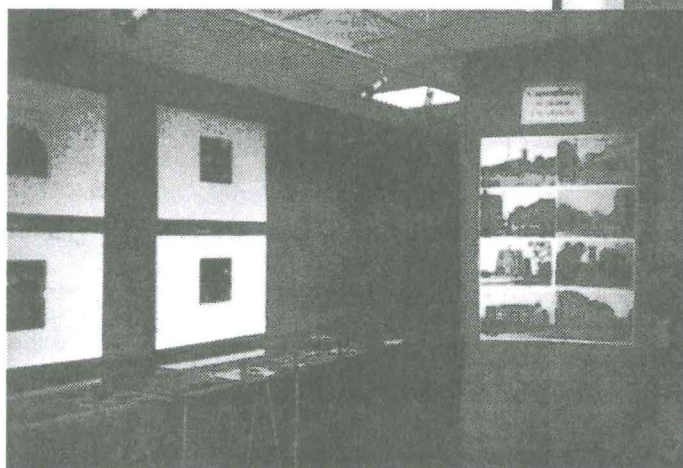

Tabela 11. Działalność informacyjna

rok	1997	1998	1999	2000
bieżące informacje		1011	2283	3410
opisy bibliograficzne				1500
wystawy		3	4	4

PRACOWNIA KSERO

Tabela 12. Działalność ksero

rok	1997	1998	1999	2000
ilość odbitek	41087	64128	67810	66182
kwota uzyskana w zł	4108	16032	16952	16545

Dodatkowo wykonano w omawianym okresie 158 423 szt. bezpłatnych odbitek dla pracowników WSP (w ramach ustalonego, miesięcznego limitu), a także dla potrzeb bieżących Biblioteki Głównej.

Pracownia kserograficzna, usytuowana przy Oddziale Informacji, z roku na rok wypracowuje coraz większe sumy za wykonywane usługi. Środki te, są przekazywane do Uczelni i nie zasilają budżetu Biblioteki Głównej.

KOMPUTERYZACJA BIBLIOTEKI

Automatyzacja biblioteki wymaga nie tylko sprzętu komputerowego, ale także odpowiedniego oprogramowania, dostosowanego do obsługi procesów bibliotecznych.

W Bibliotece Głównej WSP został zainstalowany TINLIB – The Information Navigator. Jest to system angielski, funkcjonujący w kilku bibliotekach polskich, które tworzą Zespół Użytkowników Systemu TINLIB. Program ten, został przystosowany dla potrzeb bibliotek i ośrodków informacji, zapewniając automatyzację większości procesów bibliotecznych. Zaplanowany jest do stosowania w systemach otwartych i może pracować zarówno w środowisku UNIX, jak i MS DOS, może także pracować w sieci. W swej strukturze zawiera następujące moduły:

- gromadzenie wydawnictw zwartych,
- gromadzenie i opracowanie wydawnictw ciągłych,
- katalogowanie,
- wyszukiwanie (OPAC),
- udostępnianie,
- wymiany danych,
- generator raportów,
- bibliografia publikacji pracowników (moduł dopisany).

Fot. E. Długolecka

Raz wprowadzony opis do systemu, może być wykorzystany w innym potrzebnym miejscu. Dlatego też rekord zamówienia tworzony jest w formacie USMARC i staje się podstawą dla utworzenia opisu katalogowego w module katalogowania. Opis ten jest natychmiast dostępny w katalogu z odpowiednią adnotacją.

Biblioteka nasza wykorzystuje już wszystkie moduły systemu do pracy podstawowej (poza modulem wydawnictw ciągłych). Ciągłe rozbudowywane i uzupełniane są bazy książek i czytelników, by móc wykorzystać wszystkie funkcje TINLIBa i by proces udostępniania funkcjonował bez zakłóceń. System ten stał się narzędziem zarządzania zasobami.

System TINLIB pracuje na sprzęcie gromadzonym dla potrzeb wcześniejszego systemu UNIKAT od 1991 roku, a następnie sukcesywnie dokupowanym dla stopniowo wprowadzanych nowych modułów TINLIBa. Istnieje konieczność modernizacji sprzętu, bowiem stopień zużycia niektórych elementów nie pozwala nawet na przeczytanie tekstu na monitorze.

Od 1998 roku Biblioteka Główna zaistniała w Internecie pod adresem: www.bg.wsp.czyst.pl. Istnieje możliwość połączenia z serwerem i przeglądanie bazy danych spoza budynku Biblioteki.

W 1999 roku w pomieszczeniach Katalogu udostępniono 4 stanowiska terminali OPAC, umożliwiających przeszukiwanie bazy druków zwartych za pomocą komputera.

SIEĆ BIBLIOTEK UCZELNIANYCH

W 1997 roku funkcjonowały w sieci bibliotek uczelnianych 4 biblioteki:

- Biblioteka Instytutu Muzyki (BIM),
- Biblioteka Międzywydziałowego Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych (BMSPNJO),
- Biblioteka Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego (BWMP),
- Biblioteka Instytutu Filologii Obcych (BIFO).

Pierwsze dwa lata trwały prace przygotowawcze, poświęcone na przygotowanie księgozbioru i wyposażenie pomieszczeń bibliotecznych.

Ilość czytelników i wielkość wypożyczeń w latach 1999–2000 ilustrują następujące tabele.

Tabela 13. Zapisani w bibliotekach

rok	BIM	BMSPNJO	BWMP	BIFO
1999	320	–	986	30
2000	326	26	1380	109

Tabela 14. Ilość książek w wol.

rok	BIM	BMSPNJO	BWMP	BIFO
1999	3448 (+ zbiory specjalne w ilości 11600)	498	10000 (w tym depozyt BGWSP)	1444
2000	3884	720	12027 (j.w.)	1998

Tabela 15. Wypożyczanie zbiorów poza Bibliotekę w wol.

rok	BIM	BMSPNJO	BWMP	BIFO
1999	–	–	11021	25
2000	–	94	8864	57

Tabela 16. Udostępnianie na miejscu w Czytelnii w wol.

rok	BIM	BMSPNJO	BWMP	BIFO
1999	8204	-	19020	443
2000	10480	123	38729	2872

Z podanych zestawień wynika, że biblioteki sieciowe zyskały sobie akceptację czytelników, którzy coraz liczniej je odwiedzają.

Proces gromadzenia i opracowania zbiorów tych bibliotek, przeprowadzany jest centralnie przez Bibliotekę Główną (z wyjątkiem BIM), na miejscu pracownicy prowadzą katalog formalny alfabetyczny i rzeczowy wg języka haseł przedmiotowych. Poza tym pracują indywidualnie z czytelnikiem, budują księgozbiory podręczne i udzielają niezbędnych informacji.

Biblioteki sieci są pozbawione bezpośredniej łączności elektronicznej z biblioteką macierzystą, nie mogą korzystać z Internetu i dlatego ich działalność informacyjna oparta jest głównie na zbiorach własnych.

WNIOSKI

Biblioteka nasza, skromna lokalowo, dysponująca ubogim sprzętem elektronicznym, z marnym wynagrodzeniem bibliotekarzy, próbuje sprostać wymaganiom współczesności na tyle, ile jest to możliwe. Musi być przygotowana na zmiany i musi umieć je zaakceptować, przede wszystkim w następujących punktach:

- zwiększenie powierzchni magazynowej,
- stworzenie powierzchni wystawienniczej (sala wystawowa),
- zmiana struktury zatrudnienia (większy udział mężczyzn, zatrudnianie bibliotekarzy dziedzinowych, specjalistów),

- wzrost wynagrodzenia pracowników biblioteki, adekwatny do ich umiejętności,
- sukcesywna wymiana sprzętu komputerowego w celu wykorzystania różnych możliwości nowoczesnej technologii komputerowej i podniesienia jakości usług informacyjnych,
- starania o zwiększenie środków finansowych na unowocześnienie biblioteki,
- utworzenie specjalistycznych Czytelni, wyposażonych w nowoczesny sprzęt, z profesjonalną ochroną zbiorów (paski i bramki magnetyczne), ze specjalnie zaprojektowanym wystrojem wnętrza i umeblowaniem, z uwzględnieniem najnowszych tendencji w udostępnianiu (wolny dostęp do półek, samodzielna praca z katalogiem online, konsultacje z bibliotekarzem dziedzinowym),
- komputeryzacja sieci bibliotek w Uczelni.”

Na posiedzeniu Senatu mgr Katarzyna Nabiałek wyraziła nadzieję, że powyższe wnioski zostaną zrealizowane w najbliższym czasie.

W dyskusji padło wiele ciepłych głosów pod adresem Dyrekcji i pracowników Biblioteki Głównej, padły też niepokojące spostrzeżenia („Spora liczba studentów nie korzysta z Biblioteki Głównej. Coraz więcej studentów korzysta z internetu. Sami Nauczyciele akademicy powinni zadbać o to, by coraz bardziej powszechna komputeryzacja i coraz łatwiejszy dostęp do internetu nie zastąpiły kontaktu z żywą książką”) i postulaty („konieczność powrotu do szkoleń bibliotecznych”).

JM Rektor prof. dr hab. Ryszard Szwed podziękował p. dyr. K. Nabiałek za przygotowanie obszernego materiału nt. stanu Biblioteki Głównej za lata 1997–2000, który dał zebrany pełną orientację w funkcjonowaniu biblioteki. Podkreślił też, że wszyscy użytkownicy Biblioteki (zarówno pracownicy, jak i studenci) mówią o szczególnym klimacie Biblioteki Głównej i o pracy osób tam zatrudnionych. Taka opinia, wyrażona wobec wszystkich członków Senatu, jest z pewnością wielką satysfakcją dla zespołu Biblioteki i motywacją do dalszego zaangażowania w pracę i rozwój placówki.

Wieczny Student

Fakultetów kończy krocie,
Chyba walczy z bezrobociem.

Metoda

Chcąc splawić niewygodną „figurę”
Jedyny sposób - „kopniak w górę”

Pieszczoszek fortuny

Sporo mu ostatnio zasobów przybyło,
Samo mu się wszystko do ręki lepiło.

Produkcyjniaki

Niejeden tytuł filmowy zasłynie
Na przeglądzie bubli w gminie.

Aktywny

Aktywny. Całą sesję w internecie,
Studiuje kartę dań w bufecie.

Wybraniec

„Z woli narodu” zasiadł w fotelu.
I tym razem po trupach zmierzał do celu.

Zbigniew Grządzielski

MIASTO PIELGRZYMUJĄCYCH

Zawsze w charakterystykach naszego miasta podkreślane jest, że Częstochowa to miasto od lat odwiedzane przez liczne rzesze pielgrzymów zdążających do Czarnej Madonny. Obecnie, jak szacuje się, liczba pielgrzymujących na Jasną Górę dochodzi do 5 milionów rocznie. Akademicy całej Polski mają też swój udział w tej statystyce. Hasła, które przyświecały tegorocznej, sześćdziesiątej piątej pielgrzymce akademickiej, przedstawia zrealizowany program

Program 65 Pielgrzymki Akademickiej na Jasną Górę „Jesteśmy Stróżami Poranka”

Sobota, 12. 05. 2001 r., Katedra Częstochowska – ul. Krakowska 12/13

Tylko w miłości jest dobrze

Zawiązanie wspólnoty,
słowo powitania skierował
J.E. Ks. Abp Stanisław Nowak –
Metropolita Częstochowski
Słowo pasterskie **J.Em. Józef**
Kardynał Glemp Prymas Polski

Katecheza nt. „Co znaczy być «stróżem
poranka» dzisiaj?” –
Ks. prof. Waldemar Chrostowski

Nadzieja prowadzi do pewności

Procesjonalne przejście na Jasną Górę.

Miłość jest nieśmiertelna

Wejście przed Szczyt.

Powitanie poszczególnych
duszpasterstw, uczelni, rekto-
rów i duszpasterzy. Stacja przy
pomniku Sługi Bożego Kardyna-
ła Wyszyńskiego.

Herbata i agapa na placu przed
szczytem dla uczestników
pielgrzymki.

Spotkanie rektorów i profesorów
w Domu Pielgrzyma.

Postawić wszystko na Maryję

Apel Jasnogórski na placu przed szczytem. Przewodniczył: J. E. Ks. Bp Henryk Tomasik

Czas to miłość

Uroczysta Msza Św. (ze szczytu). Przewodniczył i głosił Homilię J. E. Ks. Bp Ireneusz Pękalski.
W trakcie Mszy Św. zapalenie świec, odmówienie modlitwy o beatyfikację Sługi Bożego Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

Koncert zespołu ewangelizacyjnego – Wieczernik. Spektakl „PRZEZROCZYSTOŚĆ” – sala św. Józefa Misterium „Młodzi Świadkowie”.

Nocne czuwanie (Kaplica Jasnogórska).

Niedziela, 13. 05. 2001 r.

Mądrość kontemplacji

Modlitwa poranna

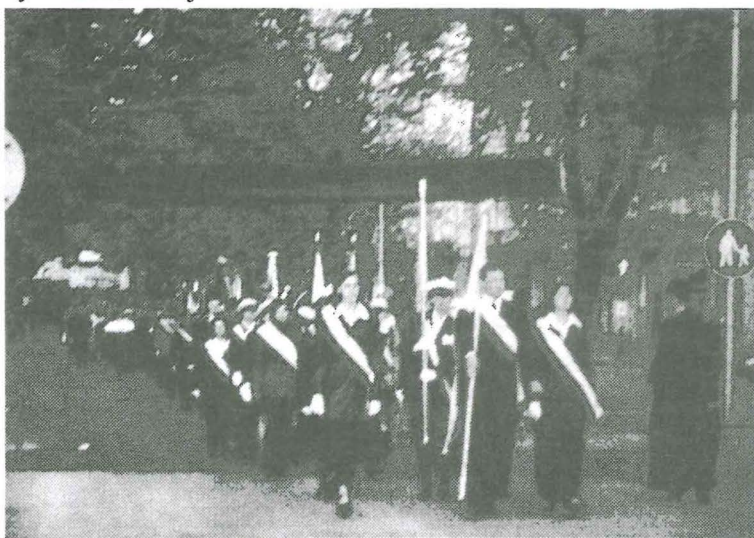
Zamyślenie nad nauką do młodych Ks. Wyszyńskiego – ks. inf. Zdzisław Król.

Mieć wszystko w Bogu

Uroczysta Msza Św. (ze szczytu) kończąca Pielgrzymkę

Przewodniczył i głosił homilię J. E. Ks. Bp Antoni Dydycz. Przed błogosławieństwem ponowienie Jasnogórskich Ślubowań Młodzieży Akademickiej.

Zakończenie pielgrzymki.

*Fot. R. Osadczy,
A. Pietrzyk,
K. Pietrzyk*

WYWIAD MIESIĄCA

30 maja na jednym z trzech uniwersytetów stolicy Niemiec, na Freie Universität Berlin, miała miejsce publiczna obrona pracy doktorskiej pracownika naszej Uczelni, Jadwigi Makosz z Instytutu Muzyki. Dysertacja napisana została w języku niemieckim, dotyczyła jednak jednego z najwybitniejszych dzieł muzyki polskiej XX wieku – opery „Król Roger” Karola Szymanowskiego. Z tej okazji zadaliśmy pani Jadwidze Makosz kilka pytań, które – oprócz informacji biograficznej – stanowić mogą wskazówkę dla młodszych kolegów.

A.P.: Jaki był początek Pani kontaktów z Wolnym Uniwersytetem w Berlinie?

J.M.: Jak to najczęściej w życiu bywa, początkowo o wszystkim zdecydował przypadek. Później należało wyciągnąć z niego pożyteczne konsekwencje.... W 1995 wygrałam konkurs Polsko-Niemieckiego Towarzystwa Akademickiego w Krakowie na jednosemestralne Stypendium w Niemczech; konkretny uniwersytet należało wybrać sobie samemu. Nie byłam dokładnie zorientowana, który z uniwersytetów byłby dla mnie najodpowiedniejszy, posłuchałam rady prof. dr. Leona Markiewicza (poprzedniego Dyrektora Instytutu Muzyki) i wybrałam Freie Universität Berlin.

A.P.: O jaki zakres pragnęła Pani pogłębić swą wiedzę na zagranicznym uniwersytecie?

J.M.: Dzięki obcojęzycznym publikacjom dowiedziałam się, że niektóre niemieckie instytuty muzykologii prowadzą kompleksowe studia nad operą, badania obejmujące zarówno muzyczną, jak i literacką stronę dzieła na szeroko pojętym tle historyczno-kulturowym. Opera fascynowała mnie od dawna, a metodologiczna koncepcja opery jako nierozdzielnej literacko-muzycznej całości bliska było moim osobistym preferencjom. Po przyjeździe do Berlina trafiłam na zajęcia z zakresu historii opery prowadzone przez prof. dr. Jürgena Maehder. Jego wykłady i sposób prowadzenia seminariów nie tylko mnie nie rozczarowały, lecz pod wieloma względami przekroczyły moje oczekiwania. Profesor ten skupia wokół siebie doktorantów różnych narodowości piszących po niemiecku na tematy związane z ich własną kulturą narodową (przykładowo: Hiszpan – o pierwszej operze hiszpańskiej, Chinka – o postaci chińskiej księżniczki Turandot w operze G. Pucciniego itp.). Pod koniec mojego pobytu stypendialnego w Berlinie postanowiłam na serio dołączyć do grupy; za podmiot swych studiów wybrałam najbardziej moim zdaniem interesującą polską operę – *Króla Rogera* Karola Szymanowskiego. Okazało się, iż prof. Maehder ceni to dzieło niezwykle i jest zainteresowany współpracą. W ten sposób podjęłam studia doktoranckie na Freie Universität Berlin.

W takiej scenerii rozgrywa się I akt „Króla Rogera”
Karola Szymanowskiego

Ponieważ moje stypendium dobiegło już końca, rozpoczęła się długa seria – krótkich wprawdzie, lecz systematycznych – „wypadów” do Berlina na własny koszt (na szczęście to tylko 500 km).

A.P.: Czy poza krótkimi wyjazdami do Berlina, które – jak nam Pani wcześniej zgłaszała – trwały 1-2 dni i odbywały się co 2-3 tygodnie, przygotowanie monografii o *Królu Rogerze* wymagało przeprowadzenia dłuższych badań za granicą?

Scena namaszczenia Króla Rogera II Sycylijskiego na jednej ze ścian kościoła Santa Maria Dell`ammiraglio (zwanego też La Martorana) w Palermo

Nasza doktoranika obok tejże mozaiki w Kosciele Santa Maria Dell`ammiraglio w Palermo

Die Menge beginnt sich im Reigen zu drehen. Der Tanz wird immer schneller und wilder. Der König schaut erschrocken zu. Der Hirte zuzarocnym tancu. Taniec ten coraz to potężniejszy. Roger wpatruje się z niemiem przerażeniem w wirujące taneczne kóło. Pasterz z zaskakującym ni-

Kulminację II aktu opery stanowi taniec arabski (na 7!). Na ilustracji: fragment wyciągu fortepianowego, realizacja na 4 ręce

J.M.: Większość materiałów źródłowych dotyczących *Króla Rogera* znajduje się w Polsce, nie było więc z ich zdobyciem większego problemu. Źródła dotyczące rosyjskiego symbolizmu, na którego tle rozpatruję niektóre elementy teatralnej koncepcji opery, znalazłam – i to w dużej obfitości – w Bibliotece Narodowej w Berlinie (to po Paryżu druga co do wielkości biblioteka w Europie). Ponieważ jeden

Moment wejścia Króla Rogera (bohatera opery) do kaplicy zilustrował kompozytor za pomocą „aklamacji” podobnej pod wieloma względami do bizantyjskich aklamacji śpiewanych na wejście monarchy. Szymanowski orientował się doskonale w historii i wiedział, że Roger II Sycylijski (postać historyczna z XII w.) posługiwał się bizantyjskim ceremoniałem. Na ilustracji: Aklamacja na cześć Króla w operze Szymanowskiego; transkrypcja oryginalnej aklamacji bizantyjskiej z tego okresu zachowanej w archiwum w Messynie

Na pierwszym planie J. Makosz na balkonie domu studenckiego w Palermo w towarzystwie włoskich koleżanek

z rozdziałów mojej pracy zamierzałam poświęcić historycznemu pierwowzorowi tytułowego bohatera opery, Rogerowi II Sycylijskiemu, należało jeszcze zajrzeć do archiwów w Palermo i Rzymie... Postanowiłam ubiegać się o stypendium Rządu Włoskiego, co uwieńczone zostało sukcesem. Semestr letni 1999 spędziłam na Università di Palermo studiując źródła i literaturę historyczną dotyczącą tej fascynującej postaci XII-wiecznego króla. Równocześnie miałam okazję „wczuć” się głębiej w sycylijski koloryt lokalny, który kilkadziesiąt lat wcześniej urzekł Karola Szymanowskiego. Kompozytor odwiedził Sycylię w 1911 i 1914 roku, ja zaś próbowałam dokładnie odtworzyć przebieg tych podróży.

Tak powstała monografia, w której – oprócz ścisłej analizy muzycznej i literackiej analizy libretta – starałam się naszkicować intelektualny klimat, w którym opera Szymanowskiego stopniowo nabierała kształtów. Nad moją dysertacją pracowałam bardzo intensywnie prawie pięć lat. Obrona, która miała miejsce kilka dni temu, zamknęła etap pracy pełen napięcia i – co tu wiele ukrywać – do końca istniejącej niepewności. Teraz należy książkę wydać (taki jest wymóg Freie Universität Berlin), co nastąpi za kilka miesięcy. Mój promotor, prof. dr Jürgen Maehder, współpracuje z wydawnictwem Peter Lang (Frankfurt/Main – New York), w którym sukcesywnie ukazują się prace jego doktorantów. Moja książka ma mieć numer 11 w ramach serii poświęconej operze.

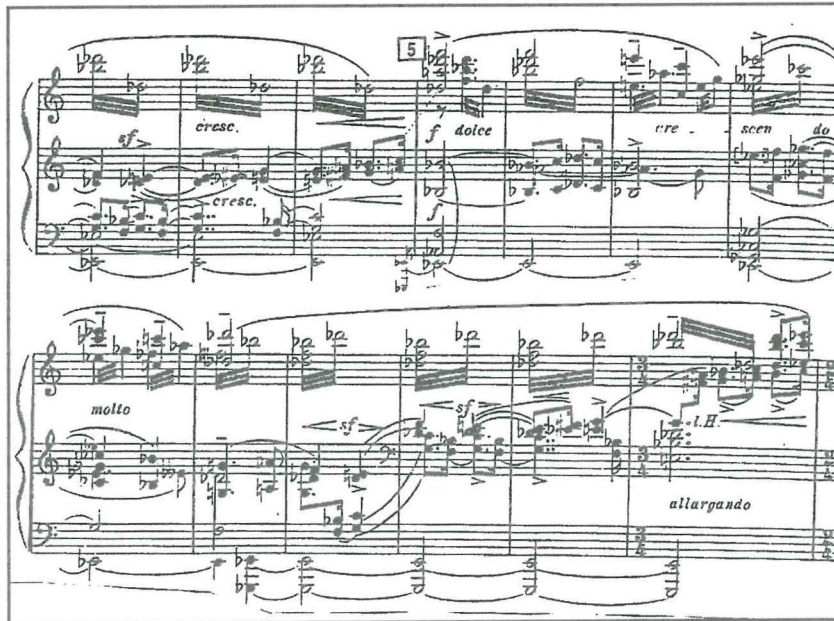
tor, prof. dr Jürgen Maehder, współpracuje z wydawnictwem Peter Lang (Frankfurt/Main – New York), w którym sukcesywnie ukazują się prace jego doktorantów. Moja książka ma mieć numer 11 w ramach serii poświęconej operze.

A.P.: Czego obawiała się Pani najbardziej przed obroną?

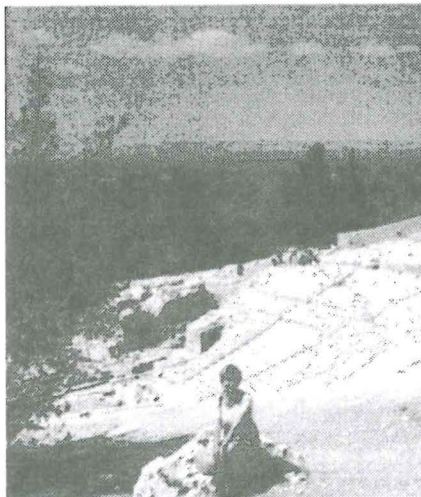
J.M.: Od kilku miesięcy dręczyło mnie przecucie, iż tuż przed obroną zgubię lub skradziony zostanie mi paszport. Przecucie to spełniło się, przynajmniej do pewnego stopnia: paszport przepadł, na szczęście w dniu powrotu do Polski, dwa dni po obronie. To takie małe nieszczęście w szczęściu.

A.P.: Powiedziałabym raczej, że odwrotnie: szczęście w nieszczęściu. Szczęście, że to nieszczęście spotkało Panią w drodze powrotnej. Czego można Pani życzyć na przyszłość?

J.M.: Najważniejsza jest możliwość pracy nad fascynującym zagadnieniem. Praca musi sprawiać przyjemność... Szczypta elementu ryzyka sprawia natomiast, iż praca staje się bardziej wciągająca.

Muzyka „Króla Rogera” jest tak skomplikowana pod względem harmonicznym, że wyciąg fortepianowy wymaga zastosowania trzech, a nawet czterech systemów

W III akcie, w ruinach greckiego amfiteatru, średniowieczny Król Roger spotyka się z greckim bogiem Dionizosem. Na ilustracji scena epifanii Dionizosa w wyciągu fortepianowym (z prawej), z lewej grecki teatr w Syrakuzach – tło III aktu „Króla Rogera”, z J. Makosz na pierwszym planie.

This block contains a page of a vocal score for the opera 'King Roger'. It includes a vocal line with lyrics in both German and Polish, and a piano accompaniment. The tempo marking is 'Meno mosso.'. The lyrics are:

German: Roger! Hörst mein Ruf du? Hörst du die, die singt dieses Lied dir?

Polish: Roge - rzet! Czy słyszysz głos mój? Czy słyszysz głos ten?

The piano part features a complex rhythmic pattern with many sixteenth notes. The score is marked with '51' in a box.

A.P.: Życzę więc wielu fascynujących tematów i dalszych wyzwań. Dziękuję za rozmowę.

Z dr Jadwigą Makosz rozmawiała Anna Pietrzyk

POŻEGNANIE

Do tradycji należy już, że Rektor w październiku każdego roku wita nowych profesorów na specjalnym spotkaniu. I to zarówno tych, którzy z nowym rokiem akademickim związali się z naszą Uczelnią, i tych, którzy w minionym roku awansowali – otrzymali tytuł profesora lub stanowiska. Również stara się uhonorować pożegnania z kadrą profesorską, oczywiście o ile nie jest to „ucieczka” do innej uczelni.

Fot. A. Pietrzyk

7 czerwca byliśmy świadkami pożegnania prof. Güntera Balsa, którego wiek emerytalny każe mu odpocząć od pracy zawodowej. Prof. G. Bals był od roku 1998 pracownikiem Instytutu Filologii

Obcych, aczkolwiek jego kontakt i współpraca z naszą Uczelnią są znacznie dłuższe. Sięgają bowiem początków współpracy z Uniwersytetem Koblanz-Landau, a to jest już okrągłe dziesięć lat. Profesor wraz z Małżonką ma też na swoim koncie zasługi dla naszego miasta, za co uhonorowany został wyróżnieniem Prezydent m. Częstochowy Ewy Janik.

Prof. Günter Bals był szczerze wzruszony uroczystym pożegnaniem, obiecał, że formalny koniec pracy w WSP nie wiąże się z zakończeniem współpracy i zerwaniem zadziergniętych więzów. Na pamiątkę zachowa słowa podziękowania Rektora, a pożegnalne kwiaty, który otrzymał w podarunku na obrazie (tylko w tej formie niezmienione mogły z Profesorem dojechać do Landau) będą mu zawsze przypominać serdeczne związki z pracownikami i studentami naszej Uczelni.

REKTOR WYŻSZEJ SZKOŁY PEDAGOGICZNEJ

UL. WASHINGTONA 4/8 • 42-201 CZĘSTOCHOWA

TEL. 324 46 71, 365 14 97
FAX 365 14 97
SKR. POCZT. 90

Częstochowa, dnia 7.06.2001

Pan
prof. dr Günter Bals
Instytut Filologii Obcych
Wydział Filologiczno-Historyczny
Wyższej Szkoły Pedagogicznej
w Częstochowie

Szanowny Panie Profesorze!

Proszę przyjąć najserdeczniejsze podziękowanie za wszystko, co Pan uczynił dla naszej Uczelni, a przede wszystkim dla tutejszych studiów germanistycznych.

Przekazywał Pan nie tylko wiedzę stosownie do wymagań programowych studiów, ale przybliżył także naszemu środowisku akademickiemu wartości kulturowe innego obszaru europejskiego, co ma szczególne znaczenie dla kształtowania otwartych postaw polskich studentów i pracowników naukowo-dydaktycznych zwłaszcza w momencie zbliżania się narodów i kultur naszego kontynentu.

Dziękuję Panu za pomoc, jaką Pan świadczył naszym studentom i pracownikom w czasie ich pobytu w Niemczech.

Kończąc w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie pracę na stanowisku pracownika etatowego, jest i będzie Pan zawsze mile widzianym gościem naszej Uczelni, służąc nadal między innymi radą, doświadczeniem i wiedzą.

Życzę Panu dobrego zdrowia, spełnienia najlepszych marzeń, wielu szczęśliwych chwil oraz dalszych sukcesów w pracy naukowej.

Z wyrazami szacunku

prof. dr hab. Ryszard Szwed
Rektor
Wyższej Szkoły Pedagogicznej
w Częstochowie

REKTOR

WIZYTY – REWIZYTY

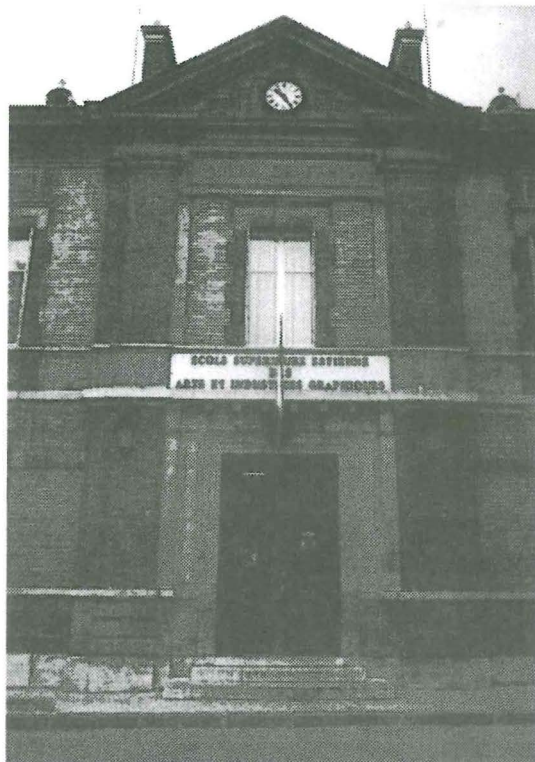
Bohaterem tej notki będzie prof. Grzegorz Banaszkiewicz z Instytutu Plastyki, występujący raz w roli gościa, a wkrótce potem w roli gospodarza.

Na prośbę Profesora publikujemy Jego sprawozdanie z wyjazdu w ramach programu Socrates/Erasmus w roku akademickim 2000/2001 do Ecole Estienne des Arts et Industries w Paryżu w dniach 30. 04.–05.05.2001 r., by nie tylko przedstawić osobiste dokonania w czasie podróży służbowej, ale sprowokować wymianę doświadczeń między wyjeżdżającymi w ramach programu, z nadzieją, że wnioski z dyskusji wykorzysta nasz koordynator programu i przekaże je do Brukseli.

Kontakt z Ecole Estienne w Paryżu nawiązałem w czerwcu 1997 r., podczas pobytu na stypendium „Courants” Ministerstwa Kultury Republiki Francuskiej (poza programem stypendium).

Przedstawiciele tej Uczelni – koordynator programu Socrates Jean-Paul Roth i prof. Jean-Paul Estève odwiedzili, w ramach wizyty przygotowawczej, nasz Instytut Plastyki w 1999 r.

Przygotowanie do wyjazdu polegało na zgromadzeniu materiałów niezbędnych do zamierzonych prezentacji warsztatowych (heliograwiura) oraz przykładów prac graficznych wykonywanych tą techniką. Uzgodniono także (pocztą elektroniczną) warunki dot. zakwaterowania.

*Prof. G. Banaszkiewicz w paryskiej pracowni
(fot. ze zbiorów G. Banaszkiewicza)*

Zajęcia składały się z dwóch części:

1. Wykład nt. techniki heliogravii, wyjaśniający istotę tej XIX-wiecznej metody druku wklęsłego; prezentacją niezbędnych do tego celu materiałów oraz przykładów prac zrealizowanych z zastosowaniem tej techniki. Zajęcia prowadzone były po francusku a ich uczestnikami byli zarówno studenci jak i zainteresowani wykładowcy z LEG (Laboratoire d' Experimentation Graphiques) i Pracowni Fotografii.
2. Realizacja pełnego cyklu technologicznego heliogravii:
 - Przygotowanie i namulenie papieru pigmentowego;
 - Przygotowanie płytek miedzianych;
 - Naświetlenie papieru, transfer, wywołanie;
 - Sporządzenie roztworów trawiących;
 - Trawienie płyt.

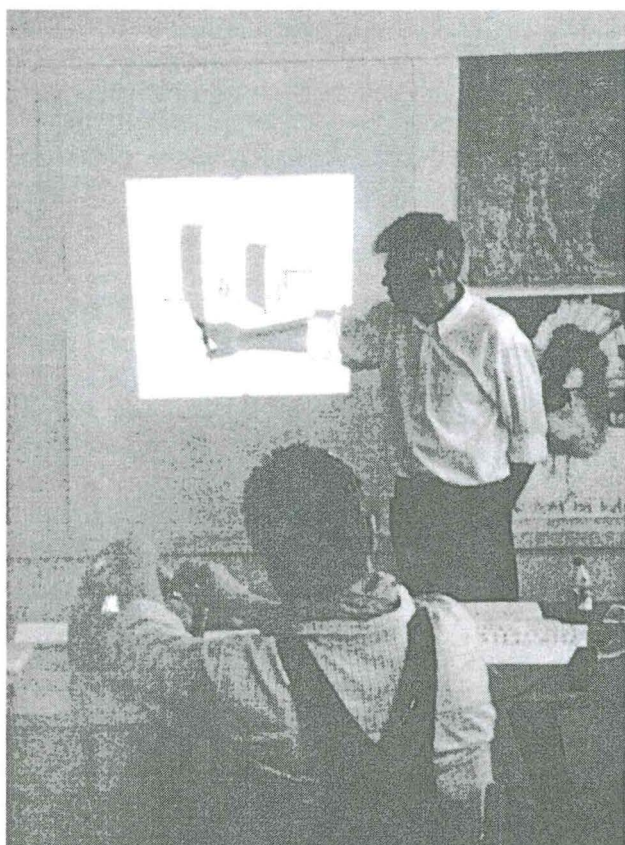
W wyniku powyższych realizacji powstały trzy gotowe do druku płyty heliogravii, które, wraz z notatkami sporządzonymi przez prof. Jean'a-Louis Estève'a z LEG (który uczestniczył w paru etapach tej technologicznie skomplikowanej procedury), stanowią podstawę do podjęcia eksperymentów w zakresie tej techniki bądź ew. teoretycznego objaśnienia jej zasad w zakresie wystarczającym dla studentów.

Ponieważ moja – i wykładowców Ecole Estienne (którymi są również praktycy, prowadzący nieistniejące w Polsce profesjonalne pracownie druku artystycznego) – wiedza nt. metod grafiki artystycznej jest komplementarna, liczę na rozwój naszej współpracy.

Przeszkoda jest prozaiczna: wysoce specjalistyczny, laboratoryjny charakter interesujących nas zagadnień graficznych wymaga fizycznych przygotowań, w tym zakupu i transportu materiałów do realizacji prezentacji warsztatowych, będących istotą i sensem tej współpracy i wymiany.

Uwagi: program funkcjonuje dzięki osobistemu zaangażowaniu uczestników wymiany w rozwiązanie takich problemów jak zakwaterowanie i transport (na miejscu).

Sugestia: należałoby określić standard minimalnych świadczeń ze strony Instytucji (uczelni) uczestniczących w Programie; W moim przekonaniu winien on dotyczyć pokrycia kosztów podróży (możliwie tanim środkiem lokomocji) oraz ubezpieczenia wykładowców uczestniczących w wymianie Socrates/Erasmus.

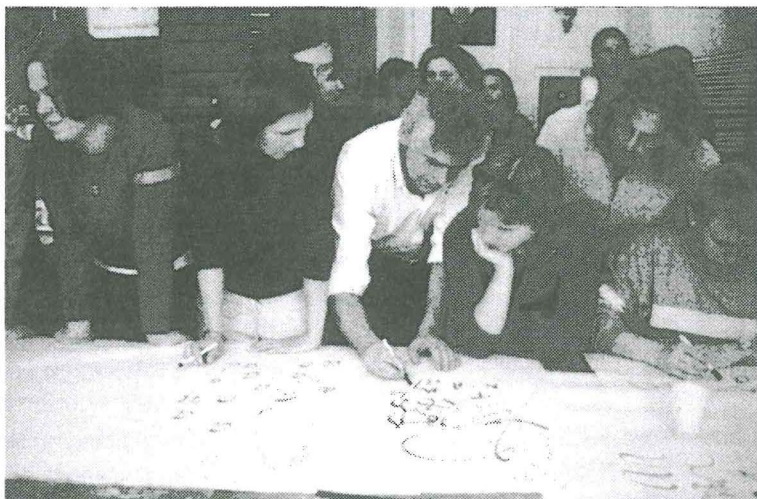

Czekamy na dalsze wypowiedzi uczestników programu Socrates/Erasmus.

Relacją z rewizyty niech będzie krótki foto-reportaż.

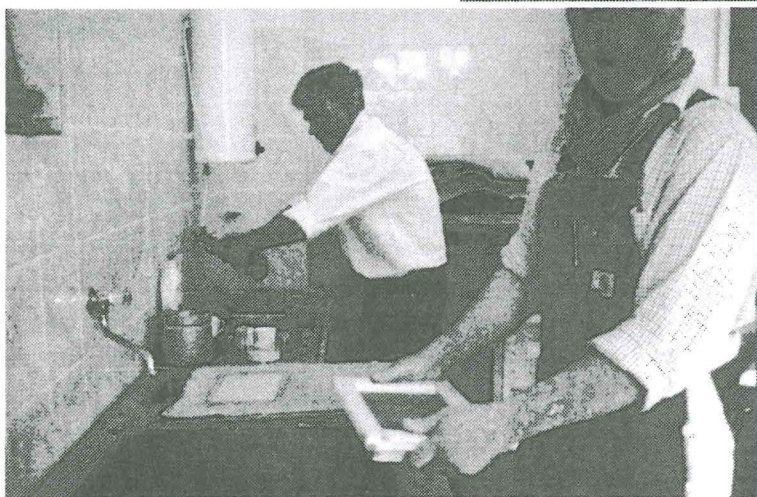
Właściwie zestawienia pracowni w obu ośrodkach przedstawiamy z pewnym lękiem, że porównując powierzchownie do dyspozycji w analogicznych pracowniach nasi pracownicy i studenci zaczną molestować Władze o nowy, przestrzenny obiekt dla Instytutu Plastyki.

Michel Derré w trakcie wykładu nt. literatury (kaligrafii)

Michel Derré ze studentami Instytutu Plastyki prowadzi ćwiczenia z kaligrafii

Jean-Louis Estève (z lewej) w trakcie wykonywania modelu sita do czerpania papieru żeberkowego (papier vergèr), w głębi Michel Derré

Jean-Louis Estève czerpie papier wykonywanym przez siebie sitem (w głębi Michel Derré, na filcu pomiędzy Panami widoczna kartka papieru właśnie wykonana). Jean-Louis Estève wygłosił, ilustrowany przezroczami, wykład nt. produkcji papieru w tradycyjnych, rzemieślniczych wytwórniach, a następnie wykonał model sita do papieru żeberkowego (dwa podstawowe rodzaje papieru w tradycji zach.: PAPIER VÉLIN I PAPIER VERGÈR)

Fot. G. Banaszkiwicz

Inicjatywny

Zna przeróżne sposoby,
By odnaleźć pełne złoby.

Zezowaty

Twierdzi, że z powodu wady wzroku,
Barykady obsadza w rozkroku.

Zbigniew Grzędzielski

GŁOS NALEŻY DO MŁODZIEŻY

Każdego roku w maju studenci w całym kraju obchodzą swoje wielkie święto – Święto Młodości. W Częstochowie była to już XXXVII Wiosna Studentów. W dniach 14–20 maja organizatorzy przygotowali wiele imprez kulturalnych nie tylko dla studentów. Samorząd Studencki WSP w Częstochowie wraz ze Stowarzyszeniem dla Samorządu Studenckiego tradycyjnie miał w zanadru ciekawe propozycje. Rozpoczęliśmy już 15 maja o godz. 19.00 wielką atrakcją dla miłośników dobrego kina – Maratonem filmowym, który po raz pierwszy miał miejsce w częstochowskiej Filharmonii. Na początek wspaniała komedia „Poznaj mojego tatę”, następnie thriller „Obserwator”, na zakończenie wieczoru koneserzy zachwycali się filmem – laureatem tegorocznych Oscarów: „Traffic”.

Juwenalia 2001
37 wiosna STUDENTÓW

14-20 maja

15 maja godz. 19.00 **MARATON FILMOWY** Filharmonia
17 maja godz. 11.00-18.00 **PIKNIK SPORTOWY SWFiS WSP**
PAINBALL
godz. 11.00 **KABARETON** Szum Hi Fi Lot Barbos
ul. Waszyngtona 4/8 **AULA WSP s. 121**
godz. 17.00 **BAL SPORTOWCA** ul. A.K. 13/15 Aula WSP
18 maja godz. 15.00 **KOROWÓD ZAKŁOWSKI**
wyjście spod Klubu Politechnik
(konkurs na najlepsze przebranie)
godz. 20.00 **KONCERT ZESPOŁU LZY**
plac "Gupich Zabaw"
MIASTEczKO STUDENCKIE

euroludent
Fon STWPS Woda

W maju poranek, w czwartek o godz. 10.00, przed D.S. „Skrzat” rozległy się strzały..., lecz zamiast krwi poleła się farba: żółta, zielona, niebieska. Tak bowiem rozpoczął się Turniej Paintballowy – Wojna na Farbę (oraz szereg imprez sportowych zorganizowanych przez SWFiS WSP w Częstochowie z okazji Dnia Sportu). Na szczęście obyło się bez strat w ludziach, a zabawa była fantastyczna.

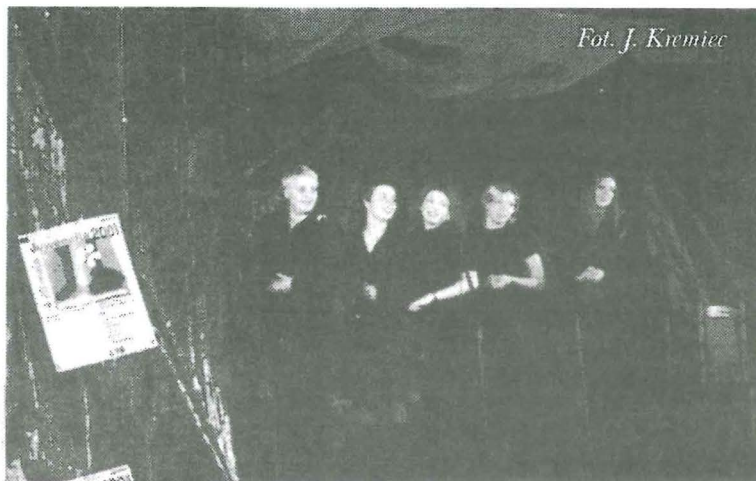
Fot. J. Kwieciec

Fot. J. Kwieciec

Po krwawych zamieszkach przyszedł czas na relaks, wszyscy znawcy polskiej sceny kabaretowej mogli podziwiać gwiazdy – wspaniałe kabarety na tradycyjnie organizowanym Kabaretonie w Auli WSP przy ul. Waszyngtona.

W tym roku gościliśmy kabarety HiFi oraz Szum, znane z przeglądów kabaretowych „Paka”.

Fot. J. Kremiec

Fot. A. Pietrzyk

Fot. J. Kremiec

Salwy śmiechu rozbrzmiewały gromkim echem po całym budynku naszej uczelni. W tych szampańskich humorach rozbawiony tłum udał się na ul. A. Krajowej 13/15, aby tam do białego rana bawić się przy dobrej muzyce na Balu Sportowca. Na Balu odbywało się także wiele konkursów, nagrodami były kupony na wycieczki zagraniczne firmy Eurotramping z Opola, płyty, kasety oraz hit sezonu – Juwenaliowe koszulki.

Mimo nieprzespanej nocy studenci niezawodnie w kolorowych przebraniach stawili się na Korowodzie Żakowskim 18 maja o godz. 15.00.

Fot. A. Pietrzyk

JM Rektor WSP w Częstochowie ufundował atrakcyjne nagrody dla najlepiej przebranych studentów: telefony komórkowe, wycieczki, oraz najmodniejsze w tym sezonie koszulki juwenialowe. Nagrodzono m.in. przebrania: „Wściekłe krowy” – grupa II roku Filologii Obcych (specj. j. angielski); „Karmniki” – II rok Wychowanie Techniczne, „Murzyni”, „Muzykanci”, a także najlepszy sportowiec roku „Adam Małysz”.

Fot. J. Kremiec

my obchodów XXXVII Wiosny Studentów, ulewny deszcz, zimno nie sprzyjały piątkowym i sobotnim imprezom plenerowym: koncertom oraz masowemu grillowaniu.

Mieszkańcy miasta i barwny tłum studentów bawili się wspólnie pod częstochowskim Ratuszem, pod który kolorowym angielskim autobusem przybyli także Rektorzy częstochowskich Uczelni. Wiceprezydent miasta sprawił miłą niespodziankę wręczając oryginalny klucz od bram miasta łaskawie panującej parze królewskiej: Annie Włodarczyk (II rok WED) oraz Krzysztofowi Pacierpnikowi (II rok Ochrona Środowiska – Politechnika)

Para królewska, Rektorzy oraz zaproszeni goście udali się na uroczysty obiad do Restauracji Chińskiej, umownie zwanej od nazwiska właściciela „Do Stacherczaka”.

Wieczorem organizatorzy na terenie miasteczka studenckiego planowali koncert zespołu „Łzy”, lecz z powodu choroby wokalistki, musieliśmy pocieszyć się występem zespołu „Oddział zamknięty”. Niestety można powiedzieć, że tradycyjnie pogoda pokrzyżowała plany studentów co do formy

Zorganizowane przez Samorząd Studencki WSP w Częstochowie imprezy kulturalne dla studentów również tradycyjnie były bardzo udane, teraz sesja, wakacje, ale myślimy już o Kulturalnej Jesieni Studentów, do zobaczenia jesienią.

Fot. A. Pietrzyk

Agnieszka Kozłowska

* * *

„Kto pyta nie błądzi” – tak zatytułowała Agnieszka Hawrylkiewicz swoją relację z I Targów Pracy i Edukacji.

„W dniach 22-23 maja 2001 roku przy Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie odbyły się pierwsze Targi Pracy i Edukacji.

Głównym pomysłodawcą tego przedsięwzięcia była studentka IV roku Poradnictwa Zawodowego i Pośrednictwa Pracy Edyta Kowalik. Wspólnie z Dariuszem Rajczykiem (student III roku Poradnictwa Zawodowego i Pośrednictwa Pracy) z nie małym wysiłkiem zrealizowali ów pomysł.

Idea jednak nie była całkiem nowa. Zrodziła się pod wpływem Targów organizowanych przez Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu w październiku.

Ważną rzeczą jest fakt, że nie skończyło się tylko na pomysle. Oboje zabrali się pręźnie do pracy. Pod koniec listopada została rozpoczęta akcja informacyjna skierowana do potencjalnych wystawców, a pierwsze pozytywne odpowiedzi pojawiły się już w styczniu.

Targi zostały zorganizowane przede wszystkim z myślą o studentach, ale i także o społeczności lokalnej. Natomiast jednym z celów imprezy była promocja Uczelni.

Niestety studenci nie mają wyrobionej świadomości na temat aktywnego poszukiwania miejsc pracy, a najważniejsze, jak się do tego zabrać. W tym celu zostały przygotowane różnego rodzaju wykłady i warszta-

**SAMORZĄD STUDENCKI
WSP W CZĘSTOCHOWIE
& STOWARZYSZENIE NA
SAMORZĄD STUDENCKI**

PROGRAM

**I TARGÓW PRACY
I EDUKACJI
W CZĘSTOCHOWIE**

**22-23.V.2001
AULA WSP
od 10.00 - 18.00**

Również w styczniu została nawiązana współpraca z Samorządem Studenckim działającym przy WSP, który to zapewnił zaplecze techniczne i pomoc merytoryczną.

Ogromną rolę w tym projekcie odegrały Władze Uczelni, które czynnie wspierały ten pomysł i zachęcały do dalszych działań.

ty. Szkoda jednak, że nie cieszyły się tak dużą popularnością, jak zwykle cotygodniowe zajęcia. Choć tematyka warsztatów umożliwiała zdobycie cennych informacji, takich jak: pisanie życiorysu, listu motywacyjnego, podania oraz jaka jest rola mowy werbalnej i niewerbalnej w rozmowie z pracodawcą.

Jednak studenci ograniczyli się tylko do gromadzenia materiałów promocyjnych (ulotek), nie wykorzystując możliwości porozmawiania z potencjalnym pracodawcą.

Gdyby studenci z większym zainteresowaniem podszli do przygotowanych specjalnie z myślą o nich warsztatów, dowiedzieliby się, że pracodawca to osoba, z którą można porozmawiać i od której można uzyskać cenne informacje co do wymagań stawianych przed pracownikiem.

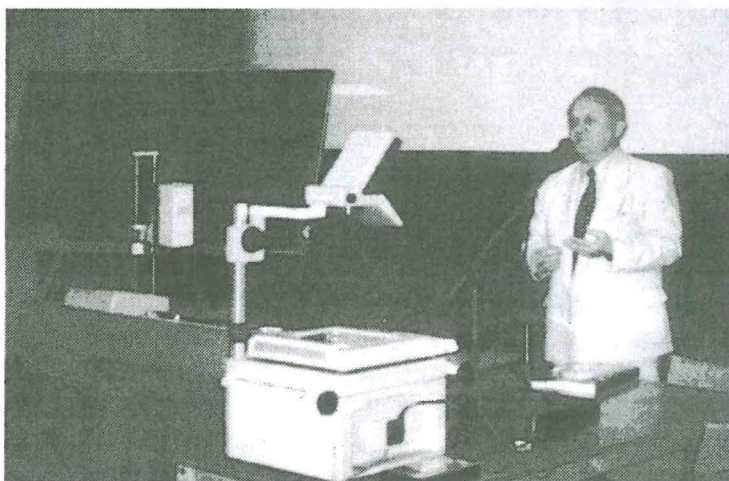
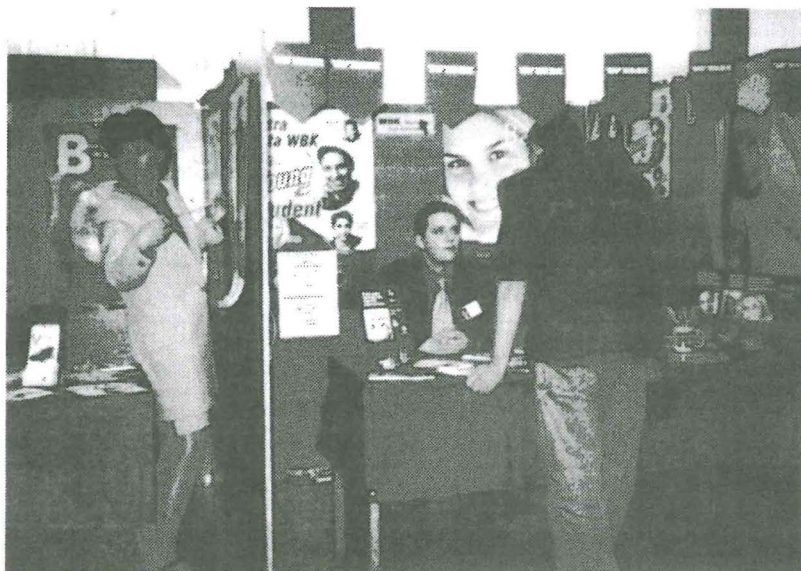
Wystawcy prócz standardowych ofert pracy chcieli zaproponować studentom także staże – niezwykle istotny element zdobywania doświadczenia zawodowego – jednak informacje na ten temat mogła uzyskać osoba, która aktywnie pozyskiwała informacje od pracodawcy.

Swój brak przygotowania i zainteresowania studenci tłumaczyli, tym iż „nie ma tutaj nic ciekawego do oglądania”. Jednak w myśl zasady: „dla chcącego nie ma nic trudnego” na pewno każdy znalazłby coś dla siebie. Zaczynając od informacji, poprzez odpowiedzi na nurtujące pytania, kończąc na propozycji odbycia stażu, a być może nawet pracy.

Widocznie studenci zapomnieli, że „kto pyta nie błądzi”.

Pomimo takiego nastawienia ze strony odbiorców, organizatorzy nie zniechęcili się. Planują kolejną edycję imprezy. Jak powszechnie wiadomo człowiek uczy się na błędach, więc może kolejnym razem „wilk będzie syty i owca cała”.

Po przywitaniu gości przez przewodniczącą Samorządu Studenckiego Agnieszkę Kozłowską jako pierwszy głos zabrał Rektor Uczelni, prof. dr hab. Ryszard Szwed, wyrażając niekłamano radość z przedsiębiorczości studentów, ich troski o swój przyszły los i los kolegów, także los następców, bowiem były to – ja sama nazwa wskazuje – także targi edukacyjne. Miało to miejsce na sali konferencyjnej WSP, gdzie Goście Targów zainstalowali na dwa dni swoje stanowiska. Oczywiście było i nasze stoisko, bo choć ofertą pracy nie mamy co łudzić w tej formie prezentacji, to jednak oferta edukacyjna WSP jest szeroka. Nie tylko studenci obsługujący nasze stoisko przedstawiali ją zainteresowanym. Dla uczestników Targów zorganizowano projekcję filmu o WSP poprzedzoną wystąpieniem Rektora prof. dra hab. Ryszarda Szweda. W ciągu dwóch dni prezentacji zainteresowani mogli także uczestniczyć w wykładach na temat szkolnictwa, przygotowanych przez Centrum Informacji Zawodowej oraz bardzo konkretnie wymienionych w programie:

- Aktywne formy przeciwdziałaniu bezrobociu;
- Rola doradcy, schemat organizacyjny, zdefiniowanie pojęć;
- Sytuacja absolwentów szkół wyższych na lokalnym i krajowym rynku pracy;
- Zawody atrakcyjne na rynku pracy – drogi uzupełnienia kwalifikacji tak, aby stać się pracownikiem poszukiwanym;

Było też przygotowanych szereg warsztatów o interesującej tematyce:

- Aktywne metody poszukiwania pracy (z elementami autoprezentacji);
- Przygotowanie dokumentów niezbędnych w poszukiwaniu pracy (C.V., list motywacyjny, podanie);
- Przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej;
- Asertywność w środowisku pracy;
- Rola mowy werbalnej i niewerbalnej w rozmowie z pracodawcą;
- Metody relaksacyjne.

No cóż, program możemy skwitować jedynie tak. Niezwykle słuszną jest koncepcja programowa. W dzisiejszej rzeczywistości trzeba mieć dobrą szkołę w zakresie relaksacji, po trudach i stresach poszukiwania pracy przyjaźnie spojrzeć na nowy dzień. Zaryzykujemy stwierdzenie, a raczej zwątpienie, że najlepsi mistrzowie, specjaliści od najbardziej wyrafinowanych

Z-ca Naczelnika Wydz. Edukacji p. Bogumił Dobosz

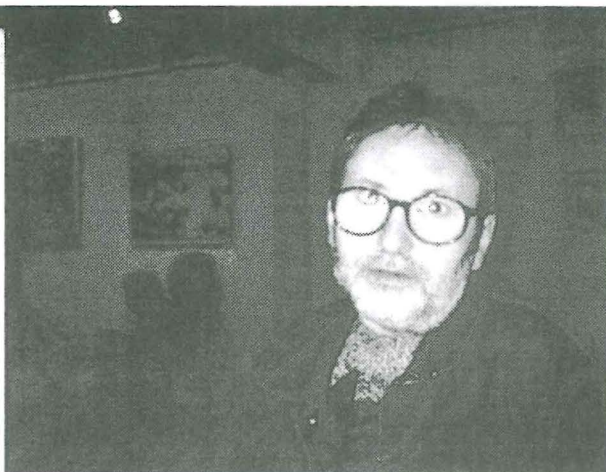
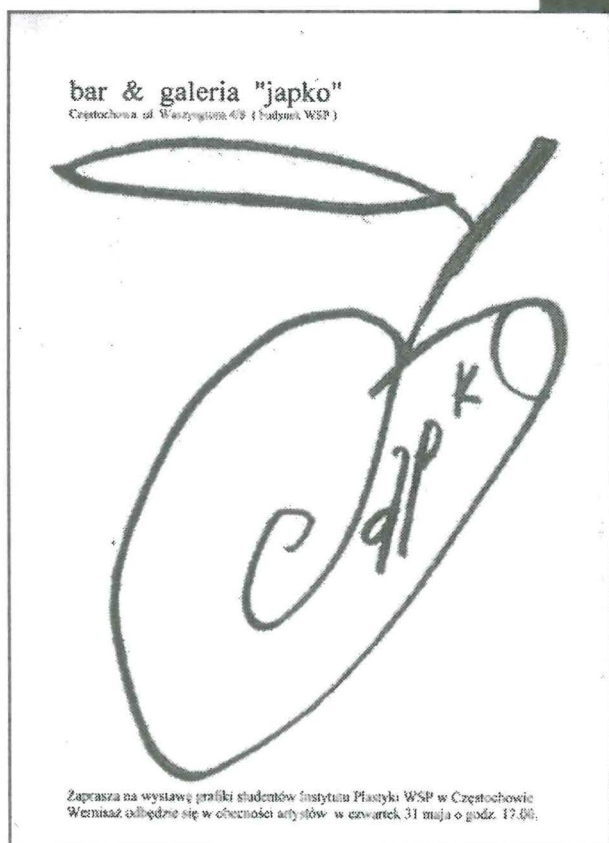
metod relaksacji, nie będą w stanie podpowiedzieć poszukującym pracy, jak po kolejnym bezowocnym – w poszukiwaniu pracy – dniu zrelektować się. Tragedia bezrobocia rozciąga coraz szersze kręgi, ale nie mniej tragiczne jest spostrzeżenie, że ci, co ją pozyskali, nie podchodzą do niej z należnym szacunkiem, ba! , z właściwym nabożeństwem.

Agnieszka Hawryłkiewicz

W dniach 21–23 kwietnia 2001r. w Jachrance k/Warszawy odbył się IX Krajowy Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy Parlamentu Studentów RP, podczas którego został wybrany nowy Przewodniczący: Damian Dobrzycki, student Akademii Ekonomicznej z Katowic. Nasza obecna Przewodnicząca URSS Agnieszka Kozłowska została członkiem Rady Studentów Parlamentu Studentów RP – przedstawicielstwa studentów z całego kraju.

W chwili, gdy Marta Łacka przekazywała nam tę relację, wszystko było zgodne z faktami. Dziś, w chwili składania numeru, winniśmy Agnieszce gratulacje i korektę. Gratulacje podwójne. Po pierwsze, z racji wyboru jej spośród wielotysięcznej rzeszy studentów RP do dwunastoosobowego gremium najwyższej reprezentacji społeczności studenckiej, po drugie, z racji ukończenia w dniu 20 czerwca br. studiów. To określa zapowiadaną korektę. Naszym przedstawicielem w Parlamencie Studenckim RP będzie więc mgr Agnieszka Kozłowska, która mimo uzyskania tytułu zawodowego magistra będzie zasiadać w Parlamencie, bowiem status studenta zachowa do końca studiów na drugim kierunku, który już wcześniej podjęła. Miło jest mieć tak ambitną młodzież!

Kolejny raz galerię „japko” oddano do dyspozycji młodzieży. 31 maja odbył się wernisaż prac graficznych studentów Instytutu Plastyki.

Fot. A. Pietrzyk

Sen prokuratora

Chcąc odosobnić zaborców mienia,
Puste szkoły zamieniał na więzienia.

Zbigniew Grzędzielski

Swoją relację dla Czytelników Biuletynu Informacyjnego „Res Academicae” Mgr Jerzy Maruszczak zatytułował „Jubileusz na medal”.

Obchody jubileuszowe 30-lecia Uczelni oraz Studium Wychowania Fizycznego i Sportu WSP owocowały w ostatnim okresie licznymi imprezami i osiągnięciami sportowymi o zakresie środowiskowym i ogólnopolskim. Na szczególne wyróżnienie zasługują i cieszą medale zdobyte przez naszych studentów na Mistrzostwach Polski Szkół Wyższych w tenisie stołowym, piłce nożnej, piłce siatkowej plażowej i lekkoatletyce.

Złoty medal zdobyła drużyna tenisistek prowadzona przez mgr Wiesława Piętę: Anna Smykowska, Patrycja Molik, Beata Molik i Wioletta Swiniuch. Drużyna męska w składzie: Jacek Koziarski, Tomasz Piotrowski, Dominik Kufel, Tomasz Openchowski – wywalczyła medal srebrny. W klasyfikacji indywidualnej tenisistki i tenisisci dorzucili do swojej kolekcji 4 medale.

Ze złotymi medalami powrócili z Gdańska podopieczni mgr Jerzego Mleczaka startujący w Mistrzostwach Polski Uczelni Pedagogicznych w piłce siatkowej plażowej kobiet i mężczyzn. Złote medale były udziałem Barbary Pikoń, Ilony Frankowskiej, Marty Śliwakowskiej, Jakuba Kuziorowicza, Mariusza Krawczyka i Bartosza Rokity.

O krok od zdobycia złotego medalu na Mistrzostwach Polski Uczelni Pedagogicznych byli także piłkarze mgr Waldemara Mrocza. Drużyna piłkarzy nożnych przywozła z Zielonej Góry medal srebrny występując w składzie: Sławomir Adamczyk, Marcin Dziura, Norbert Janusz, Bartłomiej Kozakiewicz, Rafał Popko, Adam Awdziejew, Łukasz Stachera, Sebastian Rajek, Dariusz Krężel, Adam Cichoń, Michał Załucki, Marcin Rudzki, Arkadiusz Minkina, Radostaw Borowski, Rafał Staskiewicz, Konrad Kordas, Kamil Zaremba, Damian Burza, Robert Wąs.

O medale Mistrzostw Polski Szkół Wyższych we Wrocławiu walczyła reprezentacja naszej uczelni w lekkiej atletyce. W klasyfikacji indywidualnej trenowani przez mgr Grażynę Papaj medale zdobyli: Krzysztof Wróbel – złoty, Adam Bajor i Agata Kolman – srebrne oraz Michał Rys – brązowy.

Naszą Uczelnię na Mistrzostwach Polski reprezentowały również drużyny piłki koszykowej kobiet i mężczyzn. Bardzo blisko medalu były koszykarki prowadzone przez mgr Renatę Owusu, które dość nieszczęśliwie przegrały rywalizację o trzecie miejsce.

Dobiegły końca prowadzone przez pracowników SWFiS mgr Jarosława Grzybowskiego i mgr Marka Własaka rozgrywki ligi międzyuczelnianej w piłce siatkowej i koszykowej mężczyzn. Koszykarze reprezentujący naszą Uczelnię zakończyli rozgrywki na pierwszym miejscu, a siatkarze na drugim.

Bardziej uroczysty charakter ze względu na obchody jubileuszowe miały również rozgrywki ligi pracowników WSP w piłce siatkowej jak również obchody corocznego Święta Sportu i Kultury. Wszyscy zwycięzcy finału ligi pracowników w piłce siatkowej i konkurencji rozgrywanych w ramach pikniku sportowo-rekreacyjnego zostali nagrodzeni okolicznościowymi zegarami przygotowanymi przez Studium Wychowania Fizycznego i Sportu na okoliczność jubileuszu. Rywalizację pracowników w piłce siatkowej wygrał Wydział Pedagogiczny przed Wydziałem Filologiczno-Historycznym, Matematyczno-Przyrodniczym i Administracją [to nie pomyłka, Instytut Administracji wystawił oddzielną grupę – przyp. Redakcji]. Zwycięski Wydział reprezentowany był przez

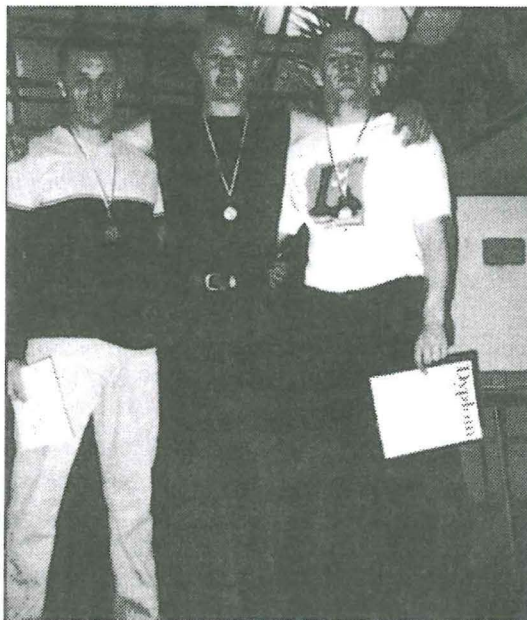
dra Janusza Wojtynę, dra hab. Adama Rosoła, dra Leona Raka, dra Andrzeja Margasińskiego, mgra Edwarda Drogowskiego i dra Romualda Derbisa.

Od lewej: dr hab. Adam Rosół, dr Romuald Derbis, mgr Edward Drogowski, dr Janusz Wojtyna, dr Andrzej Margasiński, dr Andrzej Gofron

Imprezą kończącą sportowy rok akademicki 2000/2001 były Akademickie Mistrzostwa Częstochowy w Pływaniu, które były również finałem rywalizacji w zawodach cyklu Grand Prix AZS. Wyłoniły one najlepszych pływaków naszego środowiska akademickiego w kategorii kobiet i mężczyzn

1. Aleksandra Zaremba
2. Ewa Liszewska
3. Justyna Górka
4. Anna Błasiak
5. Anna Jarmolińska

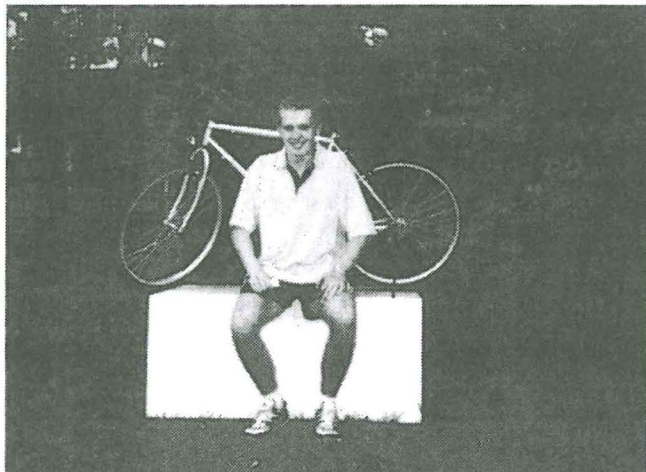
Fot. ze zbiorów J. Maruszczyka

1. Eryk Zyzik
2. Konrad Dzwonkowski
3. Michał Zarębski
4. Przemysław Masio
5. Michał Mroczek

Według opinii wielu obserwatorów i uczestników imprez sportowych organizowanych w tym roku akademickim przez SWFiS do najbardziej masowych, atrakcyjnych w program jak również i w nagrody, należy zaliczyć piknik sportowo-rekreacyjny, który w przyszłości mamy nadzieję, zaangażuje jeszcze większe rzesze środowiska akademickiego. Organizowanie imprez, udział w nich i osiągnięte wyniki sportowe to wkład pracowników Studium Wychowania Fizycznego i Sportu w obchody jubileuszowe naszej Uczelni.

Jerzy Maruszczyk

Dość skromnie w swojej relacji mgr Jerzy Maruszczyk wspomniał o pikniku sportowym, który miał miejsce w dniu 17 maja. Wiemy skądinąd, że zabawa była świetna, bawili się studenci, pracownicy i ich rodziny. Główną nagrodę – rower górski – wylosował student II roku Wydziału Pedagogicznego (specjalność pedagogika z WF) Paweł Kapica. Organizatorzy wierzą, że

rodzinne pikniki sportowe staną się uczelnianą tradycją. No cóż, jubileuszu 30-lecia pikników Redakcja nie doczeka, ale dla zachęty na kolejne lata prezentujemy fotki z inauguracyjnego pikniku.

Fot. J. Maruszczyk

* * *

JM Rektor prof. dr hab. Ryszard Szwed otrzymał dyplom z podziękowaniami od Prezesa Zarządu AZS mgr inż. Andrzeja Gołaszewskiego.

Wymieniono w nim tylko jeden sukces naszych sportowców, ale w minionym roku było ich bardzo wiele. Wymienił je wszystkie mgr Wiesław Pięta, wiceprezes Klubu AZS na spotkaniu Magnificencji Rektora z medalistami, pedagogami-trenerami, działaczami klubowymi w dniu 7 czerwca. Niestety, nie dotrzymał sło-

wa i nie dostarczył Redakcji nazwisk wyróżniających się sportowców, którzy uhonorowani byli spotkaniem z Rektorem w Sali Senatu i Jego dyplomami uznania i nagrodami. Na szczęście pozyskaliśmy je w Rektoracie i zaprezentujemy dalej. Scenariusz uroczystości zawierał też podziękowania dla Pana Rektora. Wdzięczność za nieskrywaną słabość do ambitnych sportowców i poparcie dla wielu sportowych inicjatyw Zarząd AZS podkreślił mgr W. Pięta na spotkaniu, przekazując w ręce Rektora zdobyty w roku akademickim Puchar,

wręczając też miniaturę pucharu i symbolicznie odznaczając brązowym medalem za zdobycie III miejsca na Mistrzostwach Polski w tenisie stołowym w roku 2001. W prezencie otrzymał też Rektor klubowy dres. Pewnie wystąpi w nim na tradycyjnym turnieju rektorów w czasie przyszłorocznej wiosny studenckiej.

W czasie uroczystości wręczono też Annie Smykowskiej (na zdjęciu u dołu) miniaturę pucharu za zdobycie Pucharu Polski w Tenisie Stołowym.

Fot. A. Pietrzyk

A oto prezentujemy, za jakie sukcesy (i w jakich dyscyplinach) uhonorował studentów Rektor WSP prof. dr hab. Ryszard Szwed.

Tenis stołowy

1. SMYKOWSKA Anna – wicemistrzyni Polski w grze podwójnej seniorów, mistrzyni Polski uczelni pedagogicznych, zdobywczyni pucharu Polski, 8 miejsce w Akademickich Mistrzostwach Świata
2. MOLIK Patrycja – brązowa medalistka mistrzostw Polski w grze podwójnej, mistrzyni Polski uczelni pedagogicznych, zdobywczyni pucharu Polski, 8 miejsce w Akademickich Mistrzostwach Świata
3. ŚWINIUCH Wioletta – mistrzyni Polski uczelni pedagogicznych, występowała w Ekstraklasie, 4 miejsce
4. MOLIK Beata – mistrzyni Polski uczelni pedagogicznych, występowała w I lidze, 2 miejsce
5. KUFEL Dominik – wicemistrz Polski uczelni pedagogicznych, występował w I lidze
6. KOZIARSKI Jacek – wicemistrz Polski uczelni pedagogicznych, występował w I lidze
7. PIOTROWSKI Tomasz – wicemistrz Polski uczelni pedagogicznych, występował w I lidze
8. OPENCHOWSKI Tomasz – wicemistrz Polski uczelni pedagogicznych, występował w I lidze
9. MINKUS Piotr – reprezentował barwy AZS WSP w I lidze
11. BEDNARSKA Ewa – reprezentowała barwy AZS WSP w I lidze
12. KOLBER Marlena – reprezentowała barwy AZS WSP w I lidze
13. ŚMIGASIEWICZ Anna – reprezentowała barwy AZS WSP w I lidze
14. PIĘTA Paweł – dwukrotny mistrz Polski niesłyszących, drugi w międzynarodowych Mistrzostwach Austrii
15. ZAJĄC Leszek – reprezentował AZS WSP w I lidze
16. POLACZKIEWICZ Damian – reprezentował AZS WSP w I lidze.

Piłka siatkowa, plażowa

1. PIKOŃ Barbara – mistrzyni Polski uczelni pedagogicznych
2. FARKOWSKA Iлона – mistrzyni Polski uczelni pedagogicznych
3. ŚLIWAKOWSKA Marta – mistrzyni Polski uczelni pedagogicznych
4. KUZIOROWICZ Jakub – mistrz Polski uczelni pedagogicznych
5. KRAWCZYK Mariusz – mistrz Polski uczelni pedagogicznych
6. ROKITA Bartosz – mistrz Polski uczelni pedagogicznych.

Judo

1. RACZYŃSKI Krzysztof – mistrz Polski uczelni pedagogicznych
2. RACZYŃSKI Michał – wicemistrz Polski uczelni pedagogicznych
3. KUPCZYK Marcin – brązowy medalista uczelni pedagogicznych.

Lekkoatletyka

1. WRÓBEL Krzysztof – mistrz Polski uczelni pedagogicznych w rzucie dyskiem
2. BAJOR Adam – wicemistrz Polski uczelni pedagogicznych w biegu na 200 m.
3. KOLMAN Agata – wicemistrzyni Polski uczelni pedagogicznych w biegu na 200 m.
4. RYŚ Michał – brązowy medalista mistrzostw Polski uczelni pedagogicznych w skoku w dal.

Taekwon-do

1. SOCHA Izabela – akademicka mistrzyni Polski
2. HAMERLA Karolina – akademicka wicemistrzyni Polski
3. KOŚCIELNIAK Adam – akademicki wicemistrz Polski
4. GRYGIEL Łukasz – brązowy medalista akademickich MP

Strzelectwo

1. ZIAJA Alicja – 9 miejsce w Mistrzostwach Europy, zdobywczyni Pucharu Bałtyku

Piłka nożna

1. ADAMCZYK Sławomir – wicemistrzostwo Polski uczelni pedagogicznych
2. DZIURA Marcin – wicemistrzostwo Polski uczelni pedagogicznych
3. KOZAKIEWICZ Bartłomiej – wicemistrzostwo Polski uczelni pedagogicznych
4. AWDIEJEW Adam – wicemistrzostwo Polski uczelni pedagogicznych
5. POPKO Rafał – wicemistrzostwo Polski uczelni pedagogicznych
6. STACHERA Łukasz – wicemistrzostwo Polski uczelni pedagogicznych
7. RAJEK Sebastian – wicemistrzostwo Polski uczelni pedagogicznych
8. KRĘŻEL Dariusz – wicemistrzostwo Polski uczelni pedagogicznych
9. CICHON Adam – wicemistrzostwo Polski uczelni pedagogicznych
10. ZAŁUCKI Michał – wicemistrzostwo Polski uczelni pedagogicznych
11. RUDZKI Marcin – wicemistrzostwo Polski uczelni pedagogicznych
12. MINKINA Arkadiusz – wicemistrzostwo Polski uczelni akademickich
13. BOROWSKI Radosław – wicemistrzostwo Polski uczelni akademickich
14. STAŚKIEWICZ Rafał – wicemistrzostwo Polski uczelni akademickich
15. KARDAS Konrad – wicemistrzostwo Polski uczelni pedagogicznych
16. ZARĘBA Kamil – wicemistrzostwo Polski uczelni pedagogicznych
17. BURZA Damian – wicemistrzostwo Polski uczelni pedagogicznych
18. WĄS Robert – wicemistrzostwo Polski uczelni pedagogicznych
19. NORBERT Janusz – wicemistrzostwo Polski uczelni pedagogicznych.

* * *

Jak podkreślił Rektor na spotkaniu ze sportowcami, zwiększa się wachlarz uprawianych dyscyplin sportowych i odnoszonych sukcesów. Na dowód tego publikujemy sprawozdanie z Mistrzostw Polski Szkół Wyższych w Taekwon-do.

Po raz pierwszy odbyły się Mistrzostwa Polski Szkół Wyższych w Taekwon-do 19-20.05.2001 r. W turnieju uczestniczyło około 80 zawodników z 14 AZS z naszego kraju. Udział naszych zawodników zakończył się wielkim sukcesem.

Z zawodników AZS WSP Cz-wa najlepsze miejsce zajęła Izabela Socha studentka III roku fizyki, wygrywając konkurencję układów do 3 Kup. Ładnie wypadła również Karolina Hamerla studentka I roku chemii.

Zawodnicy z Częstochowy przygotowawali się do imprezy pod okiem Jacka Wąsika, który przekazał nam wyniki z rozgrywek.

Wyniki indywidualne zawodników AZS WSP Częstochowa

Układy kobiet do 3 Kup	Punkty 9
1. Socha Izabela	
Układy kobiet 2-1 Kup	Punkty 6
2. Hamerla Karolina	
Indywidualne walki kobiet do 52 kg	Punkty 7
3. Hamerla Karolina	
Układy mężczyzn 2-1 Kup	Punkty 7
2. Kościelniak Adam	

Mistrzostwa Polski Szkół Wyższych w Taekwon-do 19-20.05.2001 r., Łódź
Klasyfikacja punktowa Klubów

Lp.	Nazwa klubu	Kod	Pkt
1.	AZS KS Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego	AZS UWM Olsztyn	116
2.	Klub Uczelniany AZS Politechniki Łódzkiej w Łodzi	AZS PŁ Łódź	81
3.	AZS KU Politechniki Częstochowskiej	AZS PC Częstochowa	61
4.	AZS KU Akademii Rolniczej w Lublinie	AZS AR Lublin	55
5.	AZS KU Uniwersytetu Warszawskiego	AZS UW Warszawa	49
6.	AZS KU Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie	AZS WSP Częstochowa	45
7.	AZS KU Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie	AZS SGGW Warszawa	30
8.	AZS KU Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku	AZS WSFiZ Białystok	27
9.	AZS KU UMCS Środowisko Lublin	AZS UMCS Lublin	24
10.	AZS Katolicki Uniwersytet Lubelski	AZS KUL Lublin	16
11.	AZS KU Wyższej Szkoły Ubezpieczeń w Kielcach	AZS WSU Kielce	15
12.	AZS KU Politechniki Poznańskiej	AZS PP Poznań	15
13.	AZS KU Politechnika Lubelska	AZS PL Lublin	15
14.	AZS KU Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu	AZS UMK Toruń	6

Walory

Słynne są „walory” tego polityka.
 Pycha, chępliwość i ciętość języka

Horoskop Kasy Chorych

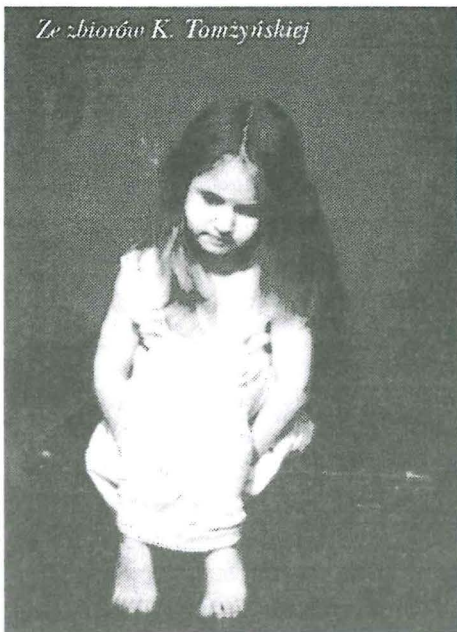
Dożyjesz późnej jesieni
 Dzięki pełnej kieszeni.

Zbigniew Grzędzielski

POPRAWIĆ LOS

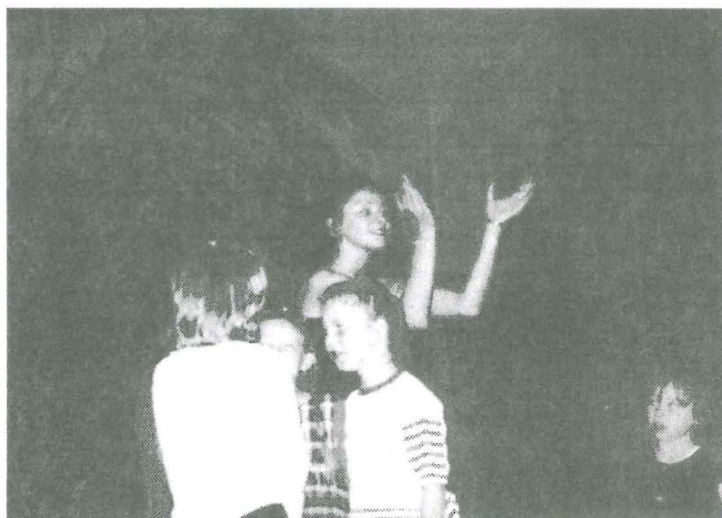
Taka intencja przyświeca działaniom niektórych pracowników i studentów naszej Uczelni.

31 maja 2001 już po raz piąty sala konferencyjna zamieniła się w salę balową wypełnioną szczegól-

Ze zbiorów K. Tomzyńskiej

nymi gośćmi. Z okazji Dnia Dziecka Instytut Pedagogiki Społecznej, Zakład Pedagogiki Opiekuńczo-Resocjalizacyjnej, Zakład Wczesnej Edukacji Dziecka, Studenci II roku Pedagogiki opiekuńczo-resocjalizacyjnej (studia dzienne) i studenci III roku pedagogiki opiekuńczo-resocjalizacyjnej (studia zaoczne) oraz Komitet Ochrony Praw Dziecka i Miejski Ośrodek Opiekuńczo-Adopcyjny zorganizował Bal Integracyjny. Program imprezy przewidywał poczęstunek, przedstawienie teatralne pt.: „O krasnoludkach i sierotce Marysi”, występy zespołu muzycznego z Zawiercia, gry i zabawy dla dzieci, które wspaniale, z werwą, swobodą i pomysłowością prowadziła studentka Katarzyna Piłka, umiejętnie wciągając do zabawy wszystkich bie-

siadników. (Ma już w tym względzie pewne doświadczenie, prowadzi bowiem zespół folklorystyczny przy Domu Kultury w Myszkowie). A było ich ponad trzystu. Spektrum gości było niezwykle bogate: dzieci niewidome, niesłyszące, upośledzone w stopniu lekkim, umiarkowanym i nieliczne w stopniu znacznym, dzieci niepełnosprawne z zaburzeniami ruchu i z zaburzeniami złożonymi (te ostatnie przy-

Grupa misjonarek radości

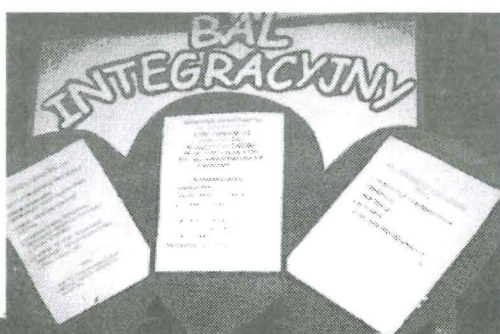
proceedził student V roku Tomasz Gwarecki, który prowadzi wolontariat u Braci Szkolnych), dzieci z Koła Historycznego w podczęstochowskiej szkole podstawowej, dzieci z Domu Dziecka w Kłobucku, z Pogotowia Opiekuńczego w Częstochowie, dzieci specjalnej troski z Częstochowy, ze szkoły specjalnej podstawowej i zawodowej, dziewczęta z zakładu poprawczego w Zawierciu, chłopcy z zakładu poprawczego w Herbach, dzieci pracowników WSP.

Bal odbył się dzięki dobrej woli właścicieli firm prywatnych, hurtowni, księgarni, sponsorów indywidualnych, ale przede wszystkim dzięki dr Wandzie Wiśniewskiej, która rokrocznie podejmuje trud

zorganizowania integrującej imprezy, na którą dzieci czekają kolejny rok. Potrafi wytworzyć takie nastawienie do tej inicjatywy, skupić wokół siebie liczne grono oddanych sprawie, że zasługuje na ocenę celującą za najlepszą z najlepszych lekcji metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej w placówkach pozaszkolnych. Do zadania podchodzi

z iście kobiecą gospodarnością, a że znajduje sojuszników w realizacji swoich pomysłów, udało jej się w tym roku nawet wygospodarować pewną kwotę pieniędzy, która została przekazana do Rodzinkowego Domu

W rękach Pani Zosi największe skarby: dłonie wnuczek i ... nasze pieniądze

z iście kobiecą gospodarnością, a że znajduje sojuszników w realizacji swoich pomysłów, udało jej się w tym roku nawet wygospodarować pewną kwotę pieniędzy, która została przekazana do Rodzinkowego Domu

Dziecka w Kłobucku na usamodzielnienie się czwórki wychowanków, którzy w tym roku opuszczają dom. Każda studentka z grupy dr Wiśniewskiej upiekła ciasto, panie z kuchni przygotowały trzy wielkie gary kompotu, co dało wspomniany efekt: i zdrowo, smacznie, i oszczędnie.

Na ręce dr Wandy Wiśniewskiej kierujemy słowa podziwu i życzenia wytrwałości w działaniach na rzecz dzieci potrzebujących pomocy, ciepłego słowa i należytą każdemu dziecku radości i bez troski. Na ręce zaś Rektora wpłynęło podziękowanie, które jest satysfakcją i dla przygotowujących wiele tygodni imprezę, i dla Przełożonego, który może być dumny z pracowników i studentów Uczelni.

Dr Wanda Wiśniewska zaprasza do biesiadnego stołu

Fot. A. Pietrzyk

POGOTOWIE OPIEKUŃCZE
ul. Legionów 58, tel. 69-265
42-013 CZĘSTOCHOWA

Częstochowa, dnia 11.06.2001 r.

"... Kto ma w dobroci silną wolę
i silną chęć służyć ludziom
temu życie pięknym snem będzie."
(J. Korczak)

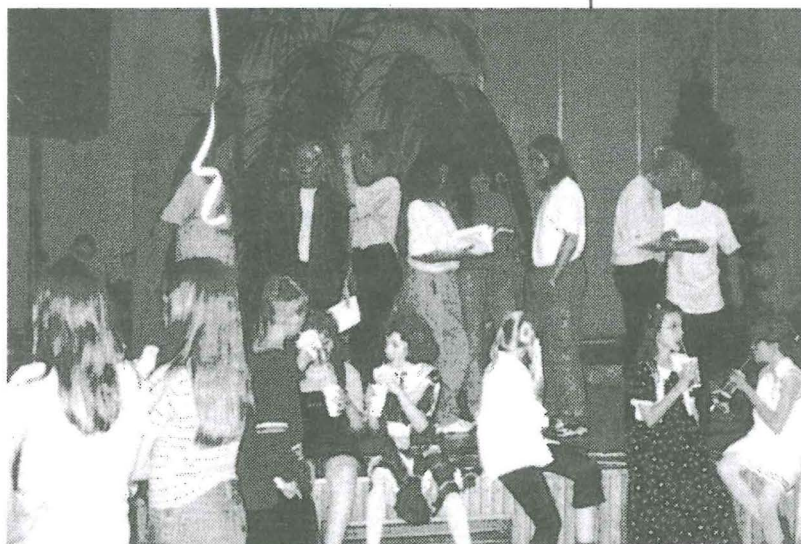
Szanowny Pan
prof. dr hab. Ryszard Szwed
J.M. Rektor
Wyższej Szkoły Pedagogicznej
w Częstochowie

Nauczyciele i wychowankowie Pogotowia Opiekuńczego składają serdeczne podziękowanie za zorganizowanie i umożliwienie udziału w pięknym balu z okazji Dnia Dziecka oraz za otrzymane prezenty i zabawki, które sprawiły naszym dzieciom ogromną radość.

Niech uśmiech dzieci opuszczonych i okaleczonych przez los stanowi podziękowanie.

Z poważaniem:

DYREKTOR
Pogotowia Opiekuńczego
mgr Jerzy Niemiec

* * *

Akcja „Popraw Psi Los” odbyła się po raz trzeci, tym razem w maju – 24 i 25 maja 2001 roku. Materiał o niej przedstawiła dr Alicja Datta-Jakubowska, inicjatorka i wytrwała organizatorka corocznej akcji, która na terenie budynków Uczelni odbywa się za zgodą JM Rektora.

Pieniądze na Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt zbierali w tym roku studenci II roku Pracy Socjalnej WSP w Częstochowie. Po raz kolejny zgłosili się do współpracy Studenci IV roku Pedagogiki Opiekuńczo-Resocjalizacyjnej.

Pomaganie komuś, kogo się nie zna i kto zapewne nigdy nam się nie zrewanżuje jest pięknym czynem, zasługującym na podziękowanie. Bowiem z reguły niektórzy ludzie chętniej pomagają innym, jeśli może to mieć wpływ na ich karierę, i jeśli ci którym pomagamy mogą nam się zrewanżować.

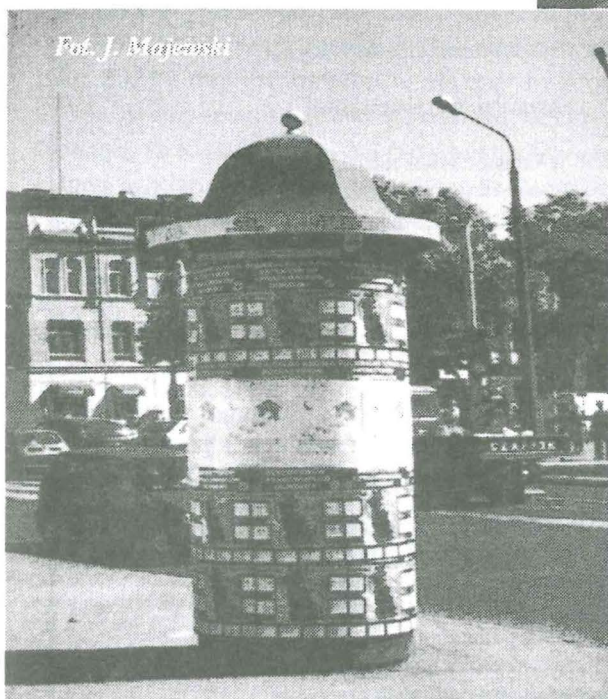

Znaczki ze śladami „łapek” przypinane darczyńcom, to symboliczne podziękowanie, to również symbol całej Akcji i tego uchwytanego jednak momentu, w którym wrzucamy pieniądze do puszek. Znaczek więc kojarzyć się może z tym właśnie momentem i poprzez to możemy czuć się lepiej, możemy oceniać siebie lepiej... Mam nadzieję, że stwierdzenia te nie są zbyt optymistyczne. Może? Ale próbować trzeba, aby dobroć i otwartość na potrzeby innych istot nie kojarzyła się już nigdy z głupotą i „frajerstwem”.

Niektórzy ludzie mówią, że są ważniejsze sprawy: budowa czteropasmowych dróg, (których nikt nie chce oprócz właścicieli przedsiębiorstw budujących drogi), budowa sklepów monopolowych, pokonywanie (niejednokrotnie „po cichu” i kosztem innych) szczebli tzw. kariery zawodowej...A jednak, jesteśmy miło-

Fot. A. Pietrzyk

Fot. J. Majewski

sierni, współczujący i empatyczni – świadczą o tym wyniki kwesty i udział studentów – bardzo dziękuję studentom IV roku Pedagogiki Opiekuńczo-Resocjalizacyjnej Paniom: Renacie Zych, Magdalenie Szwed, Katarzynie Gruchlik, panu Krzysztofowi Kosowi oraz studentce II roku PZ i PP. Pani Marzenie Bury i studentom II roku Pracy Socjalnej – paniom Marcie Tukaj, Magdalenie Wyszokowskiej, Cezaremu Dobrowolskiemu i Paulinie Kędzia. Plakaty po raz drugi bezpłatnie wykonano w Częstochowskich Zakładach Graficznych przy ulicy NMP 52, plakietki i identyfikatory wykonano bezpłatnie w drukarni „Garmont” pana Krzysztofa Kubary przy ulicy Św. Jadwigi 141. Dziękuję. Akcje propagowały wszystkie możliwe dostępne w rejonie Częstochowy media. Dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do powodzenia Akcji, również moim koleżankom i kolegom.

Alicja Datta-Jakubowska

Dnia 30.05.2001 r. w sali nr 9 przy ulicy Jasnogórskiej 64 odbyło się Spotkanie Naukowe studentów II roku PP i PZ, zainicjowane i pod opieką dr Alicji Datta-Jakubowskiej nt.: „Kariery zawodowe a moralność”. Należy żywić nadzieję, że ta inicjatywa Pani Doktor poprawi los naszych absolwentów.

BĘDZIE LEPIEJ?

Na pewno w lipcu, bowiem po wielotygodniowych uzgodnieniach płacowych Władz Uczelni ze związkami zawodowymi doszło do porozumienia i przy wypłacie czerwiec/lipiec (system wypłat jest różny dla poszczególnych grup) otrzymany nieco wyższą pensję i wyrównanie od stycznia 2001 r.

Częstochowa, dn.6.06.2001r.

**Zasady podwyżek wynagrodzeń dla pracowników WSP w Częstochowie
od 1 stycznia 2001 r.**

1. Podwyżki wynagrodzeń w roku 2001 sfinansowane zostaną z :
 - dotacji MEN w wysokości 974.550,00 zł. uwzględniającej stopień sfinansowania dotacyjnego planowanych wynagrodzeń w tym i z tyt. ich podwyższenia na poziomie 96,1 %
 - dochodów własnych przeznaczonych na podwyżki wynagrodzeń nauczycieli akademickich dla których WSP w Częstochowie nie jest podstawowym miejscem pracy /uchwała Senatu Nr 27/241/2001 z dn. 25.04.2001 r./
2. Zasady podwyżek wynagrodzeń:
 - dla wszystkich pracowników Uczelni wzrost wynagrodzenia o taki sam procent z wyłączeniem :
 - prof. tyt./ obywateli RP/- wynagrodzenie maksymalne na zajmowanym stanowisku
 - nauczycieli akademickich dla których WSP w Częstochowie nie jest podstawowym miejscem pracy – wynagrodzenie minimalne na zajmowanym stanowisku
 - wzrost dodatków funkcyjnych o 5 %
 - wzrost dodatków szkodliwych do wysokości minimalnej stawki.

3. Skutki finansowe:

Z miesięcznej kwoty środków przeznaczonych na podwyżki wynagrodzeń /sfinansowanych przez MEN / przewiduje się na :	81.212,50
- wzrost dodatków funkcyjnych / 5% /	2.411,25
- wzrost dodatków szkodliwych - do wys. stawek min.	285,00
- wzrost wynagrodzeń prof. tyt. /22 et / - do wys. stawek maks. z wyłąc. cudzoziemców / 8 et /	4.025,00
łącznie	6.721,25

Pozostałą kwotę w wys. 74.491,25 przewiduje się na podwyżki wynagrodzeń zasadniczych i dodatków stażowych dla pracowników Uczelni / 858,7 et. / z wyłączeniem II et./ 51 et./ i prof. tyt. bez cudzoziemców / 14 et. /, co w przeliczeniu na 1 etat daje średnią podwyżkę miesięczną wynagrodzenia zasadniczego i dodatku stażowego w kwocie 86,74 zł., z tego na wynagrodzenie zasadnicze 76,03 zł. a bez składki ZUS / z podatkiem / 61,80 zł., co stanowi wzrost wynagrodzenia zasadniczego o 5,88 %.

4. 3,9 % środki sfinansowane przez Uczelnię, przeznaczone decyzją Senatu / uchwałą Nr 23/327/2001 z dn. 25.04.2001 r./ na zasilenie funduszu premiowego dla pracowników nie będących nauczycielami akademickimi w wysokości 39.550,00 zł.

PREZES
Rady Zakładowej ZNP
Rady Zakładowej Wzrostu Pedagogicznej
w Częstochowie

dr Halina Frej
Komisja Zakładowa
NSZZ „Solidarność”

PRZEWODNICZĄCA
Komisji Zakładowej
NSZZ „Solidarność” WSP
mgr Yvonne Zaleska

REKTOR WSP
REKTOR
prof. dr hab. Ryszard Szwed
Dyrektor Administracyjny

DYREKTOR
ADMINISTRACYJNY
mgr Aleksander Gogulski

Jest nadzieja, że od września będzie jeszcze lepiej z naszymi budżetami osobistymi. Zacytujemy fragment stenogramu z debaty sejmowej nad nowelizacją ustawy o szkolnictwie wyższym, jaka miała miejsce w Sejmie w dniu 21 czerwca br. Poseł Sprawozdawca Andrzej Smirnow powiedział m.in.:

„[...]Zasadniczą, najważniejszą zmianą proponowaną w tej ustawie jest zmiana 21., która dotyczy zasad wynagradzania pracowników szkół wyższych. W projekcie rządowym była propozycja, aby to dotyczyło wyłącznie nauczycieli akademickich. Komisja uznała, że tego typu uregulowania w przypadku szkół wyższych powinny dotyczyć wszystkich pracowników uczelni, ponieważ w środowisku akademickim pracownicy, którzy nie są nauczycielami akademickimi, odgrywają bardzo istotną rolę z punktu widzenia procesu dydaktycznego i stanowią jeden z członów społeczności akademickiej [podkreślenie Redakcji]. Stąd uregulowanie spraw płacowych tylko w przypadku nauczycieli akademickich mogłoby budzić poważne nieporozumienia na uczelniach. Z tego względu komisja zaproponowała, aby przenieść te regulacje do innego rozdziału i aby te regulacje odpowiadały uzgodnieniom przyjętym zarówno w środowiskach akademickich, jak i w podpisanych porozumieniach pomiędzy rządem a związkami zawodowymi. Te regulacje byłyby wprowadzane w trzech etapach. W pierwszym etapie od 1 września tego roku, na miarę możliwości tegorocznego budżetu, w tegorocznej ustawie budżetowej przewidziano rezerwę, w istocie przeznaczoną właśnie na ten cel, w wysokości 170 mln zł. Ta rezerwa służyłaby wprowadzeniu podwyżek płac zgodnie z zasadami określonymi w ustawie.

Kolejne etapy tej regulacji płac następowaliby od 1 stycznia przyszłego roku oraz od 1 stycznia roku 2003 i doprowadziłyby w efekcie do istotnego wzrostu płac pracowników szkół wyższych, do unormowania relacji pomiędzy poszczególnymi grupami pracowniczymi. Są to relacje tzw. 1, 1, 2, 3; to oznacza, że asystenci i pracownicy nie będący nauczycielami zarabialiby według wskaźnika 1, adiunkci i starsi wykładowcy - według wskaźnika 2, czyli zarobki byłyby dwukrotnie wyższe, natomiast profesorem zarabialiby według wskaźnika 3, to znaczy, że mieliby zarobki trzykrotnie wyższe od najniższej grupy pracowników. Relacje te powodują przywrócenie właściwych proporcji, gdy wziąć pod uwagę zarówno rolę poszczególnych grup pracowników, ich wykształcenie, jak i pozycję w środowisku akademickim.[...]”

* * *

W poprzednim numerze chochlik drukarski zniekształcił fraszkę dra Zbigniewa Grządzielskiego. Na prośbę Autora, którego intencją nie było obarczać Matkę Boską winą za niesprawiedliwość na ziemskim padole, przytaczamy ją raz jeszcze, tym razem bardzo wiernie w stosunku do rękopisu.

Szczodrość

*Swoiście ten bochen chleba Matka Polska dzieli,
Ledwie starcza dla tych, co by wszystko chcieli.*

* * *

Będzie lepiej także w zakresie finansowania działalności statutowej, bowiem decyzją nr 144/E-350S/2001-1 Komitet Badań Naukowych dofinansował Wydział Matematyczno-Przyrodniczy dotacją w wysokości 52 500 zł, a Wydziałowi Pedagogicznemu, po uwzględnieniu odwołania, wprowadzie nie przywrócił kategorii, ale przyznał kwotę 30 000 zł na realizację badań statutowych. Pełne zestawienia środków pozyskanych z dotacji i trybu ich rozdysponowania przedstawia Zarządzenie wewnętrzne nr R-0210/21/2001 zamieszczone w dziale Dokumenty.

ROKU JUBILEUSZOWEGO FINAŁ

4 października 2000 roku świętowaliśmy trzydziestą inaugurację roku akademickiego w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie. Nasza redakcja dała początek kalendarium obchodów, bowiem dzięki kilkumiesięcznej pracy w dniu rozpoczęcia ostatniego w trzydziestolecie roku akademickiego w WSP (żywiłmy nadzieję, że kolejny rok będzie pierwszym w Uniwersytecie Częstochowskim) przekazaliśmy w ręce naszych Czytelników specjalny numer, w którym udało się nam odnotować co ważniejszych Ludzi i zdarzenia z minionych lat, od samego początku, od pierwszej uroczystości inauguracji w dniu 11 października 1971 roku. Tym dniem różne grupy naszej społeczności zaczęły zaznaczać swój udział w jubileuszu Uczelni. Pod znakiem trzydziestolecia odbywały się tegoroczne konferencje naukowe: Instytutu Muzyki oraz wspólna konferencja Instytutu Fizyki i Instytutu Chemii i Ochrony Środowiska; w listopadzie ubiegłego roku odbyła się uroczysta sesja Związku Nauczycielstwa Polskiego, działającego przy WSP; miała miejsce okolicznościowa wystawa w Bibliotece Głównej; odbyło się szereg imprez sportowych pod znakiem jubileuszu; Wydawnictwo odnotowało ten fakt na okolicznościowych obwolutach i anon-sach wydawniczych. Fraszka o jubilatce otwiera tomik

„Myśli zwyczajnych i niezwykłych”, czyli obrazków

Zbigniew
GRZĄDZIELSKI

Myśli
zwyczajne
i niezwykłe

WSP w Częstochowie

30 lat minęło gładko.
Tak została Jubilatka.

Zbigniew Grządzielski, nr. w Kamięnsku. Ukończywszy Liceum Pedagogiczne w Piotrkowie Trybunalskim, podjął pracę nauczyciela w Moszczenicy koło Piotrkowa Trybunalskiego.

Kolejno służył w Marynarce Wojennej – tu działał w Kole Młodych Literatów Marynarki Wojennej (w Gdyni). Dwukrotnie zdobył nagrodę za opowiadania w dziedzinie prozy. Powróciwszy do pracy nauczycielskiej kierował szkołą podstawową w Częstochowie, następnie pełnił wiele odpowiedzialnych funkcji w oświacie.

Jest wychowankiem historii Uniwersytetu Śląskiego, gdzie uzyskał tytuł doktora nauk humanistycznych na podstawie dysertacji *Szkolnictwo i ruch nauczycielski w Częstochowskim w latach 1939-1945*. Od r. 1972 nieprzerwanie pracuje w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie. Jest autorem wielu rozpraw naukowych i not biograficznych nauczycieli – uczestników ruchu oporu oraz 19 biogramów zasłużonych ludzi oświaty w *Słowniku biograficznym cieni częstochowskiej* (1998).

Obok zainteresowań naukowych uprawia szczególny rodzaj literacki – jakim są fraszki – czyniąc to od 1960 r., m.in. ogłaszając swoją twórczość na łamach czasopism „Piórem i barwą”. Publikuje w prasie lokalnej i w pismach ogólnopolskich, a ostatnio w Wydawnictwie Częstochowskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej, w „Res Academicae” i „Almanachu Częstochowy”.

Jest pogodnym, mądrym człowiekiem i pedagogiem, przenikłym fraszkopisem mającym ogromny dar języka, który przejawia się w trafnym, lakonicznym widzeniu i ujmowaniu świata. Nie ma w tym jednak zjadliwości, lecz autentyczne „gryzienie sercem”.

Czytelnik tego zbioru będzie do niego sięgał wielokrotnie, zawsze znajdując tu mądrość, zabawę i naukę.

redaktor naczelny
Wydawnictwa Wyższej Szkoły Pedagogicznej
w Częstochowie
Stanisław Podobiński

ISBN 83-7098-746-X

z życia, podpatrzonych przez dra Zbigniewa Grządzielskiego i dowcipnie, z lekka „kaśliwie”, namalowanych piórem, które w dłoni naszego pracownika lubi w tej formie wypowiedzi odpocząć od rozpraw naukowych. Autor już od czterdziestu lat podejmuje przekorną grę z odnotowywaną rzeczywistością – nie tylko WSP-owską. Jest stałym – i ogromnie lubianym przez Czytelników – współpracownikiem Redakcji, za co tą drogą składamy Mu ogromne dzięki. Mamy nadzieję, że sił Mu starczy na dalsze długie lata, a o to, że życie dostarczy tematów, jesteśmy spokojni.

Szczególnym wydarzeniem był jubileuszowy koncert w Filharmonii Częstochowskiej, w którym oficjalnym sponsorem był Bank Śląski S.A. w Katowicach. Obie te instytucje od zarania naszych dziejów kooperują z nami, nie mogły więc nie zaistnieć w programie obchodów 30-lecia. Zespół Produkcyjny OPUS na zlecenie Rektora nakręcił dwujęzyczną wersję filmu o współczesnej Wyższej Szkole Pedagogicznej. I nie tyle ten fakt godzien jest przypomnienia, ale rola, jaką – poza promocją Uczelni – odegrał. Udział w premierze filmu w sali kinowej WSP Seniorów Uczelni dał sposobność do ożywienia kontaktów „przeszłości ze współczesnością”, poprzez ludzi należących do tych epok w życiu Uczelni. Niewiele jest wśród nas osób, których związki z naszą Alma Mater liczą tyle lat, co ona. A i oni o tym, i o owym, powoli zapominają. Była okazja do odświeżenia wspomnień, podzielenia się zachowywanymi pamiątkami. Redakcję odwiedziła niedawno dr Albina Słomska, proponując, z lekkim zażenowaniem, małeńki tekst jako odpowiedź na pytanie Rektora, skąd jeden z naszych budynków wziął nazwę „Desygnat”. Przypomnijmy, w pierwszym roku działalności w budynku będącym obecnie siedzibą Biblioteki Głównej i Wydziału Filologiczno-Historycznego, mieścił się akademik pierwszych studentów i hotel pierwszych pracowników naukowych.

Trzydzieści lat temu na zajęciach dydaktycznych z logiki studenci mozolnie pracowali nad tematem: „Funkcja oznaczania nazw”. Zastanawiali się nad definicją: „Desygnat nazwy” – tak nazywamy każdy przedmiot, który ta nazwa oznacza. Omawiali przykłady, wyjaśniali niuanse semantyczne, dyskutowali. Ktoś głośno zastanawiał się: „A co jest desygnatem nazwy „nasz akademik”? Po czym ustalili jednogłośnie: „Desygnatem nazwy «nasz akademik» jest budynek, w którym mieszkamy! Idziemy do Desygnatu!”

I tak już zostało.

Dopowiedzmy, gwoli ścisłości, że na nazwę akademika ogłoszono konkurs, ale żadna propozycja nie znalazła większej akceptacji niż ta skojarzona na zajęciach z logiki. Zajęciach prowadzonych przez dr Albinę Słomską, stąd Jej wspomniane zażenowanie, że udzielając wyjaśnienia w kwestii, która dziś może frapować niejednego z młodszych, niż sama nazwa, stażem pracy pracowników, mimo woli przypomniawszy o sobie. Ale w imieniu dawnych studentów zapewniamy, że oni i te zajęcia, i miłą Panią Doktor pamiętają i ciepło wspominają!

MAJOWE GRANIE

W połowie maja, zgodnie z dotychczasowym zwyczajem, studenci kierunku wychowanie muzyczne przygotowali i przedstawili koncert, będący podsumowaniem kolejnego roku pracy. Starsi i mądrzejsi o dwa semestry nauki przedstawili się nam nim jako soliści i kameraliści, sprawnie grający na fortepianie, gitarze i flecie, swobodnie poruszający się na instrumentach perkusyjnych, a w jednym wypadku (*Fantazja na motywach ludowych*) próbujący nawet sztuki kompozycji. Wspomniany prawykonany utwór był jedynym [spośród prezentowanych – przyp. Redakcji], napisanym w bieżącym, XXI. wieku. Przeważająca część programu pochodziła z ubiegłego stulecia [swoją drogą ciekawe, kiedy będziemy nazywać muzykę dwudziestego wieku „muzyką dawną”...], choć zdarzyły się i utwory bardziej odległe w czasie, jak część koncertu fletowego Mozarta, czy Walc Schuberta w opracowaniu Liszta. Można było usłyszeć także takie przeboje, jak Preludium g-moll Rachmaninowa, „Syrinx” Debussy’ego, czy też ciekawa Legendę As-dur Ignacego Jana Paderewskiego, którego sześćdziesiąta rocznica śmierci przypada 29. czerwca. Pod koniec koncertu pojawiły się w programie pewne akcenty geograficzne, inspirujące do coraz odważniejszych marzeń wakacyjnych, jak Taniec Bułgarski Beli Bartoka, Sewilla z Suitu Hiszpańskiej Izaaka Albeniza, a na zakończenie Fantazja Meksykańska Marty Ptaszyńskiej. W tym ostatnim utworze zostały wykorzystane zakupione niedawno szkolne instrumenty perkusyjne, tzw. zestaw Orffa, a zespół pięciu

studentek przedstawił Fantazję z należytą fantazją i temperamentem, żeby po gorącym przyjęciu przez publiczność, powtórzyć jeszcze raz cały utwór na bis.

WYŻSZA SZKOŁA PEDAGOGICZNA W CZĘSTOCHOWIE
INSTYTUT MUZYKI
OŚRODEK PROMOCJI KULTURY "GAUDE MATER"

zapraszają na:

KONCERT STUDENTÓW

wykonawcy:

PAWEŁ BRZEŹNICKI
KRZYSZTOF BUZOW
JOANNA BYSTRY
MONIKA GRUDZKA
KATARZYNA KASPRZYK
LUDMIŁA KLYTTA
TOMASZ KRYŚ
ALEKSANDRA MALON
PIOTR NIKOLI
PAULINA POKROPEK
JUSTYNA PRZYBYŁA
DOROTA PRZYBYŁOWSKA
MAGDALENA SKOWRONEK
EWA WOLNIAK
AGNIESZKA WROŃSKA
KATARZYNA ZAWARTKA

prowadzenie koncertu: JUSTYNA LEWANDOWSKA
DAGMARA MARZYŃSKA

w programie:
Albeniz, Bartok, Bystry, Mozart, Paderewski, Rachmaninow i inni

Koncert odbędzie się 16.05.2001 r. o godz. 17.00
w Ośrodku Promocji Kultury "Gaude Mater"
ul. Dąbrowskiego 1
wstęp wolny

Koncert prowadziły nie po raz pierwszy Justyna Lewandowska i Dagmara Marzyńska, które, umiejętnie wiążąc słowem odmienne nastroje i klimaty utworów, zachęcały wszystkich do słuchania.

Studentów przygotowali pedagodzy: mgr Ewa Grabowska, prof. Ludomira Grądzman, mgr Rafał Jarczewski, mgr Agnieszka Kaźmierczak, adj. Tadeusz Lach, mgr Andrzej Michalak, prof. Regina Stroskosz-Michalak, adj. II° Gabriela Szendzielorz, mgr Janusz Wieczorek, adj. Maciej Zagórski, a adj. Robert Gawroński towarzyszył przy fortepianie jednej z solistek.

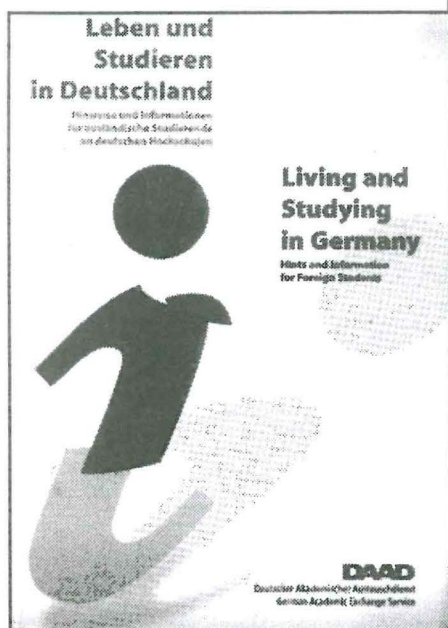
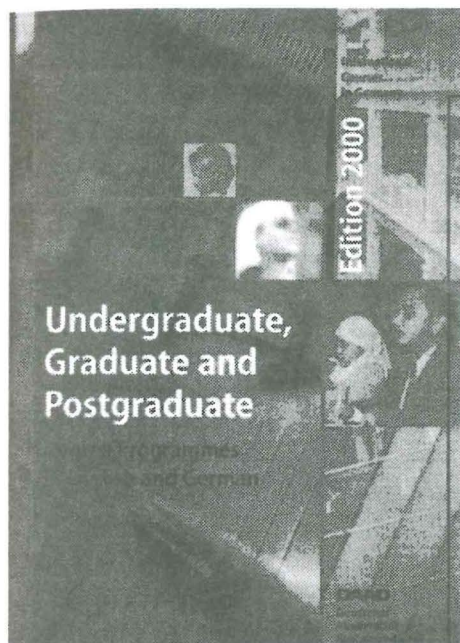
Twórcą afisza po raz kolejny był adj. Mieczysław Hłond.

Dodać trzeba, że koncert odbył się w niemal pełnej sali Ośrodka Promocji Kultury „Gaude Mater”, z którego życzliwości i gościnności korzystamy nie od dziś.

adj. Maciej Zagórski

OFERTA DAAD

Oferta Niemieckiej Centrali Wymiany Akademickiej powinna zainteresować naszych studentów, którzy spokojni są – w oparciu o swoje umiejętności – o pokonanie barier językowych i chcą w swoim CV odnotować studia w Niemczech. Dla ambitnych jest to atrakcyjne motywacyjnie wyzwanie. Obie broszury, wymienione w piśmie Dyrektora Przedstawicielstwa w Warszawie, p. Hansa Golombka, są dostępne w Dziale Nauki.

DAAD
DEUTSCHER AKADEMISCHER AUSTAUSCHDIENST
AUSSENSTELLE WARSCHAU
NIEMIECKA CENTRALA WYMIANY AKADEMICKIEJ
PRZEDSTAWICIELSTWO W WARSZAWIE

DAAD-Warschau ul. Czeska 24 PL 03-902 Warszawa

ul. Czeska 24
 PL 03-902 Warszawa
 Telefon 022/6174847, 6161308
 Telefax: 022/ 6161296
 E-Mail: daad@sgh.waw.pl

Informacja dla

Prorektorów ds. Współpracy z Zagranicą
 polskich uczelni

Ihr Zeichen Wasz znak	Ihre Nachricht Wasz list	Unser Zeichen Nasz znak	Tel.-Durchwahl Numer wewn.	Datum Data
				29.03. 2001

Informacje o studiach w Niemczech

Szanowni Państwo,

pozwalam sobie - już po raz drugi w tym miesiącu - przesłać Państwu kolejne informatory DAAD. Tym razem jest to najnowsze wydanie naszej broszury informacyjnej „Leben und Studieren in Deutschland - Living and Studying in Germany”. Ta wydawana w języku niemieckim i angielskim broszura zawiera podstawowe informacje o studiach na niemieckich uczelniach oraz praktyczne wskazówki dotyczące codziennego życia w Niemczech.

Przesyłam Państwu także nowe wydanie naszego informatora „Undergraduate, Graduate and Postgraduate Degree Programmes in English and German”. Zapewne Państwu wiadomo, iż coraz więcej niemieckich uczelni - zarówno uniwersytetów, jak i wyższych szkół zawodowych - decyduje się na wprowadzanie tzw. „międzynarodowych kierunków studiów”. Są to albo trzyletnie studia licencjackie („Bachelor” lub „Bakkalaureus”) lub dwuletnie studia magisterskie uzupełniające. Nowe kierunki mają na celu zwiększenie zainteresowania zagranicznych studentów studiami w Niemczech. Umożliwiają one uzyskanie dyplomu w ściśle określonym czasie studentom znającym przede wszystkim język angielski, którego znajomość jest przecież większa niż znajomość języka niemieckiego, szczególnie wśród studentów kierunków przyrodniczych i technicznych. Broszura zawiera informacje o międzynarodowych kierunkach studiów wspieranych aktualnie przez DAAD.

Mam nadzieję, że obie broszury wzbudzą Państwa zainteresowanie. Byłbym Państwu niezmiernie wdzięczny, gdyby i tym razem zechcieli Państwo udostępnić powyższe informacje także innym działom Państwa uczelni (Działowi Współpracy z Zagranicą, Działowi Prasowemu itp.). Gdyby istniało zapotrzebowanie na dalsze egzemplarze informatorów, prosimy o kontakt z naszym przedstawicielstwem.

Z wyrazami szacunku

Hans Golombek
 Hans Golombek
 Dyrektor Przedstawicielstwa

LUBIMY PODRÓŻE

Amatorzy radości przygody i podróży mieli w tym roku wyjątkowe okazje. Kalendarz obdarował długimi weekendami. W zależności od sił i środków nasi pracownicy wybrali się tu i ówdzie, a niektórzy zechcieli trochę wspomnień przekazać Redakcji.

Zacznijmy od naszych seniorów. Z wieku i urzędu pierwszeństwo im się należy.

O wycieczce do Zakopanego zechcieli napisać aż dwie osoby: dr Edmund Łągiewka z WSP i dr Olga Bąkowska z PCz. Oddajmy jednak głos naszemu pracownikowi.

Tradycją stały się wspólne wycieczki członków Międzyuczelnianego Klubu Emerytowanych Nauczycieli Akademickich skupiającego byłych pracowników Wyższej Szkoły Pedagogicznej i Politechniki Częstochowskiej. W dniach 14 – 19 maja 2001 r. siedemnastoosobowa grupa wybrała się do Zakopanego. Koszty przejazdu autokarem w obydwie strony pokrył z funduszków uczelnianych JM Rektor, prof. J. Szopa, koszty zakwaterowania w Domu Pracy Twórczej „Kłos” na Jaszczurówce zostały pokryte z funduszków WSP dzięki życzliwości JM Rektora prof. R. Szweda i Dyrektora mgr A. Gogulskiego.

Już w czasie podróży na postojach za wsią Naprawa ujrzeliśmy i podziwialiśmy dzięki słonecznej pogodzie wspaniałą panoramę osnieżonych szczytów tatrzańskich, mając jednocześnie pod nogami blisko siebie bujną zielen rozległej łąki. Po przyjeździe (około godziny 13⁰⁰) i rozlokowaniu się w pokojach (wszystko wcześniej bardzo sprawnie rozdysponowała kierująca naszą wyprawą p. dr B. Platynowicz) oraz krótkim odpoczynku wszyscy ruszyli indywidualnie na pierwsze spotkanie z górami.

Fot. B. Łągiewka

Pan dr Andrzej Okularczyk, doświadczony w wędrówkach na turystycznych szlakach, następnego dnia poprowadził gromadkę chętnych na dłuższą wyprawę przez Rondo, drogą Pod Regłami, do Doliny Białego, Sikławicy i Doliny Strążyńskiej. Razem było tego około 18 – 20 km. Powrót prawdziwie „turystyczny”, a więc pieszo, nie zyskał akceptacji i grupa wróciła busikiem.

W następnych dniach były i wyprawy zagraniczne do Słowacji – gromadna do przejścia w Chochołowie – Suchej Horze i indywidualne – do Łysej Polany. Były też inne wyprawy bardziej ambitne: ktoś wspinał się na Giewont, inni wędrowali do Pustelni Brata Alberta i do schroniska na Kalatówkach. Wszyscy przy pięknej pogodzie i w znakomitych nastrojach.

Pod wieczór towarzystwo zasiadało przed telewizorem dla obejrzenia Wiadomości i prognozy pogody oraz wymiany wrażeń z mijającego dnia.

Później salonik na I piętrze okupowała systematycznie czwórka brydżystów.

W pamięci pozostanie nam uroczne spotkanie przy ognisku. Były oczywiście smaczne kiełbaski przypiekane nad ogniem i popijane słowackim piwem, ale przede wszystkim były świetne dowcipy i anegdoty nagradzane salwami śmiechu. Celował w nich nieoceniony pan dr Andrzej Okularczyk, współorganizator imprezy.

Pod sam koniec naszego pobytu zaczął padać deszcz, jakby to niebo płakało, że odjeżdża tak sympatyczne towarzystwo.

Nie trzeba dodawać, że zarówno powrót jak i pożegnanie w Częstochowie to były rozstania ludzi zaprzyjaźnionych. Moja żona skwitowała to rynkiem:

*W zakopiańskim „Kłosie”
widać to wyraźnie,
że wśród uczestników
kietkują przyjaźnie*

dr Edmund Łągiewka

* * *

Prof. dr hab. Maria Konieczna-Michalska swoją wypowiedź zatytułowała „Widzieliśmy pola tulipanów ... bo był maj...!”

Związek Nauczycielstwa Polskiego naszej Uczelni zorganizował w najdłuższy weekend w nowym stuleciu, wycieczkę dla pracowników do dwóch Krajów Beneluxu w dniach 29 kwietnia – 4 maja 2001r.

Belgia i Holandia to dwa kraje, którymi żywo interesuje się opinia społeczna Krajów europejskich i również Polski. Niewielkie kraje, ale wysunęły się na czoło prasy zachodu i wschodu Europy.

Bruksela dyktuje formy współpracy Krajów „15-tki”, a z Polską od kilku lat negocjuje warunki przyjęcia naszego kraju do Unii Europejskiej. Niełatwo prowadzą rozmowy z Unią nasi przedstawiciele,

Rynek w Brukseli

Ferma holenderska

choć Polska miała być pierwszym Krajem z Krajów Europy Wschodniej. Niestety termin przyjęcia Polski jest przesuwany a opinia o chęci bycia w Unii Polaków corocznie obejmuje mniejsze grupy rodaków, którzy z różnych powodów boją się stałego związku.

Holandia szokuje nie tylko polskie społeczeństwo ale i cywilizowany świat prawnymi decyzjami związanymi z moralno-społecznymi problemami. W tym Kraju tworzone są domy publiczne; kobiety uprawiające nierząd chcą uznania ich „pracy” za zawód; wolno w pewnych sklepach (coffee shops) używać i kupować niewielkie ilości narkotyków; zezwolono od nie-

dawna homoseksualistom na zawieranie małżeństw, a nawet wychowywania w nich dzieci, dziedziczenia majątków, wspólne rozliczania z podatków. Te szokujące, szczególnie w Krajach Katolickich uregulowania prawne budzą protest, zainteresowanie, opinie negatywne lub aprobujące racjonalne rozwiązania. Najwięcej oporów budzi dopuszczalność eutanazji, która właśnie została przez ich Senat zatwierdzona.

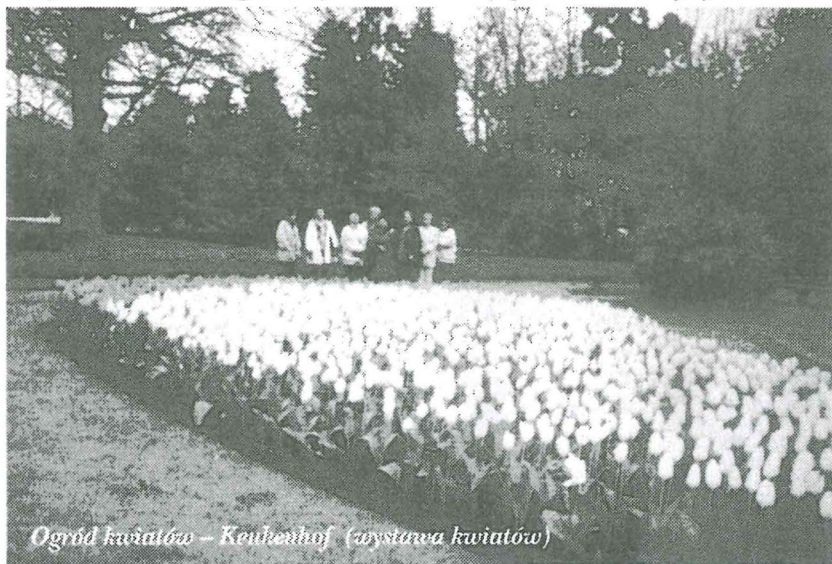
Uczestnikami wycieczki do Krajów Beneluxu byli pracownicy Uczelni. Wszyscy z ogromnym zainteresowaniem oglądali zabytki, współczesne muzea, współczesne budowle itp. z powagą, dokładnością i ciekawością.

Trasa była długa; podróżowanie przez Polskę i Niemcy autokarem trwało dwie doby. Ale 4 dni to było tylko zwiedzanie i poznawanie zaplanowanych obiektów. Program wycieczki ustalony przez biuro turystyczne i ZNP został zrealizowany, chociaż wymagał od uczestników dobrej kondycji. Atmosfera w czasie tych wspólnie spędzonych dni była życzliwa, a wymiana refleksji na oglądane obiekty ustawiczna.

W Holandii uczestnicy wycieczki spędzili 3 dni i obejrzeli:

- Ogród kwiatów – Keukenhof wraz z wystawą tulipanów; to było cenne zwiedzanie, bo tulipany kwitną tylko w kwietniu i maju. Zwiedzanie zauroczyło wszystkich uczestników. Ogromna liczba kolorów, kształtów, zapachów – pełny urok wzmocniony widokiem pól tulipanowych – kilka hektarów kwiatów tulipanowych – zamiast naszych zbóż i ziemniaków.
- Rejs po kanałach Amsterdamu dostarczył uczestnikom wiedzy o budownictwie wodnym i pozwolił śledzić bogactwo wystroju fasad budynków, położonych wzdłuż kanałów. Plan miasta uzmysławiał ile pracy Holendrzy włożyli w ich rozbudowę. Ale kanały wodę miały brudną i dziwiono się, że wiele ludzi, chce w stojących stawkach na kanałach mieszkać na stałe.
- Szlifiernie diamentów firmy Coster Diamonds. Uczestnicy zostali zapoznani z metodą szlifowania najcenniejszych kamieni szlachetnych. Następnie zamknięci w pokoju obejrzeliśmy wyroby jubilerskie. Serce wielu pań zadrżało, a oczy zaświeciły się do cudownie szlifowanych błyszczących w złocie diamentów. Młodsze panie liczyły, że może kiedyś wzbogaceni mężowie dadzą im takie świeczące drobiazgi.
- W Zaanse Schans farmę holenderską zrobioną dla celów wycieczek, wytwarzającą sery holenderskie. Uczestnicy próbowali wszystkich produkowanych serów i kupowali według sprawdzonego gustu polskiego.

– W tej samej miejscowości wytwórnia holenderskich chodaków; wytwarzają je w dużym procencie ręcznie. Ale do zakupu chodaków uczestników nie udało się namówić chociaż widzieli Holendrów w chodakach na rowerach, a na ich twarzach nie widać było wysiłku lub bólu z powodu niewygody tego obuwia.

Ogród kwiatów – Keukenhof (wystawa kwiatów)

Rotterdam – Erasmus Uniwersytet

- *Zaanse Schans* to skansen, w którym zgromadzono wiatraki (niektóre czynne) i drewniane budynki z XVII i XVIII wieku, w których dotychczas mieszka elita holenderska.
- W Rotterdamie dzielnice domów nowoczesnych – mieszkania w formie sześciątów, a następnie Euromast, który jest symbolem tego miasta. Jest to stalowa wieża o wysokości 185 metrów i należy do najwyższych wież znajdujących się na świecie. Na szczyt, z którego ogląda się panoramę Rotterdamu, dowożą windy automatyczne; potem jest lot podobny do startu X rakiety w kosmos. Widoczne jest całe miasto i największy port morski.
- Rijksmuseum – muzeum królewskie w Amsterdamie założone przez Króla Ludwika Bonaparte. Jest to najbogatsze muzeum holenderskie; ma w swoich zbiorach dzieła Rembrandta, Rubensa, Van Dycka i wielu innych oraz malarstwo hiszpańskie, francuskie; zbiory rzeźby, mebli, grafiki.
- Muzeum Van Gogha z licznymi obrazami tego twórcy; jest tam kolekcja jego portretów malowanych przez artystę. Równocześnie obrazy najśłynniejszych malarzy impresjonistów, jak Monet, Degas, Pissarro, Renoir i inni. Wśród obrazów mało znany obraz Picassa – Ogród dziecięcy. Niechętnie uczestnicy wychodzili z tego muzeum, utrwalali w oczach pokazane w obrazach słońce i jego różne odcienie.
- W Hadze radości uczestników dostarczył Madurodam czyli Holandia w miniaturze; 169 najpiękniejszych obiektów holenderskich. W skali 1:25 słynne budynki, kościoły, parlament, muzea, dom Anny Frank w Amsterdamie, porty, wiatraki, pałac królewski, koleje, mosty itp. Na terenie tego ogrodu była również lodowa wystawa chińska – ciekawa ze względu na obiekty zbudowane z prawdziwego lodu. Każdy uczestnik obiecywał, że przywiezie do Madurodam dzieci lub wnuki.
- Dzielnice „Czerwonych świateł” – inaczej dzielnice kobiet trudniących się nierządem zwiedzono tylko marginalnie dbając o to aby nauczyciele akademicy nie ulegli zepsuciu, przeszliśmy tylko po obrzeżach tej dzielnicy.
- Dawną siedzibę dworu królewskiego w Apeldoorn z pięknie utrzymanym ogrodem. Ogród był kiedyś podzielony; na część króla i królowej. W stajniach była wystawa fotografii rodziny królewskiej aż do współczesnych dni.

W Brukseli uczestnicy wycieczki byli tylko jeden dzień. Obejrzano obiekty najważniejsze i wymieniane w przewodnikach turystycznych.

- Obejrzelśmy miasto z Pałacem Królewskim.
- Bazylikę Narodową de Koekelberg która wymieniana jest na piątym miejscu wśród największych światowych zabytków sakralnych takich jak Bazylika św. Piotra w Rzymie.
- Grand Place ze słynnymi kamienicami, szkoda że nie był to czas tworzenia na placu kompozycji kwiatowych.
- Siedzibę Unii Europejskiej licząc, że nasi przedstawiciele będą niedługo nie „negocjatorami”, lecz prawdziwymi urzędnikami.
- Obejrzelśmy Manneken Pis (wyjątkowo był ubrany, co zdarza się rzadko!), pogłaskaliśmy szczęśliwego świętego licząc na jego względy.
- Atrakcję stanowił również park zwany Mini-Europa (w holenderskim ogrodzie) w którym kraje „15-ki” wybudowały swoje znaczące zabytki (300 modeli). Można było wystuchać hymnów narodowych każdego z tych krajów przy najbardziej znanych obiektach – najczęściej zabytkach.
- Niewielkie wrażenie, ani z zewnątrz, ani wewnątrz zrobiło na nas Atomium – te znane kule, które wybudowano w 1958 roku na wystawę światową.

Mimo bardzo bogatego programu wycieczki niektórzy uczestnicy mieli niedosyt obcowania z pewnymi dziełami sztuki w muzeach, czy zwiedzanymi obiektami. Więc padały plany, że trzeba jeszcze raz te kraje dokładniej zwiedzić ze swoimi bliskimi.

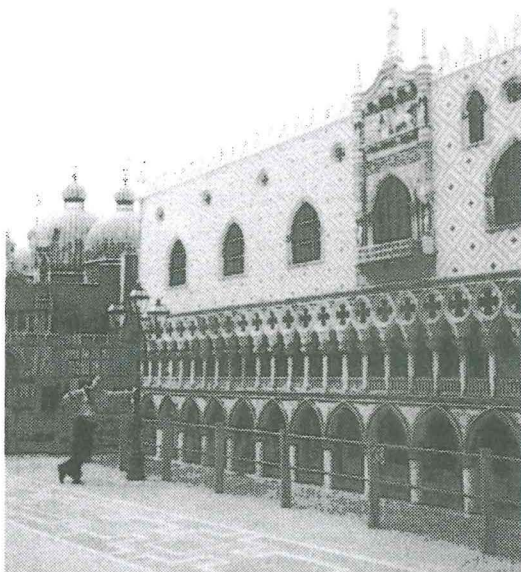
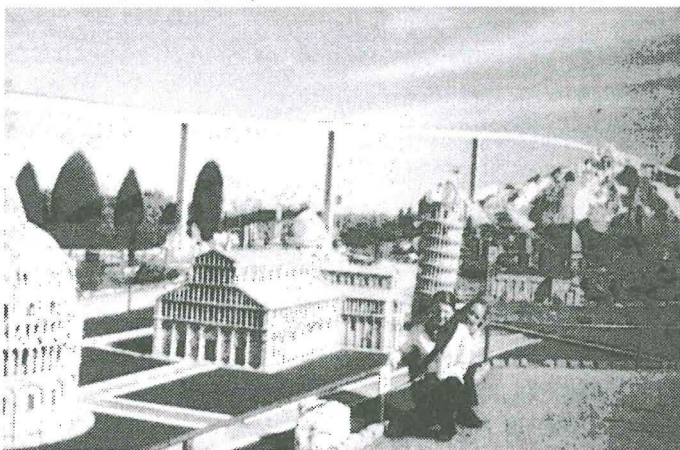
Prof. dr hab. Maria Konieczna-Michalska

* * *

Nie po raz pierwszy pracownicy i studenci Wydziału Wychowania Artystycznego mieli okazję bardzo tanio wyjechać na atrakcyjną wycieczkę. Warunkiem uczestnictwa było przekazanie organizatorowi wyjazdu – którego należałoby nazwać właściwie mecenasem sztuki – dwóch prac pla-

stycznych. Do własnego dorobku wystarczyło dołożyć niewielką kwotę, by zwiedzić Wiedeń, Padwę, San

Marino, Mirabilandi, Lido Degi Estensi, Wenecję. Tegoroczny program obejmował podróż wymienioną trasą w dniach 19-25 kwietnia. W planie: wyjazdy do Włoch, Chorwacji, Francji i Hiszpanii. Nic, tylko malować, by potem za symboliczną kwotę obejrzeć malownicze krajobrazy.

Fot. E. Białecka

* * *

Dział Spraw Pracowniczych zapewnił też atrakcyjną sześciodniową wycieczkę dla pracowników i ich rodzin. Mimo, że w sobotni poranek 28 kwietnia Redakcja żegnała wycieczkowiczów, by rozpocząć przed gmachem głównym fotoreportaż z wyprawy, wypełniony wspomnieniami i fotkami uczestników, nadzieje na jakąkolwiek wypowiedź i zdjęcia grupowe spełzły na niczym. W Dziale Spraw Pracowniczych udostępniono nam jedynie ofertę Biura Podróży i Turystyki „Almatur-Częstochowa”, które zorganizowało podróż, zaprzyjaźnieni podzielili się wrażeniami przy oglądaniu prywatnych albumów, wśród których dominował zachwyt nad niezwykle sprawną i opera-

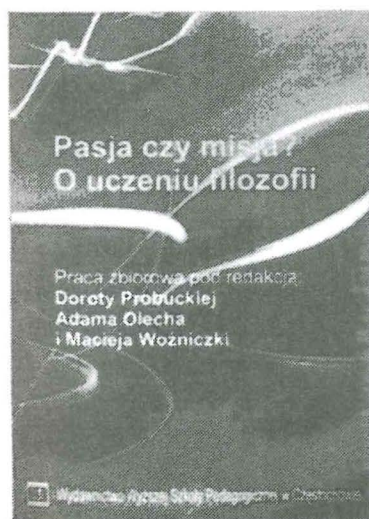

tywną pracą pilota, dzięki któremu w niewiarygodnym tempie możliwe było obejrzenie najcenniejszych skarbów architektury Paryża. Widać pilot tak „przegonił” naszych wycieczkowiczów, że zabrakło im sił, by cokolwiek napisać dla naszych Czytelników.

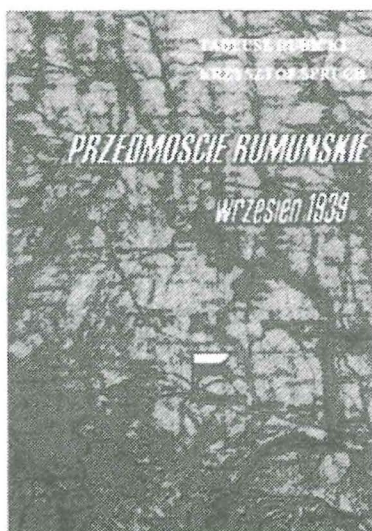

Fot. A. Pietrzyk

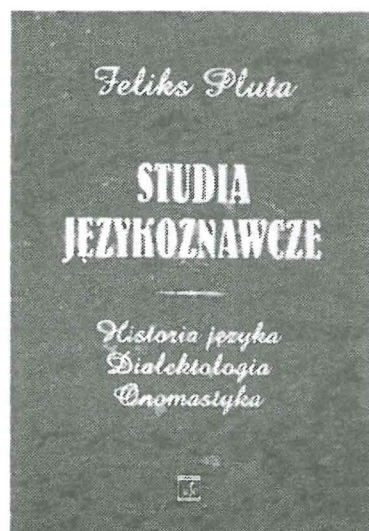
NOWOŚCI WYDAWNICZE

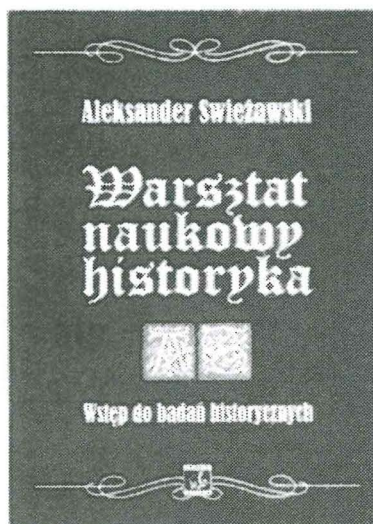
Pasja czy misja? O uczeniu filozofii. D. Probućka, A. Olech, M. Woźniczka (Red.)
Cena 18,-

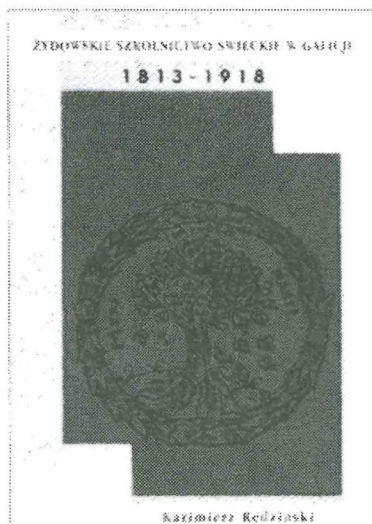
T. Dubicki, K. Spruch,
Przedmoście Rumuńskie.
Wrzesień 1939. Cena 18,-

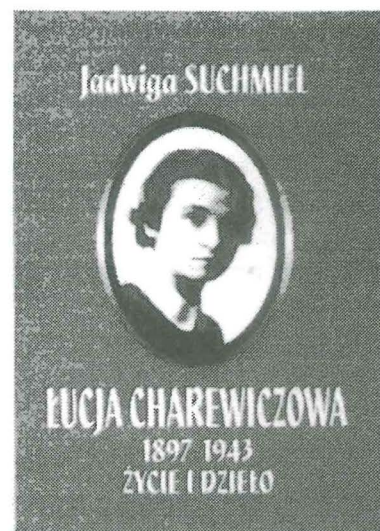
F. Pluta
Studia Językoznawcze.
Cena 30,-

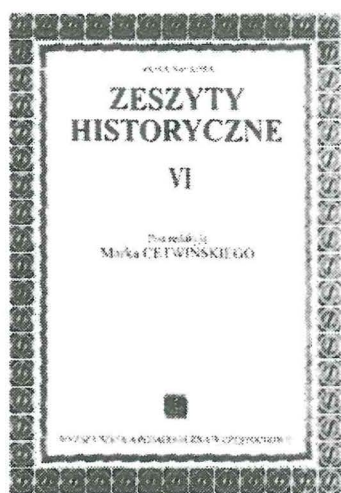
A. Swieżawski, *Warsztat naukowy historyka. Wstęp do badań.*
Cena 26,-

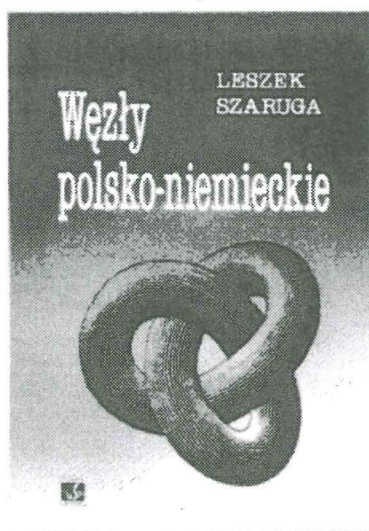
K. Rędziński, *Żydowskie szkolnictwo świeckie w Galicji w latach 1813-1918.*
Cena 20,-

J. Suchmiel, *Lucja Charewiczowa (1897-1943). Życie i dzieło.*
Cena 18,-

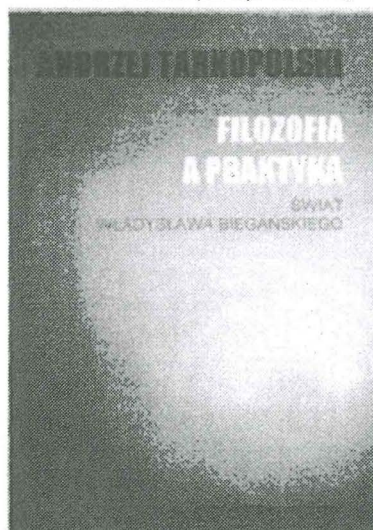
Zeszyty Historyczne VI.
Prace Naukowe WSP w Częstochowie.
M. Cetwiński (Red.). Cena 30,-

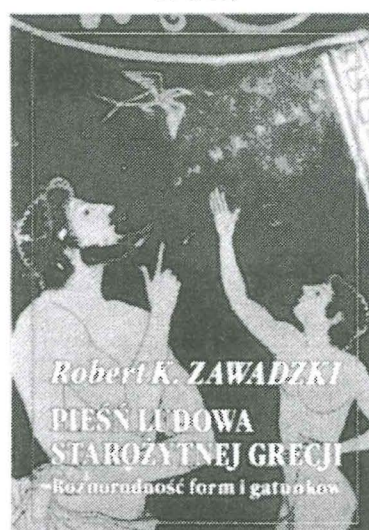
L. Szaruga,
Węzły polsko-niemieckie.
Cena 15,-

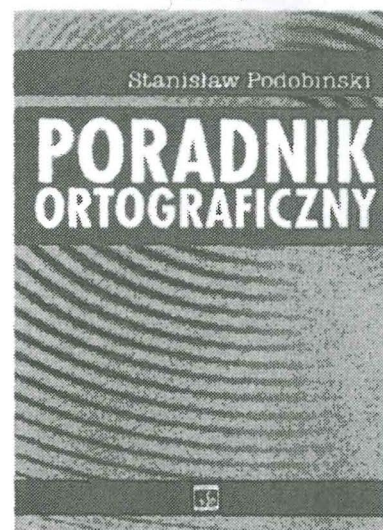
Dziecko i sztuka,
W. Szlufik, A. Pękala (Red.)
Cena 25,-

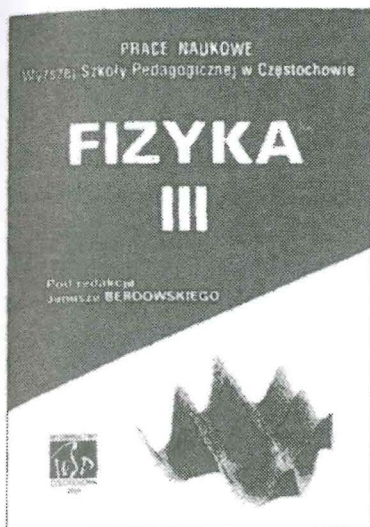
A. Tarnopolski, *Filozofia a praktyka.*
Świat Władysława Biegańskiego.
Cena 15,-

Robert K. Zawadzki, *Pieśń ludowa starożytnej Grecji. Różnorodność form i gatunków.*
Cena 20,-

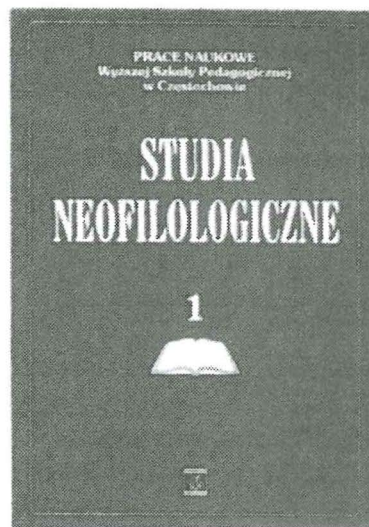
S. Podobiński
Poradnik ortograficzny.
Cena 35,-

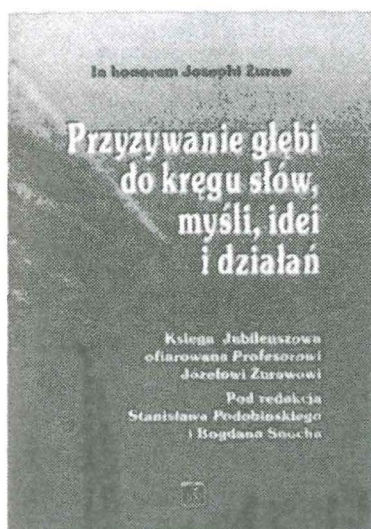
Fizyka III. Prace Naukowe WSP w Częstochowie. J. Berdowski (Red.)
Cena 10,-

T. Dubicki, *Bazy wojskowej łączności zagranicznej ZWZ-AK w latach 1813-1918*
Cena 20,-

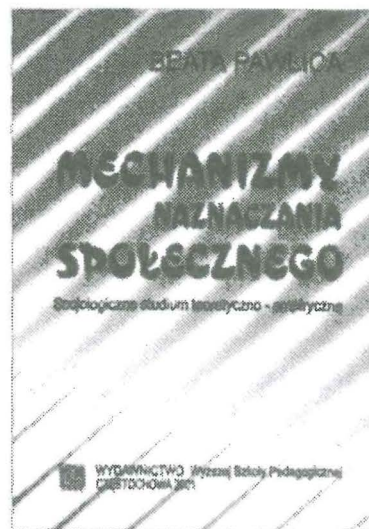
Studia neofilologiczne I, J. Maliszewski (Red.)
Cena 18,-

Przyzywanie głębi do kręgu słów, myśli, idei i działań.
(Pedagogika VIII-IX-X).
Cena 45,-

Kicz, tandeta, jarmarczność w kulturze masowej XX wieku.
L. Rożek (Red.)
Cena 45,-

B. Bawlica, *Mechanizmy naznaczania społecznego*
Cena 16,-

DOKUMENTY

Zgodnie z przyjętą formułą odnotowujemy ważne zarządzenia. Niektóre – o wąskim zasięgu zainteresowanych – tylko sygnalnie, pewne w pełnym brzmieniu.

Zarządzenie wewnętrzne R-210/12/2001 Rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie z dnia 10.05.2001 r. w sprawie odpłatności za zajęcia dydaktyczne na studiach podyplomowych Wczesnoszkolnej Edukacji Zintegrowanej (III cykl)

Zarządzenie wewnętrzne R-210/13/2001 Rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie z dnia 10.05.2001 r. w sprawie wynagrodzenia za godziny realizowane na studiach podyplomowych Wczesnej Edukacji Zintegrowanej

Zarządzenie wewnętrzne R-210/17/2001 Rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie z dnia 7.06.2001 r. w sprawie wynagrodzenia nauczycieli akademickich za realizację zajęć na studiach podyplomowych: zarządzanie dla oświatowej kadry kierowniczej (Wieluń).

Zarządzenie wewnętrzne R-210/18/2001 Rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie z dnia 7.06.2001 r. w sprawie odpłatności za zajęcia dydaktyczne na studiach podyplomowych dla oświatowej kadry kierowniczej (Wieluń).

Zarządzenie wewnętrzne R-210/19/2001 Rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie z dnia 7.06.2001 r. w sprawie wynagradzania nauczycieli akademickich za realizację zajęć na studiach podyplomowych: Przedsiębiorczość.

Zarządzenie wewnętrzne R-210/20/2001 Rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie z dnia 7.06.2001 r. w sprawie odpłatności za zajęcia dydaktyczne na studiach podyplomowych: Przedsiębiorczość – I cykl.

**Zarządzenie wewnętrzne R-0210/14/2001 Rektora
Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie z dnia 11.05.2001 roku
w sprawie: zasad realizacji wydatków z budżetu Wyższej Szkoły Pedagogicznej
w Częstochowie w roku 2001**

Na podstawie art.49 ust.2 ustawy z dnia 12.09.1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 65 poz.385) zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadzam w życie zatwierdzone przez Senat Uczelni na posiedzeniu w dniu 29.11.2000 r. „Zasady realizacji wydatków z budżetu WSP w Częstochowie w roku 2001”, stanowiące załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Traci moc zarządzenie wewnętrzne R 0210/13/2000 Rektora WSP w Częstochowie z dnia 09.03.2000 r. w sprawie realizacji wydatków budżetu WSP w Częstochowie w roku 2000.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania z mocą od 01.01.2001 r.

**Załącznik do zarządzenia wewnętrznego
R-0210/14/2001 Rektora WSP
w Częstochowie
z dnia 11.05.2001 roku**

Zasady realizacji wydatków z budżetu Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie w roku 2001

Zasady podziału środków finansowych przeznaczonych na działalność Uczelni mają na celu:

- utrzymanie częściowej decentralizacji w zakresie podejmowania decyzji finansowych;
- wymuszenie działań oszczędnościowych;
- wymuszenie twórczych działań związanych z poszukiwaniem dochodów pozadotacyjnych;
- poszerzenie zakresu kompetencji i odpowiedzialności w zarządzaniu działalnością finansową Uczelni i poszczególnymi jej strukturami organizacyjnymi.

Zasady niniejsze nie obejmują gospodarowania funduszem pomocy materialnej dla studentów:

I. Przychody Uczelni pochodzą z dotacji budżetowych i dochodów pozabudżetowych.

1. Uczelnia otrzymuje dotacje z:

- MEN na działalność dydaktyczną;
- KBN na działalność statutową;
- KBN na badania własne;
- MEN na inwestycje i remonty;
- KBN na import czasopism naukowych i bazy danych;
- KBN na finansowanie współpracy z zagranicą;
- MEN na dofinansowanie zadań w ramach działalności ogólnotechnicznej;
- MEN i KBN w formie dotacji celowych;
- budżetu państwa lub budżetu samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na inwestycje, wydawnictwa, prowadzenie prac badawczych itp.

2. Uczelnia może uzyskiwać dochody z:

- opłat za zajęcia dydaktyczne na studiach dziennych i zaocznych;
- opłat za studia podyplomowe, konferencje, zjazdy, kursy itp.;
- sprzedaży wydawnictw;
- opłat za rekrutację na studia, legitymacje itp.;
- wynajmu pomieszczeń i udostępnienia innych składników majątkowych Uczelni;
- tytułu udziału w spółkach, sprzedaży mienia, darowizn, sponsoringu itp.;
- umów dotyczących prac badawczych i innych;
- tytułu kształcenia osób nie będących obywatelami polskimi;
- tytułu działalności kulturalnej i usługowej realizowanej przez studentów i pracowników w ramach zespołów kulturalnych, kół naukowych i innych grup działających na Uczelni;
- opłat za korzystanie z hoteli asystenckich, Domu Pracy Twórczej itp.;
- innych tytułów.

II. Zasady podziału przychodów budżetu Uczelni.

1. W ramach ograniczonej decentralizacji przychody budżetu Uczelni pochodzące z:

- dotacji MEN na działalność dydaktyczną z wyłączeniem dotacji celowych;
- opłat za zajęcia na studiach dziennych i zaocznych

przeznacza się na sfinansowanie wydatków o charakterze:

- ogólnouczelnianym;
- wydziałowym.

Szczegółowy wykaz wydatków ogólnouczelnianych zawiera załącznik nr 1, a wydatków wydziałowych – załącznik nr 2.

2. Nie podlegają podziałowi budżetowe dotacje celowe (MEN, KBN i inne) kierowane do określonego dysponenta (Uczelnia, Wydział, Biblioteka Główna, Wydawnictwo itp.).

3. Dotacja KBN na badania własne dzielona jest na podstawie zarządzenia Rektora.

4. Przyjmuje się zasadę, iż dochody własne poza pochodzącymi z opłat za zajęcia na studiach dziennych i zaocznych pozostają w miejscu ich powstawania i po potrąceniu ewentualnego narzutu kosztów ogólnych zasilają środki przeznaczone na sfinansowanie wydatków ogólnouczelnianych lub wydziałowych.

5. Część środków przeznaczonych na sfinansowanie wydatków o charakterze ogólnouczelnianym przeznaczona jest do dyspozycji:

a) Prorektora ds. Nauki z przeznaczeniem na pokrycie:

- wydatków na realizację planu wydawniczego;
- zakupu książek, czasopism dla Biblioteki Głównej;
- kosztów wymiany międzynarodowej realizowanej na szczeblu ogólnouczelnianym;
- kosztów konferencji naukowych organizowanych przez Uczelnię;
- kosztów rozwoju kadr naukowych;
- kosztów działalności kół naukowych.

- b) Prorektora ds. Nauczania i Wychowania z przeznaczeniem na pokrycie:
- bieżących wydatków międzywydziałowych;
 - wydatków samorządu studenckiego;
 - kosztów praktyk pedagogicznych;
 - kosztów działalności kulturalno-oświatowej i sportowej studentów.
6. Podział środków przeznaczonych na działalność dydaktyczną:
- a) W pierwszym etapie, w ramach planu rzeczowo-finansowego Uczelni wydziela się fundusze na pokrycie wydatków ogólnouczelnianych;
- b) Podziału części przeznaczonej na sfinansowanie wydatków wydziałowych pomiędzy poszczególne Wydziały dokonuje się w sposób następujący:
- Oblicza się „udział” środków przeznaczonych na działalność dydaktyczną pochodzących z dotacji MEN i „udział” opłat za studia (ewentualnie inne dochody – tak jak w pkt.II.1.) w przychodach budżetu Uczelni.
 - Oblicza się według zaproponowanego w oparciu o algorytm MEN algorytmu „udział” poszczególnych wydziałów w pozyskiwaniu dotacji MEN.
 - Oblicza się przychody z opłat za studia (ewentualnie inne – jak w pkt. II.1.) w rozbiciu na poszczególne wydziały.
 - Kwotę z budżetu Uczelni przeznaczoną do podziału na wydziały dzieli się na dwie części proporcjonalnie do „udziału” w budżecie Uczelni dotacji MEN i przychodów z opłat za studia – jak w pkt.1.
 - Podziału na poszczególne wydziały dokonuje się w ten sposób, że część odpowiadająca dotacji MEN dzielona jest według algorytmu, a część wynikająca z opłat według udziału poszczególnych wydziałów w tych opłatach.
- Wartości parametrów liczone są według stanu na 31 grudnia poprzedniego roku budżetowego.

III. Inne postanowienia.

1. Okresem rozliczeniowym przychodów i wydatków budżetu Uczelni jest rok kalendarzowy. Przydzielone dysponentom ewentualnie niewykorzystane środki nie przechodzą na rok następny. Przydzielone na podstawie niniejszych zasad środki ulegają zmniejszeniu o kwotę przekroczenia przydzielonych środków w roku poprzednim.
2. Dysponentami środków na pokrycie wydatków Uczelni są:
 - Rektor w zakresie wynagrodzeń i funduszu nagród nauczycieli akademickich, oraz we współdziałaniu stosownie do kompetencji z Prorektorem ds. nauki, Prorektorem ds. Nauczania i Wychowania oraz Dyrektorem Administracyjnym w zakresie wynagrodzeń i funduszu nagród pracowników nie będących nauczycielami akademickimi;
 - Rektor w zakresie działalności inwestycyjnej Uczelni, dysponowania funduszem stabilizacyjnym i innych sprawach o charakterze istotnym dla Uczelni;
 - Prorektorzy i Dziekani w zakresie wynikającym z niniejszych zasad.Dyrektor Administracyjny w odniesieniu do wydatków o charakterze ogólnouczelnianym nie zastrzeżonych do kompetencji innych organów jednoosobowych.
3. Do czasu zatwierdzenia przez Senat planu rzeczowo-finansowego, dysponenti środków podejmują indywidualne decyzje w sprawie ich wydatkowania działając w oparciu o sporządzone przez Kwestora we współpracy z dysponentami prowizorium budżetowe.
4. Dysponenti środków zobowiązani są do końca marca roku budżetowego do sporządzenia uproszczonych planów rzeczowo-finansowych obejmujących przewidywane przychody i wydatki.
5. Podział środków pomiędzy dysponentów stanowi wewnętrzny (dla potrzeb Uczelni) załącznik do planu rzeczowo-finansowego i podobnie jak plan podlega weryfikacji w październiku każdego roku.
6. Priorytet w wydatkowaniu środków mają wydatki o charakterze ogólnouczelnianym dotyczące wynagrodzeń i pochodnych, utrzymania zdolności eksploatacyjnej obiektów oraz zabezpieczające ciągłość procesu dydaktycznego. Uruchomienie środków na inne cele uzależnione jest od kształtowania się bieżącej sytuacji płatniczej Uczelni.

Załącznik nr 1

Wydatki centralne w zakresie działalności dydaktycznej obejmują:

1. Wynagrodzenia osobowe.
2. Wynagrodzenia bezosobowe nie zastrzeżone do kompetencji Dziekanów.
3. ZUS i fundusz pracy.
4. ZFŚS i świadczenia bhp.
5. Remonty obiektów dydaktycznych.
6. Inwestycje budowlane.
7. „Szkolenia” (stypendia doktorskie, habilitacyjne itp.).
8. Obozy, plenery ujęte w planach studiów.
9. Konferencje o charakterze ogólnouczelnianym.
10. Eksploatacja obiektów dydaktycznych i wynajem sal oraz innych pomieszczeń dla realizacji zajęć dydaktycznych na studiach dziennych.
11. Wymiana międzynarodowa o charakterze ogólnouczelnianym.
12. Funkcjonowanie administracji centralnej, biblioteki głównej, wydawnictw, jednostek międzywydziałowych, internet (z wyłączeniem usług telekomunikacyjnych świadczonych na rzecz Wydziałów).
13. Reprezentacja i reklama Uczelni.
14. Utworzenie funduszu stabilizacyjnego przeznaczonego na spłatę deficytu Uczelni, pokrycie nieprzewidzianych strat oraz udzielenie pożyczek stabilizacyjnych dla Wydziałów, które osiągnęły ujemny wynik finansowy.

Załącznik nr 2

Wydatki Wydziałów w zakresie działalności dydaktycznej obejmują:

1. Zakup środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych.
2. Zakup wyposażenia do celów naukowych, dydaktycznych i administracyjnych (meble, niskocenne składniki majątkowe takie jak: sprzęt RTV, AGD, narzędzia, mierniki, przyrządy, części zamienne, wyposażenie pracowni, laboratoriów, sal dydaktycznych, pokoi biurowych itp.) z wyłączeniem finansowania w ramach wydatków centralnych:
 - standardowego wyposażenia ogólnodostępnych sal dydaktycznych (stoliki szkolne, krzesła, tablice, żaluzje, zasłony);
 - wyposażenia w podstawowe meble biurowe w tym stanowiska komputerowe pomieszczeń naukowych, dydaktycznych i administracyjnych nowopozyskanych przez Wydział, bądź będących po kapitalnym remoncie zmieniającym dotychczasową funkcję pomieszczenia;
 - zakupu i montażu żaluzji w pomieszczeniach naukowo-dydaktycznych.
3. Zakup materiałów (biurowe, eksploatacyjne do celów naukowych, dydaktycznych i administracyjnych, materiały niezbędne do prowadzenia działalności naukowej, dydaktycznej i administracyjnej, artykuły spożywcze itp.).
4. Usługi obce:
 - umowy zlecenia i umowy o dzieło nie dotyczące prowadzenia zajęć dydaktycznych;
 - pomiary, remonty, naprawy, konserwacje składników majątku Wydziału;
 - kserokopie, odbitki, druk zaproszeń, plakatów, wydawnictw zleconych Wydawnictwu Uczelnianemu poza przyjętym przez Senat planem;
 - transportowe, fotograficzne, hotelowe w tym DPT „Kłos” i Hotel Asystencki WSP, gastronomiczne, telekomunikacyjne;
 - opłaty administracyjne i manipulacyjne (pocztowe, skarbowe, za dostawę przesyłek, za czynności Urzędu Celnego itp.);

- ubezpieczenia;
 - świadczenia bhp nie dotyczące ogółu pracowników Uczelni (mleko, środki czystości, specjalistyczne badania lekarskie itp.);
 - wynajęcie sal, opłaty za bieżnie, pływalnie itp. (za wyjątkiem wynajmu w celu realizacji zajęć na studiach dziennych).
5. Delegacje krajowe i zagraniczne pracowników delegowanych przez upoważnione władze Wydziału.
 6. Konferencje, sesje i sympozja organizowane przez Wydział.
 7. Obozy, wycieczki dydaktyczne, plenery nie ujęte w planach studiów.
 8. Reklama i reprezentacja Wydziału.
 9. Zakup książek, czasopism i innych wydawnictw niezbędnych do realizacji procesu dydaktycznego.

**Zarządzenie wewnętrzne R-0210/15/2001 Rektora
Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie z dnia 5.06.2001r.
w sprawie odpłatności za zajęcia dydaktyczne na rok akademicki 2001/2002**

Na podstawie art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 12.09.1990r o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 65 poz. 385), w związku z art. 23 ust. 2 pkt. 2 tejże ustawy, w oparciu o § 80 ust. 5 Statutu WSP w Częstochowie

zarządzam

§ 1

1. Ustala się zasady i stawki odpłatności za zajęcia dydaktyczne dla studentów studiów dziennych (wolni słuchacze) i zaocznych w roku akademickim 2001/2002. Wysokość opłat podana jest w Załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia.
2. Wysokość opłaty za praktyki na studiach zaocznych ustalana będzie osobno dla każdego studenta, w zależności od czasu trwania praktyki, przy założeniu, że na wszystkich Wydziałach:
 - a) koszt 1 tygodnia praktyki ciągłej dla jednego studenta wynosi 46,00 zł.
 - b) koszt 1 godziny praktyki śródrocznej dla jednego studenta wynosi 4,00 zł.
3. Wysokość opłaty za plenery artystyczne na studiach zaocznych ustalana będzie indywidualnie dla każdej grupy realizującej ten typ zajęć. Kalkulacja sporządzona będzie w oparciu o propozycje władz Wydziału Wychowania Artystycznego.

§ 2

1. Wszystkie opłaty należy wносить w kasie Wyższej Szkoły Pedagogicznej lub na konto Uczelni w podanych wyżej wysokościach i w następujących terminach:
 - Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na I rok studiów zaocznych: Wydział Filologiczno-Historyczny, kierunek Administracja, oraz Zarządzanie i marketing wnoszą opłatę w całości za pierwszy semestr do 19 lipca 2001 r.; kandydaci zobowiązani są również do dołączenia do składanych dokumentów kserokopię dowodu wpłaty. Opłatę za drugi semestr do 31 stycznia 2002 r.,
 - pozostali kandydaci przyjęci na I rok studiów zaocznych wnoszą opłatę w całości za pierwszy semestr do 16 sierpnia 2001 r., za drugi semestr do 31 stycznia 2002 r.,
 - studenci przyjęci na I rok studiów dziennych w charakterze wolnych słuchaczy wnoszą opłatę w całości za pierwszy semestr do 21 września 2001 r., za drugi semestr do 15 marca 2002r.
 - studenci lat II-V wnoszą opłatę studiów zaocznych – w całości za pierwszy semestr do 7 września 2001 r., za drugi semestr do 31 stycznia 2002 r.
2. Opłatę za praktyki ciągłe i śródroczne (po indywidualnym ustaleniu wysokości opłaty) należy wnieść w kasie WSP lub na konto Uczelni najdalej na miesiąc przed rozpoczęciem praktyki.
3. Opłatę za plenery na studiach zaocznych, w oparciu o indywidualne ustalenia dla każdej grupy, należy wnieść w kasie WSP lub na konto Uczelni najdalej na miesiąc przed rozpoczęciem pleneru.

§ 3

4. Kserokopie dowodów wpłat dokonanych w bankach i na poczcie (po okazaniu oryginału) należy składać w Dziekanacie Wydziału najpóźniej 15 dni po ustalonym terminie wpłaty. Ponadto należy okazać na żądanie Dziekanatu dowód wpłaty dokonanej w kasie Uczelni.
5. Kserokopie dowodu wpłaty za praktyki należy złożyć w Dziale Praktyk na miesiąc przed rozpoczęciem tego typu zajęć.
6. Kserokopie dowodu wpłaty za plener należy złożyć w Dziekanacie najdalej na jeden miesiąc przed realizacją zajęć tego typu.

§ 4

1. Zgodnie z § 4 Regulaminu Studiów WSP w Częstochowie studia zaoczne są płatne. Warunkiem wpisu na rok akademicki jest wniesienie opłaty za studia.
2. Brak wniesienia opłaty w wyznaczonych terminach traktowany będzie jako rezygnacja ze studiów i stanie się podstawą do odmowy wpisu na dany rok.

§ 5

Opłaty wniesione przez studentów studiów zaocznych i wolnych słuchaczy nie podlegają zwrotowi.

§ 6

Traci moc zarządzenie wewnętrzne R-0210/24/2000 Rektora WSP w Częstochowie z dnia 8.06.2000r. w sprawie odpłatności za zajęcia dydaktyczne.

§ 7

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

**ZAŁĄCZNIK NR 1
DO ZARZĄDZENIA WEWNĘTRZNEGO
REKTORA WSP w CZĘSTOCHOWIE**

w sprawie odpłatności za zajęcia dydaktyczne w roku akademickim 2001/2002

Studia	Studia zaoczne (opłata za semestr)					Studia dzienne wolni słuchacze (opłata za semestr)
	I rok	II rok	III rok	IV rok	V rok	
a) na Wydziale Wychowania Artystycznego	1.450,- zł	1.430,- zł	1.400,- zł	1.360,- zł	1.360,- zł	1.450,- zł
b) na Wydziale Filologiczno-Historycznym			1.250,- zł	1.210,- zł	1.210,- zł	
1. Administracja	1.700,- zł	1.650,- zł				1.700,- zł
2. Filologia polska	1.350,- zł	1.320,- zł				1.350,- zł
3. Historia	1.350,- zł	1.320,- zł				1.350,- zł
4. Filologia: spec. język angielski, spec. j. biznesu	1.350,- zł	1.320,- zł				1.350,- zł
5. Filologia: spec. filologia germańska	1.350,- zł	1.320,- zł				1.350,- zł
6. Zarządzanie i marketing	1.350,- zł	1.320,- zł				1.350,- zł
c) na Wydziale Pedagogicznym	1.350,- zł	1.320,- zł	1.250,- zł	1.210,- zł	1.210,- zł	1.350,- zł
d) na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym	1.400,- zł	1.370,- zł	1.330,- zł	1.300,- zł	1.300,- zł	1.400,- zł

**Zarządzenie wewnętrzne R-0210/16/2001 Rektora
Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie z dnia 5 maja 2001 r.
w sprawie: pobierania opłat od studentów za wydawanie niektórych dokumentów
związanych z przebiegiem studiów**

Na podstawie art. 149 ust. 3 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 65, poz. 385 z późniejszymi zmianami), w związku z Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 września 2000 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. z dnia 29 września 2000 r.)

zarządzam

§ 1

Uczelnia pobiera opłaty za:

- wydanie legitymacji studenckiej i jej duplikatu,
- wydanie dyplomu ukończenia studiów i jego duplikatu,
- wydanie dokumentu stwierdzającego ukończenie studiów podyplomowych i jego duplikatu,
- za wydanie dodatkowego odpisu dyplomu w tłumaczeniu na język obcy.

§ 2

Ustala się następujące wysokości opłat za dokumenty wymienione w § 1:

- wydanie legitymacji studenckiej – 5 zł;
- wydanie dyplomu ukończenia studiów – 50 zł;
- za wydanie dokumentu stwierdzającego ukończenie studiów podyplomowych – 20 zł;
- za wydanie dodatkowego odpisu dyplomu w tłumaczeniu na język obcy – 20 zł.

§ 3

Za wydanie duplikatu dokumentu pobiera się opłatę o połowę wyższą niż za oryginał.

§ 4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

**Zarządzenie wewnętrzne R-0210/21/2001 Rektora
Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie z dnia 8 czerwca 2001 r.**

**w sprawie zasad finansowania w 2001 roku działalności statutowej, badań własnych,
łączności komputerowej krajowej i zagranicznej, importu czasopism naukowych
i innych nośników informacji naukowej, współpracy z zagranicą**

Na podstawie art.49 ust.2 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 65, poz.385) oraz w oparciu zarządzenie wewnętrzne R0210/13/1993 r. Rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie z dnia 7 maja 1993 r. (z późniejszymi zmianami) w sprawie zasad i trybu podziału funduszy na badania własne i ich rozliczania zarządzam, co następuje:

§ 1

Zgodnie z decyzją Komitetu Badań Naukowych na finansowanie działalności statutowej jednostki otrzymują:

Wydział Filologiczno-Historyczny.....	28.000,-
Wydział Matematyczno-Przyrodniczy.....	139.800,-
Wydział Pedagogiczny.....	30.000,-

§ 2

Na finansowanie badań własnych jednostki otrzymują:

Wydział Filologiczno-Historyczny.....	69.300,-
Wydział Matematyczno-Przyrodniczy.....	138.600,-
Wydział Pedagogiczny.....	69.300,-
Wydział Wychowania Artystycznego.....	138.600,-

10% dotacji na badania własne, tj. kwota 46.200 zł, stanowi rezerwę Prorektora ds. Nauki przeznaczoną na finansowanie uwzględnionych odwołań.

§ 3

Na pokrycie kosztów importu czasopism Wydziały przeznaczają łącznie kwotę nie większą niż 150.000 zł. Kwotę równorzędną wysokości zadeklarowanej przez Wydziały uzupełnia Uczelnia z dochodów własnych. Dziekani Wydziałów decydują o wyborze tytułów, wielkości środków przeznaczonych przez Wydział na import czasopism i innych nośników informacji i źródle ich finansowania (badania własne, działalność statutowa, środki Wydziału). Decyzje w tym zakresie zobowiązani są przekazać do dnia 18 czerwca 2001 r. do Prorektora ds. Nauki, Dyrektora Biblioteki Głównej i Kwestor.

§ 4

Finansowanie łączności komputerowej krajowej i zagranicznej w 2001 roku zapewnione będzie ze środków własnych Uczelni.

§ 5

Finansowanie współpracy naukowo-technicznej z zagranicą, z uwzględnieniem priorytetów dla form współpracy określonych w umowach zatwierdzonych do realizacji w roku 2001, zapewnione będzie ze środków poszczególnych podmiotów (środki własne Wydziału, działalność statutowa, badania własne). Wymiana o charakterze reprezentacyjnym i organizacyjnym realizowana będzie ze środków własnych Uczelni.

§ 6

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

**Komunikat Dyrektora Administracyjnego
Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie nr RA-0212/4/2001
z dnia 25 czerwca 2001 w sprawie dofinansowania w 2001r. do wypoczynku urlopowego
osób uprawnionych do korzystania z ZFŚS**

1. Działając na podstawie & 7 ust. 1 Regulaminu ZFŚS informuję, że bazowa kwota dofinansowania do wypoczynku urlopowego wynosi w 2001r. 890,0 zł. Kwota ta stanowi podstawę do ustalenia wysokości dopłat do wypoczynku urlopowego.
2. % wskaźnik dofinansowania do wypoczynku urlopowego w 2001r. określa poniższa tabela.

Lp.	Wysokość dochodu na osobę w rodzinie w złotych	% wskaźnik dopłat
1.	Najniższe wynagrodzenie miesięczne za pracę pracowników w I kwartale 2001r. + 25%	70
2.	jw. + 50%	60
3.	jw. + 75%	50
4.	jw. + 100%	40
5.	Powyżej kwoty ustalonej w poz. 4	30

*Czekamy na wypowiedzi, sugestie, materiały.
Zastrzegamy sobie prawo skracania i adiustacji tekstów.
Czytelniku, opinii autorów nie należy identyfikować ze stanowiskiem Kierownictwa
Wyższej Szkoły Pedagogicznej ani poglądami Redakcji.*

Pismo *Res Academicae* wydaje Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie za zgodą JM Rektora
Zespół Redakcyjny: Anna Pietrzyk, Janina Jędrzejewska
Skład i łamanie komputerowe: Janina Jędrzejewska
Korekta: Katarzyna Pietrzyk
Opracowanie graficzne i projekt okładki: Andrzej Kulej; Grafika na okładce: Karol Gromek
Druk: Zakład Poligraficzno-Introligatorski INTROPRINT w Częstochowie

Nakład: 350 egz. bezpłatnych

ISSN 1428 – 3107

Adres Redakcji:
ul. Waszyngtona, 4/8, 42-200 Częstochowa
tel. (0-34) 3680-955
e-mail: a.pietrzyk@wsp.czyst.pl

DZIŚ W NUMERZE

O pracy,
sukcesach,
odpoczynku

